

CITAMPI CYÀ NZAMBI

...?...ànu mÙshindù wà cyena-kale wutùvvwà naawù kale wàwa kÙkaadi bidimu byàbÙngì awu, ne tudi ne kusàkidila kwàbÙngì bwà bwalu abu. Ne ndi ngaanyisha misambu yà pamutù ayi, ngimbilù yÙnsò ewu, ne ngimbilù yÙnsò wa bantu-nkàayà ewu. “PÙngìkalà nkàadi mwenzè kilomÙetà wa ndekeelu wa njila, diikisha ku ndekeelu kwà ditÙkù.” Ki kwôkò aku, pÙmwÙpa, musÙmbe ànu mwab’ewu, pÙvwÙbo bÙwÙmba, ntÙngila pambÙlu mmÙna dÙbÙ munkaci mwà kubwela; nyuunyì yÙnsò munkaci mwà kwimba ne dÙyì dikesè ne bitÙlÙbitÙlÙ, byÙnsò bÙkaadi byÙmbna kujika mpindyewu ne yÙyì yÙkaadi miyÙ kikisha, bwà mÙàlabÙ mu dÙndà kujuukayì bwà ditÙkù dipyadipyà.

² NÙnku ki mùdÙbi nÙnku ne mwoyi; matÙkÙ a midimu àdi àpita kÙtÙàatakÙ, nÙnku tulÙàala pansi pa bulÙàlÙ bwÙtÙ. Ndi mÙmÙ muswÙ kwakula NendÙ mu ditÙkÙ adi, ànu kwakula NendÙ cyanÙànÙ. NdijÙngila bivwÙlÙ byÙnyì pambidi, ne mbwela mu cibambalu aci.

³ MumanyÙ bÙmpÙ, mwÙkambÙ Munsantu PÙlÙ wa kale awu ne: “Ndi muMumanyÙ mu BukolÙ bwà DibÙkÙ DyÙndÙ dyà ku lufÙ.” Bwa ne, pÙabÙkilÙ Ye bwà kupÙtuka munkaci mwà bafwÙ, nÙmbiikiibÙ bwà kupÙtuka pÙmwÙ naabÙ. “MuMumanyÙ mu BukolÙ bwà DibÙkÙ DyÙndÙ dyà ku lufÙ.” Nciyi muMumanyÙ ku mÙyì anyì ku byenzedi nÙnsha, kÙdì muMumanyÙ mu BukolÙ bwà DibÙkÙ DyÙndÙ dyà ku lufÙ. Ki cÙmwÙ cyà ku bintu binÈne bitÙdÙ—bitÙdÙ tutÙkemena dilÙòlÙ edi neyÙcÙ aci, ne ditÙkemena dimÙwÙpelÙ ditÙdiku naadÙ, didi mmu...dibÙka dinÈnÙ dyà ku lufÙ dyà Mukalenge wetÙ YesÙ; ne dibÙkÙ dyà ku lufÙ dyà kumpÙla ditÙdÙ naadÙ mpindyewu adi, dyà kuumuka ku lufÙ kuya ku Mwoyi adi, mu kupeta kwà Mwoyi wà CyendÙlÙlÙ mu YesÙ KilstÙ.

⁴ Dindila, ne dindila dyà butÙmbi, dyà bufÙki bujimÙ, too ne ku ditÙkÙ dyàlÙYe bwà musangu mwibÙdÙ adi, ÙfÙmina mu Dyulu, WÙkalÙ Nzambi mwà kutÙma mu muvÙ wÙdÙ. NÙnku dÙbÙ adi mibidi yà cifwÙkÙ eyi, yitÙdÙ tutÙlÙamÙ mikÙmÙ mpindyewu eyi, neyÙvwalÙ dibÙnga-kufwÙ: “NÙnku netÙshintulukÙ ne netÙvvijibÙ bwà bafwÙnÙngÙne mubidi WÙndÙ Sungasunga wà butÙmbi, bwalu netÙMumÙnÙ mùdÙYe.”

DÙbÙ adi mpÙkaatÙ ne tunyinganyinga,
mpÙkaatÙ ne lufÙ byà buloba bwà mÙdimÙ
ebu abi nebÙjikÙ,
Mu bukÙòkeshi bwà butÙmbi bwà bidimu
cinunu byà ditalala ebu pÙmwÙ ne YesÙ.

⁵ Nyuunyi mmindile cyôcì aci. Micì mmindile cyôcì aci. Bufuki bujimà bûdi munkaci mwà kubèndama ne kudila mwadi, bwindile cikondo aci, bütwa mikèmù bwà kuwwàdikiibwabù.

⁶ Mwanàànyì mukesè wa bakàjì, kwènjì katanci, ùvva mungeelè lukonko. Kwambayè ne: “Papa, buloba ebu bùvwakù ne mmwènekelu kaayì pààkabùjikijà Nzambì apu?”

⁷ Mêmè kwamba ne: “Bùvwa bulenga, munanga wanyì. Bùvwa bulenga.” Ki mêmè ne: “Dîngâ ditùkù nebwickalè cyàkàbìdì mùshindù awu, pùùmushiibwà mulawu. Nènku dîbà adi netwickalè...Nebwickalè mùvwàbu ku cibangidilu amu, mpàlàdiizù munène wa Nzambì.”

⁸ Mpindyewu, tûbwelààyi buludì mu mudimu. Mvwa ndyàmbidila mpindyewu, dilòòlò dyà kumpàla adi...Edi ndilòòlò diisâtù dyà ditàbuluja dyètù dikesè edi. Ne katwèna benzè kàmpanyè kàà dyondopa to. Cìdi ànu bwà kwololokakù, bwà kwambakù patòòke njiyà yètù, ne kulongesha Èvànjeeliyò mu mùshindù wà cyena-kale; Èvànjeeliyò umwèumwè ûngààkalongeshà kaaba aka, kùkaadi bidimu byàbûngì, byàbûngì menemene awu, ncìyikù mushintùlùle kantu nànsha kàmwè to. Ncyà bushùwà, ànu Èvànjeeliyò umwèumwè awu, kakuyi kantu nànsha kàmwè kàà dicìvvija naaku cipyacipyà anyì kàà dilengeja naaku dimanya to; ànu Èvànjeeliyò umwèumwè awu.

⁹ Mu masangisha a pândì mpàtuka, mwikàle ncìyi nsungulujangana bilondèshile màngumba to, mushindàmèène pa diikala mu màbàlaasà ne màngumba maashiìlèshìllàngàne a bantu bâdì bâdisangà, udi udikànda mu mùshindù kampànda ku Dilongesha dyà nshindameenu; byônsò pa kuumusha ànu dyondopa dyà kùdi Nzambì, ne, mu bushùwà bwà bwalu, kwitabuuya Mukalenge Yesù. Kàdi paùdì mwèbè mu nzùbu, bu mùdi èkèleeyiyà udi bu ne ki kwèbè kumbèlu emu, udi udyùmvwa ànu mwà kuumusha nkoolò, ne kuyiisha ànu byûdì wêwè wela meeji ne mbilelèlè abi, nènku ki cyôcì aci.

¹⁰ Nènku misangu yàbûngì, mwab’ewu, tudi, misangu yàbûngì, ne bantu bàtu bàbèngà. Katwèna mwà kutèkemena ne bantu bônsò nebàtwe ku cyètù pa bìdì bitàngilà Malongesha ne bikwàbò bitùdì naabi to. Kàdi tudi bafwànyìne kwenza mwomùmwè, bu mpaasàtà wenù ùyiisha, kàdi nànsha nànku mmufwànyìne ànu kwikalà mwaneètù. Ncyéna mmudyombola to. Ne bantu bônsò bàtu batàngila maalu mu mmwènenu mishìllàngàne.

¹¹ Nènku mu elu lumingu, bu mùdibi ne biywa bikèngela bwà mêmè kushipa ndongamu wa lumingu lujìmà mu Canada, bwà cipeepèlè cikolè cyà nêjè, mònà’s, ncimpèeshékù mpungà wa kwanji kwalukila ku tabernacle eku bwà ditàbuluja dyà ndambù wa malòòlò, dîmvwà mulayè pângààkumukà. Nènku ndi mucimanyìshe ne, kakùvwa...“kakùvwa mudimu wà dyondopa

to; ànu bwà kuyiisha Èvànjeelìyò cyanàànà." Ànu... Ne pa cyôci eci, kusangana ne, mêmè kudyàmbidila ne tudi bafwànyìne kwangatakù ndambù wa malòòlò pa Bikondo Mwandamutekètè Byà Ekeleeziyà. Bwalu mêmè ndi cyà bushùwà ngiitabuuja ne tudi ne mwoyi mu cikondo cyà ndekeelu, ditùkù dyà ndekeelu, pabwîpì menemene ne Dilwa dyà Mukalenge Yesù.

¹² Ntu misangu yônsò ànu nteeta kudyèla mêmè mwìnè ku cipimu, kaékèleeziyà kakesè aka, mwaba kanà wônsò wûndìku ngaakula, bwalu Mukalenge mwîmpè wa mu Dyulu mmumpèeshekù kàbìdì ndambù mukesè wa mudimu wà bwambi, mu luseke lwà citàmbe-mfûkilu, munùdì bamanyè. Ne bantu bâdi bâshààla bakwàte ku dîyì dyèbè, ne—ne pa nànnu bikèngela mêmè—mêmè kwikalala ne mbàbi yàbûngì bwà dîyì dyônsò dîndì ngamba. Bwalu, piìkalàbi ne Nyumà Mwîmpè mmufile bukolè bwà cikèéna-kumònà ne dijingulula, bûdìbo kabàyi mwà kwelakù mpata ebu, ne pàdìbo bàkuumvwa wakula, bâdi bùmvwa ne wewè udi ne mmwènenu kampànda wa byûdì wamba abi, bwà cyanàànà Nzambì kî mmufwànyìnekù kubènesha cilèma ne kucítuma pa buloba mùshindù awu nànscha. Nwamònou anyì? Pa nànnu bikèngela wìkalè ne mbàbi yàbûngì, ne kucyèla ku cipimu mu bukénkè bwà Dîyì, dîbà dyônsò. Nènku mu cyôci aci, mêmè mwenzè ntùpàkànyì, ndi ndòmba Nzambì bwà àmfwìlè luse, bwalu kî nku bukolè kündi mucyéñzè to. Nènku ndi...

¹³ Nènku dîbà kanà dyônsò, mu kulongesha, ne nangànangà mu byena-bwalu byà ndòndò mutùdì mpindyewu emu ebi, ne makèèlèlè diloòlò pa *Cimanyinu Cyà Nyama Wa Lwonji*, ne byena-bwalu byà mùshindù awu abi, ne dilòòlò edi cyà *Citampì Cyà Nzambì*, cimanyinu cyà Nzambì, ne bikwàbò byà mùshindù awu abi, ndi ndyùmvwa pàmwäpa ne, ndi mufwànyìne kwikalala ne bààbûngì bâdì bafwànyìne mu mùshindù kampànda kubènga kutwà ku cyôci eci, ku bîndì ndongeshapù abi. Kàdi ndi nteeta bwà kucyènza ànu mùdì...nciyì nCludikila èkèleeziyà kampànda, anyì dìngumba, anyì bantu kampànda to, nànscha kakesè. Nzambì mmumanyè nànnku. Ànu mu Bukènkè bûndì ncimwèna amu, ki mùshindù wûndì ncyàmba.

¹⁴ Ne kakwèna èkèleeziyà udi utèèla Dînà dyà Mukalenge Yesù ûndì nciyi munangè to. Kakwèna muntu udi mu fwànyìne kusòka Dînà Dyèndè, anyì udiku ne kaneemu kùdiYe, ûndì mêmè ewu nciyìku mu fwànyìne kuyila too ne ku lufù bwà kumwenzela nî nciyì cyônsò to. Ncyà bushùwà. Nànscha yéyè mwitâbe dînà kaayì dyà ntèndeleelu, ikalè Méthodiste, Baptiste, Kâtòlikè, cyônsò cidici cifwànyìne kwikalala aci, aci kî ncifwànyìne kushintulula kantu nànscha kàmwè to, ncyà bushùwà, pâdiye ànu ne kaneemu bwa Mukalenge wanyi.

¹⁵ Kàdi, mpindyewu, kùdi Dizòla. Nènku mpindyewu èkèleeziyà yônsò ùdi ûlongesha, pàmwäpa, cìdì tèòlòjî wabò

wa èkèleeziyà awu, bëèla meeji ne ncishìndamijila pa Dizòla adi. Èè, mpindyewu, misangu yàbûngì, pa kumóna bintu abi, kabyèna ànu mu mùshindù wûndì mêmè mbala Dizòla adi to, pa nànku dîbà adi ndi ne bukenji mu èkèleeziyà wanyì sungasunga bwà kwadija bîndì mêmè ngeela meeji ne mbilelèlà abi.

¹⁶ Mwab’ewu kwénjì cikondo kampànda, mwibaki kampànda wa nzùbu... Mvwa nsangayiibwa mu Milltown, ku èkèleeziyà kampànda wa ba-Baptistes wa mu Milltown, kutùvwà twenxa ditàbuluja. Nènku Mwanèètù Wright ne nwêñù bônsò aba, ngeela meeji, nudi bavùlkè Marion Lee. [Mwanèètù George Wright ùdi wàmба ne: “Amen.”—Muf.] Nènku yéyè awu ûvwa mutàcishìibwe bikolè kùdì cintu kampànda cîmvwà mulongèshe pa dibàtiiza dyà mu mâyi. Èè, kwalukilayè mwèndè, kàdi ûvwa mutàcishiibwe pa bwalu abu. Kàdi yéyè ûvwa mwibaki wa nzùbu.

¹⁷ Bufuku abu kulòòtayè cilòòtâ. Mukalenge kumuleeja Yè yéyè mwikàle wìbaka nzùbu, ne bìvwa bikèngela bwà élèku dididiishi dyà dilòpòke mu cimanu. Kàdi kwenzekabi ne pamutù pàà kukwèlayè dididiishi dyà dilòpòke mu cimanu, kwelayè ànu lutanda cyanàànà, kwambayè ne: “Abi nebiikalè ànu bîmpè.” Pa nànku pààkalwà mwena nzùbu awu, kwambayè ne: “Mushimbùlè too ne ku cishìmikidi; bangùlùlù.”

¹⁸ Pa nànku yéyè ûvwa mulongeshìibwe bishìllàngànè ne cìdì Bible mulongèshe, ki kwambayè ne: “Mbipicìibwe ne mêmè mushimbùle cishìmikidi cyônsò ne mucibákùlùlè.” Mêmè kuya nendè kwèndè kumbèlu dilòòlò adi, kushààla kwèndè aku bufuku bujimà. Ki dîbà adi twêtù...

¹⁹ Aci ncilelèlè. Bikèngela cîteekiibwè. Nènku, mu kulongesha kwà byena-bwalu ebi, mêmè ncyéna mulongeshi to. Kàdi mu cîndi mumanyè pa Cyôcì aci, ntu munangè ku Cyùmvwiya bakwàbò, ne kwikalà mu bwobùmwè banyùngùlùkile Dîyì, pàdì Nyumà Mwîmpè ùCivwiya cilelèlè ku mwoyi wètù. Ne pa nànku tudi ànu tupicila mu cikondo cyà dicyònkomoka mu dicyènza amu’s.

²⁰ Ne bìdi ànu mu mùshindù kampànda bu kwikishishakù mpaasâtà wetù munanga, Mwanèètù Neville ewu. Kwôkù beenyi bâdì batwèndèle; mulùme ewu, *ewu*, ki udi mpaasâtà wetù, Mwanèètù Neville, mulùme wa Nzambì, musadidi mulelèlè wa Mukalenge Yesù Kilistò. Ncyéna ngamba nànku bwalu mmusòmbe kaaba aka to. Ntu ngamba nànku padiye kayipù to, anyì mwaba kanà wônsò, ki mwèndè mütûye kacya mêmè ngâumanya. Ùvwa Méthodiste wa maalu muumisha, ne mêmè mwikàle Baptiste wa maalu muumisha, kàdi tuvwa bânà bàà muntu pàmwè, ne kwenzekabi ne bùbìdì bwetu twalu kushààla bansantu babùnguluki bàà mu maalaba. Eyo, kî nnànku anyì, mwanèètù? Amen. [Mwanèètù Neville ùdi wàmба ne:

“Amen. Àlèluuyàh!”—Muf.] Pa nànku tudi biimàne mu buloba bwètù bônsò.

²¹ Èè, twêtù, tudi tupícila mu cikondo cyà dicyònkomoka mu mùshindù ewu ne: “Biikàle ànu twenza bwobùmwè muntu ne mukwèndè, pàdì Mashi a Yesù Kilistò, Mwânà wa Nzambì, àtusukula ku bubì bwônsò.” Pa nànku tudi tupícila mu cikondo cyà dicyònkomoka, ne ncyà bushùwà ne tudi twanyisha beenyi bàdì batwèndèle, dilòòlò edi, kaaba aka.

²² Kaaditàbuluja kèètù kakesè aka, ngeela meeji ne nwènù nudi nudìkonka ne mbwà cinyì kakàvwa kamanyisha. Èè, kàvwa ànu kaacikondo kakesè kàà cibilù cyà disànta bwà èkèleeziyà wetù ewu, ne ki bwà cinyì misangu mikwàbò pàmwàpa... Ncyêna mumanyè ne mmùshindù kaayì wàlombolà Nyumà Mwîmpè to, kàdi pàmwàpa dilòòlò kampànda, kumpàlà kwà twêtù kujikija kaaba aka, tudi mwà kwenza mudimu wà dyondopa, bu Mukalenge mwà kwanyisha. Nènku ndi mutwìshiibwe ne Yéyè neénzè nànku.

²³ Bikèngela ngààlukilè ku Canada mpindyewu, bwà katùngunuka mu matàbuluja. Ne mùdì bônsò bamanyè, tudi ne ndongamu wa bujitu bwàbûngì, mûle ànu menemene too ne ku ditùkù dyà kuya dyàmwàmwà dyà mbû. Ne byônsò mbìmana kulongolola, bwà kutwàdijila mu Durban, mu Sud... Mu Johannesbourg, mu Àfrikè wa ku Sud, mu ngondo wa citèèmà, lwà ku matùkù a ngondo àsàtù. Ne pashìshe netùtungunukè kuumukila apu tukabwela mu Durban; ne ku Inde; ne ku Pàlestìnà; ne ku Luxembourg; ne ku Francfort; ne ku Transjordan; ne kwônsò aku. Netwàlukila kumbèlu pààlombolà Mukalenge bwà kwalukila apu, pààtwàmbilàYe bwà twêtù kwalukila. Pashìshe bàdi bàlongolola lwendo lukwàbò bwà kuya ku Nouvelle Zélande ne ku Australie, ne kwônsò aku; ne kuya kabwela mu esètè mwàmwà, kuya ku Japon, ne ku matùngà a kuntwaku awu.

²⁴ Ndi ndyùmvwa ne èkèleeziyà yàbûngì yà mu nyùngulukilu emu, mùdì bantu, kaa, ekèlekèle, biikàle ànu bu bàdi bàswìshangana bwà kwitabuuja, muntu ne mukwèndè, kadi, piine apu, bantu binunu kacya kabàyikù banjì kuumvwa bàmba bwà Yesù bwà wàbò musang wà kumpàla to. Ne pa nànku ndi ndyùmvwa ne... Adi ndyànyì didyùmvwa's, dyànyì mêmè nkààyaanyì ne, mbujitu bungoomekela bwà kubàtwàdila Mukenji, ne mwànyì pàànyì mwônsò. Nènku mpindyewu pândì...

²⁵ Ngànji ngämbè cyàkàbidì mpindyewu, bwalu, nkusòmbe kaaba aka, ba-Méthodistes, ba-Baptistes, beena Kàtòlikè, ba-Presbytériens, beena Mpenta, ba-Pelérins de la Sainteté, ba-Nazaréens, basòmbe mwab'ewu, ne ki mutùdì bènza... Ndi mêmè ngiitabuuja ne ki mwikalàbi mu Dyulu, mu mùshindù kampànda, twêtù bônsò cisùmbù bàsòmbe mwaba awu.

²⁶ Nènku mpindyewu, pa mayiisha aa, bu mùdì *Cimanyinu Cyà Nyama Wa Lwonji*, ne leelù ewu pàdìku cibwejàkàjì bûngicì... Nuvwa bacyúmvwè, makèèlèlè diloòlò awu anyì? Piïkalàbi ne nuvwa bacyúmvwè, ambààyi ne: “Amen.” [Disangisha dìdi dyàamba ne: “Amen.”—Muf.] Mpindyewu netwikalè mwà kwakula diloòlò edi pa cimanyinu cyà Nzambì, anyì: *Citampì Cyà Nzambì*. Mpindyewu tudi tufika ku dyumvwa ne...

²⁷ Mpindyewu, ncyénà ànu nteeta bwà kuyiishila mu Bibles yìbidi ayi to; umwe mmukùmbànè. Kàdi ndi ne umwe wa ku yôyì mwab’ewu mu kiipâcilà kàà mèyì makesè a kwinshì kwà dibèji awu, ne bikwàbò, a dileedila, bu muntu mwà kwela lukonko. Nènku mpindyewu, mààlabà diloòlò, bu Mukalenge mwà kwanyisha, paanyimà pàà diyiisha...

²⁸ Dilòòlò dyà kumpàla, pa *Bikondo Mwandumutekètè Byà Èkèleeziyà* bwà kumònà mwaba wutùvvà, wutùdì, bilondèshile myaba, mu ditùkù ditùdì ne mwoyi.

²⁹ Makèèlèlè diloòlò, pa mwenzàvì mutàmbe bunène udikù pa buloba apa: *Cimanyinu Cyà Nyama Wa Lwonji*.

³⁰ Nènku, diloòlò edi, pa dibènesha dyà ditàmbe bunènè dìdiku pa buloba: *Citampì Cyà Nzambì*.

³¹ Mpindyewu, mààlabà diloòlò, nêngìikalè mwà kunùpèèsha mpungà wa kungaasakù mikete. Mâàlabà diloòlò neikalè bwà nkonko, ne bintu binùdì kanùyi nuumvwa pa bìdì biyiishìbwé. Nudi badìleejè balùmè ne bakàjì bakàlàngà mu mùshindù mukùmbànè, anyì beena Kilistò mu mùshindù mukùmbànè, mùndì mufwànyine kwamba, bwà kushààla bapùwe mu cikonko cyà masangisha. Ndi muswè bwà nùfundè, mààlabà diloòlò panwàlwà mu èkèleeziyà, ne nwâlwayikù ànu kumpàla kwà díbà ne mwènù mwônsò, bwalu mêmè nêndwè kumpàla kwà díbà bwà kubala ne kuyàndamuna mu mùshindù kampànda, lukonko lwèbè pa Mifundu alu.

Pashiìshe mu dyàlumingu mu dìndà nekwìkalè kàalaasà kàà Dyàlumingu kàà pa ciibidilu.

³² Mu dyàlumingu diloòlò, pàmwàpa mu dyàlumingu diloòlò, nekwìkalè mudimu wà kubàtiiza. Kùdi ndambù wa bantu bàà kubàtiiza. Ne pashiìshe mu dyàlumingu diloòlò, netwikalè pàmwàpa, anyì mwà kwikala ne diyiisha dyà Èvànjeiliyò anyì mudimu wà dyondopa. Netùmonè cyônsò cyàtùlombolà Mukalenge bwà kwenza diloòlò adi aci, bwà dyàlumingu diloòlò, diyiisha bwa díbà adi.

³³ Mpindyewu tudi tusangana, kumpàla kwà twêtù kulenga bwalu ebu, ne: “Kakùvvwa muntu nânsha umwe mu Dyulu, muntu nânsha umwe pa buloba, anyì muntu nânsha umwe mwinshì mwà buloba, uvwa mukùmbànè mwà kwangata Mukàndà, anyì kuWùbuulula, anyì kukòsa Bitampì byàwùto.” “Muntu nânsha umwe!” Yone ngwâkacimònà mu

Bwàkabuulwibwà. Ne tudi tulongesha Bwàkabuulwibwà mpindyewu. "Nènku Yone wàkadila mwadi. Kàdi kùvwa Mwânanà wa mûkòòkò uvwa mushipa, kacya ku difükà dyà dyulu ne buloba; Yéyè nguvwa mukùmbànyìne bwà kulwa kwangata Mukàndà mu cyanza cyà dyàbalùmè cyà Ewu uvwa musòmbe pa Nkwasa wa butùmbi, ne kubuulula Mukàndà, ne kukòsa Bitampì byàwù." Ne Mwânanà wa mûkòòkò awu, mu bushùwà bwà bwalu, ùvwa n'Yesù Kilistò, Mwânanà wa Nzambi. Ne piìkalàbi ne Yéyè ngudi Umwèpelè udi mukùmbànyìne . . .

³⁴ Yéyè wàkasòmbelakù pànwapa pàmwè neetù, pa buloba apa, mu mmwènekelu wa Muntu. Nzambì ngwâkasòmbela munda mwà Mwan'Èndè, Yesù Kilistò, bu Nzambì-Muntu.

³⁵ Ne Wàkaalukila mu Butùmbi, ûshìya Dîyì edi ne: "Mu katancì kakesè bàà pa buloba kabààkuMmònà kàbìdi to. Kàdi, nwénù nenùMmònè, bwalu Nêngìkalè neenù, munda mwènù mene, too ne ku ndekeelu kwà buloba." Mupèrsonà wa Nyumà Mwímpè, Nzambì, wàlukila mu mmwènekelu uvwa Yè . . . Yesù wàkamba ne: "Ndi mufùme ku Nzambì; Ndi nya ku Nzambì." Ùvwa mupàtuke mu Cyendèleèlè, mupwekè mubwelè mu cikondo; kupàtuka mu cikondo, kwalukila mu Cyendèleèlè.

³⁶ Kàdi bàà pa buloba kabààkaMumanya to. "Yéyè ùvwa pa buloba, bàà pa buloba bààkafùkibwa kùdìYe, kàdi bàà pa buloba kabààkaMumanya to. Kàdi bônsò bààkaMwakidilà abu, bôbò . . . wàkabàpèèsha bukolè bwà kulwabò bânà bàà Nzambi."

³⁷ Nènku, mpindyewu, mpindyewu Yesù Kilistò ùdi neetù: "Kàdi katancì kakesè bàà pa buloba kabààkuMmònà kàbìdi to, kàdi nwénù nenùMmònè." Mpindyewu nekwikalè bàà pa buloba bìkalà kabàyi mwà kuMumònà, kàdi nekwikalè yéyè kampànda udi cyà bushùwà ùmònà. "Bwalu Mêmè," Mêmè mmupinganyi muleiji muntu, "Mêmè nêngìkalè neenù, munda mwènù mene, too ne ku ndekeelu kwà buloba. Kàdi nwénù," mwena kwitabuuja, "nenùMmònè too ne ku ndekeelu kwà buloba."

³⁸ Ebèlù 13.8, mmwambè ne: "Yesù Kilistò ùdi umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi." Mutàngìlaayi mu bukolè Bwèndè, Mukalenge Yesù Kilistò umwèumwè awu, dinanga dimwèdimwè adi, maalu a kukèma àmwèàmwè awu, bimanyinu bimwèbimwè byàkaMuflìà Yéyè abi, kacya ànu byàtungunuka. Ùdi mu Mubidi musokòmè mpindyewu, Mubidi wà bàdì babìike ku lufù, buumùke ku mpèkaatù bayè ku Mwoyi. Yéyè ùdi ne mwoyi munda mwàbò.

³⁹ Nzambì mu Butùmbì Bwèndè bunène, Nzambì ùdipwekesha milongo, ùmuka ku Dikunji dyà Kapyà, uvwa muntu nànsha umwe kàyi mwà kulenga awu, kupweka mu mmwènekelu wa mubidi wà buntu mùvvwàye mwà kulenga, kàdi Wàkalediibwa kùdì virgò. Pashiishe, kupàtuka amu, kufila mwoyi Wèndè bwà kupoopediibwa pa nkùrusè, bwà ku kezula muntu mubì, ne

Ùvwà mwà kusòmbela munkaci mwà bantu mene. Dinanga kaayì dìdì naadi Nzambì bwà mutu, mu mùshindù wà Yéyè ùDivungulula ùlwa pansi, bwà kwenza njila musukula bwà Wàmòna mwà kunanga ne kusòmbela munkaci mwà balùme ne bakàjì. S’mbilenga be. Èyowà. Ki Taatù wetù nyawù.

⁴⁰ Tùyiikilààyikù Nendè mpindyewu mene, Mwena Mukàndà awu awu, kumpàlè kwà twétù kubuulula mabèji.

⁴¹ Taatù wetù wa mu Dyulu wa musàngeelu, nyewù tulwa Kûdì, dilòòlò edi, mu mùshindù wütù mutùlaya awu ne: “Nwènù baNdòmbe cintu kanà cyônsò mu Dînà Dyànyì, cyôcì aci ki cîNgènzà.” Pa nànku twétù katwènakù ne bwakàne to, katwènakù ne citùdì mwà kulàmbula to, tudi tulwa ànu mu Dînà dyà Mukalenge Yesù, bamanyè ne Wêwè ngwâkalaya bwà kutèèlejila ku Dînà edi.

⁴² Nènku tudi tuKulòmba, bamanyè ne tudi kaaba aka, bwa kukenketa dilòòlò edi, cîmwè cyà ku byena-bwalu byà bitàmbe kwikalà byà pabwàbì byà mu ditùkù edi: *Citampì Cyà Nzambi*. Taatù, tudi tulòmba, Mukalenge, bamanyè ne kasùmbù kakesè kàà bantu kàdì kasangile mwab’ewu aka, bu mêmè mwà kubàpàmbula, nêndumbululè bwà bwalu abu mu Ditùkù dyà Cilumbulwidi. Ne dilòòlò dishàale, pa: *Cimanyinu Cyà Nyama Wa Lwonji*. Éyì Taatù, tudi tulòmbakù bwà Wêwè kulombola ne kuludika Mèyì awu. Swàku bwà kaCipinganyi cyanàànà to, kàdì Cikumbajèku cìvwàCi cipàngadikila bwà kwenza pààkafundiibwàCi mu Mukàndà apu.

⁴³ Nènku mpindyewu Iwâku, Wa Cijila, pàtulàku Dîyì dyà Nzambì mu Bible, Dyâkwilèku ku mishikù yà cifwàkà, mu macì a cifwàkà, ne tengùlåku ne dyakula ne ditèèleja, bwà twamònaku mwà kukùmbaja cintu kampànda mu kudisanga eku, dilòòlò edi, bamanyè ne kùdi mwà kwikalà bàmwè kaaba aka, bu buloba mwà kushààla kàbìdì cidimu cîmwè, biìkalà kabàyi bàà cifwàkà pa buloba to.

⁴⁴ Nènku mpindyewu tudi tusanganyiibwa ku nzùbu wa dilongolola dyà bilèma, ku nzùbu wa Nzambì, kùdì kükèngela bwà twétù kulwa bwa dilongolodiibwa. Nènku Nyumà Mwîmpè àndongòlòlèku, ne àkangè mukana mwanyi, muWàkakàngà mukana mwà nyama yà ntambwe amu, bwà Danyèlè. Ne Wêwè udi mumanyè mwoyi wànyì, bu mêmè mwà kwamba dîyì dîmwèpelè dyà dibèngàngànè anyì mu mêmè mwinè. Nyumà Mwîmpè àlaabèku maanyi ku Dîyì dyônsò. Mêmè ndi mwimàne ànu bu dibüngù cyanàànà dyà munda mutupù; nènku Yéyè àkulèku Dîyì dyà Nzambì, dilòòlò edi, bwalu myoyi yètù yìdì ne nzala yìdi yijinga ne mwoyi mujimà bwà kutèèlejila KùdiYe Yéyè. Nènku Yéyè, Wâkafundi Bible awu, àlwékù ne àMùmvwijè basadidi Bèèbè badipwekèshe aba. Tudi tulòmba nùnku mu Dînà dyà Yesù. Amen.

⁴⁵ Mpindyewu bwà pàà kushìndamijilakù ndambù bitùdì twamba, bwà kubanga dilòòlò edi, ne: *Citampì Cyà Nzambi*.

⁴⁶ Kanùpu mwoyi to, mààlabà dilòòlò, ne tudi baswè bwà ùlwà ne lukonko lwèbè. Ne ùlùfundi bitòòke tòò, ne ùlùtèèkè pa cibùmbà cyà ku cyambilu, kumpàlà kwà dìbà, anyì pa cyambilu, kumpàlà kwà dìbà ne mwèbè mwônsò. Mpindyewu cyena-bwalu cinène citùvwà naaci dilòòlò dishààle . . .

⁴⁷ Dilòòlò dyà kumpàla, kumpàlà kwà dyà ndekeelu, cìvwa ng'Ekèleeyìya ne cikondo cyà èkèleeyìya, mutùvwà bamònè Yesù mwimàne munkaci mwà Bitèèkedi byà myéndù byà Ngôlò Mwandamutekète, bwà kumwèka bu dibwe dyà yaspà ne dyà sardoine, ntwàdijilu ne ndekeelu, Luubènà ne Benyàmìnà. Mònaayi bitèèkedi byà myéndù mwandamutekète, anyì biimanyikidi byà myéndù mwandamutekète abi biimàne, ne mwanzankòngòlò kumutù kwàbì, bu cipungidi, ne mwàkamwènekà Ye. Ne Dìyi Dyèndè divwa Dìyi dyà mâyì àbûngì, bônsò bàbìdi Kilistò ne Èkèleeyìya, bààkula pàmwè; mwikàlé ne mwonji wa ngòlò mujìngila pa citùpà cyà pa cyádi cyà Èkèleeyìya, mubwikilepù, mukwàte, Èvànjeelyò mukwàte bwakànè bwà Kilistò pa Èkèleeyìya. Mwimàne pa cishimikidi cyà cyamù cyà mitakù, cilumbulwidi cyà Nzambi; Nzambi wàkiicikija dilumbulwisha Dyèndè dyà Nzambi pa Kilistò, ne Yéyè wàkakènga, uvwa kàyi mwenzè bubì pa mwaba wà mupiile awu.

⁴⁸ Pashiishe, pa kumònà mwàkabangàbi ne èkèleeyìya wa Efèsò; pashiishe cikondo ciibidì cyà èkèleeyìya; cikondo ciisâtù cyà èkèleeyìya; cikondo ciinâyì cyà èkèleeyìya, bidimu cinunu ne nkàmà yitaanu byà bikondo byà mîdimà; kupicila mu Cikondo cyà Luther; ne mu Cikondo cyà Filàdèleyìya; ne kuya kabwela mu Cikondo cyà Laòdikìyà, cikondo cyà ndekeelu aci.

⁴⁹ Pa kumònà mu Dipungila Dikùlukulu, mùvvàbi bifwànyikija ànu menemene ku ntwàdijilu, mu Solòmò, too ne kupicila mu cikondo cyà Aakàbà, cikondo cyà mîdimà aci. Ne kujandula ne, bu Izàbèlà, Aakàbà, muyishi wa ku mikàlù awu, anyì muntu wa dikàsà munda dikàsà pambèlu. Byenzè ànu bu bààbûngì bàà ku bidimba byà civùmvù byà èkèleeyìya leelù ewu abi, bantu, bàà dikàsà munda dikàsà pambèlu; mu èkèleeyìya leelù ewu, mààlabà udi mwà kutèkemena ne nebìïkalè mwaba kanà wônsò; bâdyà cibàngà, bâlekelela biibi bwàshì, bênda pàmwè ne bàà pa buloba, cibì bâdibìlkila mùdibo beena Kilistò. Nènku Aakàbà, mu ngiikàdilù awu, kunangayè kakàjì kampànda kalenga kwísù, nànsha mùvvàku ne lwonji luya ne mwa nàka. Ki kumusèlayè, ne yéyè kubweja dikuukwila dyà mpìngù mu Izàlèlèlà, ànu menemene mu cikondo cyà Izàlèlèlà cyà citàmbe kwikalà cyà mîdimà aci, cikondò cyà mîdimà. Mpindyewu, tudi tusangana ne bààkapàtukamù ne ciimanyikidi cyà cyamù cyà mitakù, ne bênda bàlwa, ne ndekeelu wa byônsò

bàà civùmvù, too ne mwàkalwà Nzambì kubàtwìla mukana Mwèndè ne kwitaba bàà Bisàmbà byà bendè.

⁵⁰ Nènku mpindyewu tudi tusangana ne bààkabangila ku cyà kumpàla, Èkèleeziyà wa-wa Efèsò, ku ntwàdijilu aku, mu cikondo cyà èkèleeziyà aci; cikondo cyà èkèleeziyà cyàkalondà cyàkabanga kukwàta mashika ne kulwaci civùmvù; kutungunukaci ne kubwela, ne cikondo cyà mîdimà. Ne ànu mwàkadibi mu-mu ditùkù adi, Aakàbà ùsèla mukuwkidiwa mpìngù, Izàbèlè, ne kubwejayè dikuukwila dyà mpìngù mu Izàlèlè; pashiùshe cyena-Mishòonyì kusèlanganaci ne cyena-Loomò, cyena-Kàtòlikè, ne kubwejacì dikuukwila dyà mpìngù mu èkèleeziyà. Kupàtukilaci mu Martin Luther; kupìcilaci mu John Wesley; kulwaci kubwela mu Mpenta; ne kupàtukaci, kutwidibwabò mene ne mukana mwà Nzambì; ne Nzambì ükaadi ükùdimukila cyàkàbidì kùdì beena Yudà, ànu menemene's.

⁵¹ Mpindyewu, ndi mumanyè ne ndi... Mpindyewu, nwènù, nudi nwamba ne mêmè ndi mulongeshanganyì wa ne bifwànyikijilu. Bwà aci kaayì ncyà bushùwà. Bwalu, ndi-ndi mumanyè cintu cimwèpelè ne, mêmè nya mutàngile kùdì mundidimbì wànyì awu ne mmôna cìdì mundidimbì wànyì mu fwàràngànne naaci, ndikù ne cingènyingenyi cyà cîndì mêmè mu fwàràngànne naaci; ní ndi nyama wa makamà ànaayi, anyì nyuuni wa masàlà, anyì cyônsò cìdiku aci, necìfilè mundidimbì.

⁵² Nènku Dipungila Dikùlukulu dìvwa mundidimbì wà Dipyadipyà. Twacimònù makèèlèlèlà dilòòlò awu, mu Bwàkabuulwibwà 12, mukàjì udi ne mikemji mwinshì mwà makàsà èndè awu, ngondo ne dîbà kumutù kwèndè, bu cifwànyikijilu. Mùshindù wùdibì ne, bintu byônsò abi, Ebèlù nshapità wa 11 ùdi ûtwàmbila ne, byônsò abi bìvwa bifwànyikijilu ne mindidimbì. Ngeela meeji ne, Ebèlù 12, mmwambè yéyè ne: "Bu mùdìbi ne tudi banyùngulukila kùdì ditutu bunène nùnku dyà bantémù, tûteekààyi ku luseke bujitu bwônsò, ne mpèkaatù udi utùcincimika ànu bipeepèle nùnku, bwà twamòna mwà kunyeema ne lutùùlù lubilu lùdì lutùtèèkela kumpàla." Mpindyewu, tudi bamòne bintu abi. Pashiùshe makèèlèlèlà dilòòlò...

⁵³ Tuvwa bangàte mwab'ewu, bwà kujandula, anyì-anyì, dilòòlò dìvvà kumpàlè kwà dyâshàdì edi. Tudi tusangana dîbà adi, ne, èkèleeziyà wa kumpàla, mwàkabangàye. Wàkabanjiibwa ne wàkabanga mu Ditùkù dyà Mpenta, dyàkicikijiibwà Nyumà Mwîmpè pa beena kwitabuuja adi. Ki twêtu kumònà dibinduluka dyà beena kwitabuuja abu, ne mwàkenzàYe pa bôbò, ne byàkenzàbo, ne bimanyinu ne maalu a kukèmà byàkabàfilà.

⁵⁴ Pashiùshè tudi tusangana, ku ndekeelu wa cikondo cyà èkèleeziyà aci, bidimu bitwè ku nkàmà yìsàtù, bààkajuula

ngiitàbùùjìlù mupàmbwishi munkaci mwàbò, ùbìikidiibwa ne, “dilongesha dyà–dyà beena Nikàlìwù.” Pashiishe twétù kusangana ne, bivwa “byenzedi,” ku ntwàdijilu.

Mu cikondo cyà èkèleeziyà cyàkalondà, kulwabì “dilongesha.”

Ne pashiishe kulwaci “dikèngeshangana,” mu cikondo cyà mídimà.

⁵⁵ Pashiishe kupàtukakù ku luseke lukwàbò, lwà apa nùnku, twétù kusangana ne ncitooyisha ànu pàmwè ne maékéleeziyà a cyena-Mishoonyì àkapàtuka awu.

⁵⁶ Pashiishe twétù kwalukila cyàkàbìdì díbà adi ne kusangana mùdì byà civùmvù byônsò abi biikàle kaaba aka ku ndekeelu kwà cikondo, ku *elu* luseke, mwàkakwàtìbi byônsò abi mashìka. Ànu mwàkenzàbi kùdì beena Yudà amu, ki mùdìbì kàbìdì munkaci mwà kwenzeka kùdì bàà Bisàmbà byà bendè emu; bàkwàta mashìka pàyaayàbo mùshindù *ewu* apu, mundidimbì, bènda bàbwicidila.

⁵⁷ Ànu menemene mwàkadìbi amu, matùkù a Wesley, ki twétù kucyàngata makèèlèlè dildòlò awu, ne Luther. Ditàbuluja kaayì dinwàkapetà's wè, kàdi, mu cipungu cyàkalondà, kubangaci kukwàta mashìka. Citùpà cyàkalondà, kutàmbaci kukwàta mashìka. Kàdi mpindyewu cìkaadi ànu mushikì wà twìtabààyì ne bintu byà kwísùkwisù. Ki cyônsò cìdiku ncyôcì aci. Nwamònù anyì? Ne mùshindù awu ki wùdìbì too ne ku ndekeelu. Pa nànkù aci ncitùdì balongèshe.

⁵⁸ Mpindyewu, ne ntèmà mpindyewu, tèèlejààyì, bwà nwìkalè batwìshiìbwé bwà kuvùluka. Ncyéna mpììsha beena Kàtòlikè to, ne ncyéna mpììsha beena Mishòonyì to, bwalu mu byônsò bibìdì abi mùdì mùpàtuka Dimiinu dyà Nzambì, ku disungula. Aba bàdì balongolwela Mwoyi nebà Wùmònè ne nebàbwelèMu. Aba bàdì kabàyì mwà kumònà to, bàdì bëndela mu mídimà. Aci ncitàngile Nzambi. Nzambi ngudi ucyènza. Yéyè wàkadìcipa ne wàkalaya Abraham ne Ùvwa mwà kumusùngila yéyè ne Dimiinu dyèndè. Mpindyewu, wêwè ne Dimiinu dyà Abraham, udi ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, kwàjìkì, ne nudi bapyànyi bilondèshile mulayì. Ne byônsò nku ngâsà ne ku disungula dyà Nzambi.

⁵⁹ Mpindyewu mònaayi, mu cyôcì eci kaaba aka. Nènku mêmè ndi mîngà misangu ànu...pàmwàpa mêmè muyishè bipìte, anyì mulongèshe bipìte. Kúkaadi bidimu. Edi ndisangisha dyà ntwàdijilu dyà dilongesha dìndì mwenzè, mu bidimu bitwè ku mwandamukùlù. Ne cidi ànu ndambù, pàmwàpa ne ndambù wa dimòmà, pa tuumyaba kampànda. Dìbà kanà dyônsò dyûdì–dyûdì... Ungeelè lukonko kanà lwônsò lûdì ujinga kungeela alu; lütèkè pa cibùmbà cyà ku cyambilu, anyì pa cyambilu, ne nêngììkalè ne disankà dyà kulùpeta.

⁶⁰ Mpindyewu mònaayi. Kàdi cyônsò cîndì mumanyèPu, ncitukù muCîlongèle kùdì muntu, ku sèmìnérè kampànda nànsha. Ntu musambile too ne pândì mupetè dibuulula dyàcì, ne bïvwa bïkèngela bwà kukùmbananganaci ne Dîyì dyà Nzambì.

⁶¹ Mu Dipungila Dikùlukulu, bàvwa ne mishindù yìsàtù yà kumanya mukenji kampànda. Mùshindù wà kumpàlà wùvvwàbò bàjandula, anyì wùvvwa mufûnda mu mikenji; cintu cìvwà cilonđà cìvwà mmupròfetà; anyì cintu cìvwà cilonđà cìvwà ng'Ulîmà-Tuumìmà. Mpindyewu mulongeshi kanà yônsò ewu mmumanyè cìvwà Ulîmà-Tuumìmà. Üvwa mbu—mbukénkè bùvvwà bùpenyà pa cibwikilu cyà pa cyâdì cyà Aalònà, cìvwàbò bakùdike mu ntempèlù. Mpindyewu, bu mupròfetà mwà kwamba cipròfetà, ne Bukénkè abu kabùyi bùpenya pa Ulîmà-Tuumìmà to, cìvwà ncyà mafi. Ki cìvwà dyandamuna dyà kùdì Nzambì ne, "Cìvwà cyà mafi." Pashiishe bôbò...Mulòòci wa bilòòtä kampànda yéyè mulòòtä cilòòtä, ne kaciyi cìpenya pa Ulîmà-Tuumìmà apu to, cìvwà ncyà mafi.

⁶² Mpindyewu, Ulîmà-Tuumìmà ùkaavwa muumùshìwbwe, mu awu mùshindù, kàdi Eci ncìdì Ulîmà-Tuumìmà wa Nzambì mpindyewu, Bible. Mupròfetà, anyì mulòòci wa bilòòtä, anyì nî ncinyì cyônsò, anyì mulongeshi, yéyè kàyi mushindàmjile dilongesha dyèndè dikwàtakaja adi ànu menemene pa EMU MMÙDÌ MUKALENGE WÀMBA to, mêmè ncyêna ncìtabuujakù to, nwamònù's. Bïkèngela cìlwe buludì Apa, kuumukila ku Genèsè too ne ku Bwàkabuulwibwà, kaciyi ànu kaaba kàmwè cyanàànà to. Bïkèngela cìpicilè mu Bible mujimà ne cìMutwàngaje ànu mujimà menemene. Èyowà's, mukalenge. Bïkèngela cìnwanganè ne bikwàbò byà Cyôcì aci, ne cìCìswìkàkàjè cyônsò pàmwè. Wêwè kùyi wenza nànkù to, udi mufwànyine kwangata cintu kampànda kwamba ne mmpùrgàtorìyò, kàdi kuyiishila cyena-Kàtòlikè mu Bible. Kàdi cìdi ne cyà kunwàngana ànu menemene kuumukila ku Genèsè too ne ku Bwàkabuulwibwà, kuvwija cimfwànyi aci citòòke tòò. Ncyà bushùwà.

⁶³ Nènku Nyumà Mwîmpè n'Yéyè Udi ùkulongolwela cimfwànyi eci, wêwè ànu muMulekèle ùcyènza. Yéyè ngwâkulombola e kukubweja mu Bukénkè bwônsò. Ki mùdì Bible mwambè. Yesù wàkamba ne Yéyè nguvwa mwà kucyènza.

⁶⁴ Mpindyewu mònaayi patùdì...Kàbìdì, mpindyewu, tudi tusangana cìvwàbò bëenza kuntwaku. Pashiishe, paanyimà pàa mutancì, kupetabò dilongesha. Kupetabò dikengeshiibwa. Kupàtukabò.

⁶⁵ Ki pashiishe twêtù kufika ku dijandula ne, mu edi ditùkù mpindyewu, Bible wàkadyànjila kwamba ne kuvwa mwà kulwa cikondo cìvwà bantu mwà kupeta cimanyinu kampànda, ne cimanyinu cyà nyama wa lwonji.

⁶⁶ Musangu wônsò wùvvwàku ànu kantu kakesè kàjuuka mu ditunga, bantu bônsò bàvwa bàmba ne: "Ki cimanyinu cyà nyama wa lwonji ncyôcì aci." Pàvwa mukùlumpè... Ncicìvwa mfùminakù ku dijidiibwa mu bwambi mu èkèleeziyà wa ba-Baptistes, pângààkumvwà bàmba bwa N.R.A. Èè, bantu bônsò kwambabò ne: "Ki cimanyinu cyà nyama wa lwonji ncyôcì aci." Ki pashìshe cyônsò cìvwà cìbanga ne: "Ki cimanyinu cyà nyama wa lwonji ncyôcì aci."

⁶⁷ Kàdi mpindyewu bâdi bàmba ne: "Ki Russie ukààdi ulwa ewu, communisme, Ki cimanyinu cyà nyama wa lwonji." Kàdi, s'mmafi. Kî ncimanyinu cyà nyama wa lwonji nànsha. Bible ùdi wàmба cidi cimanyinu cyà nyama wa lwonji. Cimanyinu cyà nyama wa lwonji kí nkawaka kampànda munène wa ûlwishangana ne maalu a ntèndeleelu ne ûlwishangana ne ditunga mwikàle ùjuuka mùshindù awu to. Communisme kî n'Russie to; communisme nnyumà kampànda. Bidi byônsò... Kabyèna—kabyèna bikèngela bwà twêtù kutàcisha meeji bwà Russie to.

⁶⁸ Dibola dyètù sungasunga ndidì dìtushebeyà. Communisme mwikàle ùkwàta mudimu munkaci mwà èkèleeziyà yètù ne bikwàbò byônsò, aci nudi bamanyè, mu bilongelu byètù, mu mbànzà yètù, mu myaba yônsò, mu ditungà dyètù. Cintu cyônsò mu kaabujimà ncidyà kùdì cîshì. Kayuunyi kakùnze mu cyâdi kàdi kàtonkonà ne mwînù cimuma cyà pomme kî nkàdì kâcyènzelà bibì to; cîshì cidyadyà lukùnde cidi munda mwà lukùnde. Ki mùdì bwalu nànku, cidi ànu ndibola didì munkaci mwètù twêtù biinè adi. Tuya, tudibìkila mutùdì beena Kilistò, kàdi twenza maalu bu bàà pa buloba, ne tuvvâla bilàmbà bu bàà pa buloba, ne twabanyangana maalu ne bàà pa buloba, kàdi tudibìkila... Bâà pa buloba byà nànku awu's bikaadi bibéndèshe ku mwoyi ne bibâtondè. Ne kí ng'ànú bàà pa buloba nkààyaabò to, beena Kilistò bààbûngì pààbò, mbibâtondè. Èyowà.

⁶⁹ Misangu yàbûngì nkààdi mwambàmbe ne: "Nzambì énzèku bwà kùlwe ditükù diikalà bantu cìvwà cikèngelàbo kwikalà aci. Bu mêmè mbèngangana Nendè, mvwa mufwànyine kwamba ne ndi mbèngangana Nendè, mufwànyine kubèngangana Nendè mu cyônsò cîndi mufwànyine kwikalà aci." Kàdi mêmè ndi mutwè ku Cyèndè, ne ndi muMunangè, ne ndi mMwitabuuja. Ne—ne mwoyi wànyì wùdi mu byanza Byèndè, bwà kwenza naawù cyônsò cìdi Ye muswè aci, bwalu ndi ngiitabuuja ne bwena Kilistò ki Bulelèlè. Aci ncyà bushùwà. Ndi ngiitabuuja ne ki Bulelèlè.

⁷⁰ Mu kwenza kwà ngendu pa buloba, ne kucitàngila mu tusùmbù tushìlèshìlàngàne, ne bikwàbò, babijuudi bààbò mbafwè ne bàsanganyilibwa mu lukìtà, ne bâdi ne tèòlòjì. S'ncyambè kwikalà pôpò apu pàdi èkèleziya wa beena Kilistò mwimanyina pèndè naaci, nànsha nànku.

⁷¹ “Kàdi aba bâdì bamanyè Nzambì wabò nebénzè byenzedi byà bulòbo.” Ne Bukolè bwà Yesù Kilistò mubìiñshìibwe ku lufù bùdi ne mwoyi munda mwà muntu. Ncyà bushùwà. Yéyè kî mmufwè to; mMubìiñke ku lufù. “Nêngìikalè neenù, munda mwènù mene, ne bintu bîNdì ngenza nenùbyéñzè pèènù.” Èyowà’s, mukalenge.

⁷² Dîbà adi bàà pa buloba bâdì bâtàngila bàmba ne: “Dikolesha dyà maalu.” Nuvwa bamònè mwaba utwâcyängàci makèèlèlà dilòòlò awu, ku dikwàcisha dyà Nzambì.

⁷³ Mpindyewu, tudi tusangana ne cintu cyà kumpàlà cìkaadíku cijuuké bwà kwenza mmwènekelu kampànda wa nyama wa lwonji, nànsha bìshi, anyì... *Nyama* ùdi ûmvwija “bukolè.” Tudi bakenkète bimfwànyì byônsò ne bikwàbò byônsò, makèèlèlà dilòòlò awu, bwà kujaadika ne nyama wa lwonji awu mbukolè. Ne yéyè kààkapàtukila mu Russie nànsha. Wàkapàtukila mu Loomò. Aci ncyà bushùwà. Wàkapàtukila mu Loomò.

⁷⁴ Ne kacìvwa—kacìvwa nkasùmbù kàà bantu to. Kacìvwà mbulongolodi bwà cidiìdì to. Mbulongolodi bwà maalu a ntèndeleelu. Ùvwa ng’èkèleeziyà uvwa “musòmbe pa tukùnà mwandamutekète,” mwikàle ne muntu umwèpelè uvwa ne bukòòkeshi pa buloba bujimà, mwômò amu. Cyà bushùwà menemene. Ne tudi tusangana ne mmukàjì kampànda, ne twêtù kumufwànyikija ànu bitòòke tòò. Nciyi ngàngata dyànyì dyumvwija sungasunga nànsha; mbala ànu Bible cyanàànà. Ne, kakwèna mûngà mwaba pa buloba, cîngà cimenga pa buloba, cidi cìkòòkeshà pa buloba bujimà nànsha. Mu ditungà ne ditungà dyônsò, kashoonyi kàà cyena-Loomò aka kàpàtuka ànu bu mu bânà bàà nkàsà dikùmì bàà mu cikèènà-kumònà cyà Danyèlè, ne tudi tujandula ne cìvwa n’Cimenga cyà Vatican.

⁷⁵ Beena Kàtòlikè bàà lulamatu dikùmi ne bàbìdì bôbù bakesè bàvva basòmbe mwaba ewu makèèlèlà dilòòlò. Bàvva basòmbe bapùwe ne batèèlèje. Bâdi ne meeji matòòke. Bâdi ne nzala.

⁷⁶ Mpindyewu, wéwè kwêna mwà kukòkangana ne nsaserdòsè to. Yéyè kààkukòkangana to, bwalu, nsaserdòsè: “Èkèleeziyà yéyè wàmба cintu cishìilàngàne ne cyà Bible ewu, èkèleeziyà ngudi mubingè.” Bwànyì mêmè, Bible ngudi mubingè ne èkèleeziyà mupiile. Nwamònu anyì? Kwêna mwà kukòkangana naabò to. Bôbò, bìkèngela bwà wéwè... Kakwèna mùshindù wà kwelangana mpatà to. Kakwèna mùshindù wà kukòkangana anyì kudyà lupiku to. Bwalu, bôbò bâdi bìitabuuja ne: “Cìdì èkèleeziyà wàmба aci, ki cyôcì! Ki cyôcì, cìdì èkèleeziyà wàmба aci, nànsha Bible wàmба cinyì. Ncidi èkèleeziyà wàmба aci!” Bôbò bâdi bìitabuuja èkèleeziyà. Twêtù tudi twitabuuja Bible.

⁷⁷ Mpindyewu tudi tusangana ne ùvwa ùbìiñkidiibwa... Èkèleeziyà ùvwa mukàjì. Ne ùvwa ùbìiñkidiibwa dînà dyà ciipanshi, dyà busenjì dyà “MUKÀJÌ WA MASANDI,” ne pashiishe ùvwa “MAMWENDÈ WA BANDUMBÀ.” Nènku tudi

tusangana ne èkèleeziyà wa Kàtòlikè nguvwa èkèleeziyà-maamù wa kumpàla. Yéyè ùdi menemene ànu ciwwàye mwambè ne ncidiye aci. Yéyè ki ekeleesiya wa nzànzànzà wa kwikalakù muvwijìibwe bulongolodi. Pàkaadiku Nzambi muvwijè ntèndeelelu bulongolodi, ùvwa ng'èkèleeziyà wa Kàtòlikè. Bulongolodi bwà nzànzànzà bùkaadìku kacya bwenjìibwe ne ki bulongolodi pa buloba, bwà ntèndeelelu wa bwena Kilistò, ng'èkèleeziyà wa Kàtòlikè. Mpindiyewu...

⁷⁸ Ki pashiìshe, ndekeelu wa byônsò, ùvwa "MAMWÉNDÈ WA BANDUMBA." Ùvwa mulelè maèkèleeziyà, paanyimà pèndè yéyè, bwalu kabàvwa mwà kwikalabò bâna bàà balùme nânsha, bivwa bikèngela kwikalabò bâna bàà bakàjì, ne tudi tusangana ne èkèleeziyà wa Mishòonyì ncintu cifùmìne ku èkèleeziyà wa Kàtòlike. Mu kukenketa kwà Mifündu, ne kutàngila kwà mukàndà wènù wà maalu-malonda, tudi tumòna ne èkèleeziyà wa Mishòonyì ki cyôci cintu aci. Ne mwena Mishòonyì kêna mwà kubingila mwena Kàtòlikè to, bwalu, bwà bônsò bàbìdi abu, bàdi bàmba ne bàdi "BANDUMBA" ne "MUKÀJÌ WA MASANDI." Aci's ncyà ciipanshi's, kàdi cìdi EMU MMÙDÌ MUKALENGE WÀMBA. Ncyà bushùwà.

⁷⁹ Tàngilàayi, pashiìshe kwambayè ne: "Twéñzààyì," mu États-Unis, kwambabò ne: "Twéñzààyì cimfwànyì cyà nyama wa lwonji." Piìkalàbi ne nyama wa lwonji ùvwa mbukolè kampànda, ne bukolè abu bùvwa mbulongolodi; mpindiyewu kí nnè ndi ngangata dilongesha dikwàtakaja to. Aci n'Dîyì dyà Nzambi. Beena bulongolodi bwà èkèleeziyà wa Kàtòlikè bààkadiivwija bôbò biinè pàmwè bulongolodi ne kwenzabò dì...bàpetangana ku mèyi. Ne bààkateeka, cìdibo bàbìkila ne, "baataatù bàà ku cibangidilu" pàmwè, ne kuvwijabò èkèleeziyà wa Kàtòlikè bulongolodi, ne kwenzabò mu—mu—mu—mushingà kampànda, ne bìvwâbo bìtabuuja ne bìvwâbo mwà kulongesha, diitabuuja dyà buloba bujimà. Ki kucyènzejabò bantu ku bukolè, ku dinyooka.

⁸⁰ Ne pashiìshe pààkapàtukà Martin Luther, mumònè Nyumà wa Nzambi ùmulombola bwà kupàtuka, pamutù pàà kulekela bantu kushààlabò badishikàmìne, yéyè kuvwija èkèleeziyà bulongolodi, cimfwànyì cifwànàngàne ne nyama wa lwonji, bukolè bwà cìdììdì bufwànàngàne nendè. Pamutù pàà kulekela bantu bënda mùdì Nzambi ùfila bukénkè amu, bôbò kudìvwija bulongolodi mwinshì mwà dikazamuna kampànda, nènku bikèngela bwà kushààlabò bakwàte ku dikazamuna adi.

⁸¹ Nzambi kupàtuka Yè buludì e kubwela mu èkèleeziyà wa ba-Méthodistes. Ba-Méthodistes kupetabò ditàbuluja dyàkatangalakà buloba bujimà; Nyumà Mwîmpè mwikàle naabò, ùlongesha dijidiibwa. Kàdi katancì aka, pààkenzàbo cyôci aci, ki pashiìshe kulongololabò èkèleeziyà kampànda, kwenzabò cimfwànyì cyà nyama wa lwonji, ncyà bushùwà, bukolè bwà cìdììdì, bulongolola, bwà kuswìkila bantu bàà

Nzambì ku twìtabààyi kampànda; pamutù pàà kwikalabò badishikàmìne bwà kukuukwilabò ne kwendabò mu bukénkè pàvvà bukénkè bupòngolola mu kajila kààbò apu.

⁸² Kubàshiyabò paanyimà, mu cikondo aci. Bùvwa mbukénkè bulenga bwà kwôkò aku. Bùvwa mbukénkè bwà—bwà èkèleeziyà wa Peegàmò.

⁸³ Kàdi bishi bwà èkèleeziyà wa Filàdeléfijà? Abu mbukwàbò pààbù bukénkè. Kàdi, nudi numònà's, nànscha mwinè mùvvwàbò badyéñè bulongolodi amu, Nzambì wàkapàtuka buludì mu aci cikondo cyà èkèleeziyà, nànscha nànkú, kutùma muntu, dínà dyéndè John Wesley. Luther kàvwa mwà kubùlonda to, bwalu kààkabwìtabuuja to. Yéyè ùkaavwa mananè kudyènza bulongolodi *apa* nùnku.

⁸⁴ Pashìishe John Wesley kudìvwijayè bulongolodi bûme cyoncyoncyo, ne kufikayè mu mùshindù kampànda. Dibà dìkaavwa dikùmbàne bwà *eci* cikondo cyà èkèleeziyà kubangaci. Nzambì kutùma Yè cisùmbù cyà beena Mpenta; kupàtukabò apa ne dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè. Kaa, ba-Méthodistes kwambabò ne: “Uh-oh. Huh! Twétù katwèna mwà kuya ne Aci to. Huh-uh! Katwèna twitabuuja cintu aci to. Kaa, to.” Bwà cinyì? *Ebu ki* bukénkè bùvvwàbò bëndelamù, *apa; apa ki* bukénkè bwà *apa* nùnku mpindyewu.

⁸⁵ Twétù tudi batÙngùnùke twenda tuyá batàngìle ku dibwela dyà díbà. Nudi bavùlùke cyàkamba mupròfetà anyì? “Nekwìkalè ditùkù dìkkalà dyà mavuba, kadiyi bufùku anyì mundaamuñyà to, kàdi ku ibaamulòòlò nekwìkalè Bukénkè.” Bukénkè bwàkakenkà musangu kampànda mu ditÙngà dyà ku esètè kùdì beena Yudà adi, ku esètè (beena Yudà ncisàmbà cyà ku esètè), Bùdi munkaci mwà kuteemena bàà Bisàmbà byà bendè; Bukénkè bùmwèbùmwè abu, Nyumà Mwîmpè umwèumwè awu, mu matùkù a ndekeelu kaaba aka, dibàtiiza dìmwèdìmwè dyà Nyumà adi. Tudi bapicile mu bikondo byônsò ebi kaaba aka, mùdì kamùyikù Bukénkè anyì cikondo cyà mìdimà to, ànu ditùkù dyà mavuba, dibwicidile; kàdi *apa* mene, ànu mùdì Bukénkè buteemè mùshindù wùmwèwùmwè wàkateemàbu kwàka awu.

⁸⁶ Ki bwà cinyì: “Bìkèngela Ìkalè ne mwenekelu wa dibwe dyà yaspà ne dyà sardoine; Alpha, Omega, Cibangidilu ne Ndekeelu; Ewu Uvwakù Awu, Ùdikù Awu, ne Wâlwa Awu; Muji ne Mùtòlokù wà Davídì; Mùtootò wà mu Dìndà.” Ki cyôcì aci's. [Katùpà kàà mukàbà wà mèyì munda mutupù—Muf.] Ndi ntékemena ne nudi nucimònà.

⁸⁷ Nènku, yùlukààyi ne, tudi basangànè, kakùyikù cilèma nànscha cìmwè to ne, cimanyinu cyà nyama wa lwonji ncimanyinu cyà dipàmbuka, mbwena kwamba ne, bidimba byà èkèleeziyà bishààle kacya byàkwàta ku èkèleeziyà wabò pamutù pàà kwendelabò mu Bukénkè. Bàdi bàbèngà Bukénkè, ne kî

nkushààle cintu nànsha cìmwè to ànu mìdimà. Aci ncyà bushùwà, ne bwà beena Kàtòlikè ne bwà beena Mishòonyì. Kùdi “nyama wa lwonji, ne mukàjì wa masandi,” ne yéyè ewu ùdi ne bânà bàà bakàjì “bandumbà.” Nè biinè bânà bàà bakàjì bandumbà aba, pààkapàtukàbo, bàvwa virgò yà ku Bukénkè bwà ditùkù adi, bôbò kudìvvija bulongolodi ne biikàle bâlwa ne bantu apa, bàbààluja emu, bàbàvvija ànu cintu cyà mùshindù wùmwèwùmwè cìvwà Loomò ku cibangidilu aci. Ki cìdì Bible mwambè. “Nyama wa lwonji; ne cimfwànyì cyà nyama wa lwonji; dileetà dyà dínà dyèndè,” ne bikwàbò.

⁸⁸ Mùshindù mwinè wutùdì balongè cintu cyônsò aci mu kaabujimà, makèèlèlè dildòlò, ne Bible bitòòke tòò...kaciyi dilongesha dyà mutu kampànda dikwàtakaja to. Kàdi Bible mmucyàdjì ne, nyama wa mitù mwandamutekète, ne nsèngù mwandamutekète [Katùpà kàà mukàbà wà mèyì munda mutupù—Muf.] wa ku Loomò awu, ûvwa ku Loomò aku, ne ûvwa “ewu uvwakù, ne kàyikù mpindyewu to; ne udikù, ne kàyikù to,” paapà umwe paanyimà pàà mukwàbò, paapà umwe paanyimà pàà mukwàbò, ne wâya mu dibùtuka awu. Nénku kujandula ne mukàjì umwèumwè wàkalela bânà bàà bakàjì. Bàvwa virgò ku cibangidilu aku, bëndela mu Bukénkè bwinè bùvvàbò naabù abu. Ki pashìsсе kubangabò kwenza maalu bu bandumbà, ne kwalukilabò buludi ku dyenza dyà cintu cìmwècìmwè cìdi mamwàbò wènza eci. Menemene. Menemene.

⁸⁹ Lekèlaayi nnwàmbilèku cintu kampànda, nwènù bakàjì. Tèèlejààyi. Nudi bafwànyìne kubènga kwikala naanyì dyeyemena dyàbûngì mpindyewu, pândì ntonokela bintu ebi apa. Kàdi kî mbwà kunùtàpa ku mwoyi to; mbwà kunùkwàcisha. Kàdi panùdì numònà bantu, maèkèleeziyà leelù ewu, bàànyishila bakàjì bààbò...Mpindyewu, nênye—nênye kafika kùdì bantu balùme pààbò. Kàdi bàànyishila bakàjì bààbò bwà kwikalabò bènza maalu mùshindù wùdibò bènza leelù ewu ewu, ne biinè abu bàjikula bàmba mùdibò beena Kilistò! Mêmè ncyéna nnùdyula nwènù bakàjì to; nênnùdyulè, paanyimà pàà dildòlò edi. Kàdi, tàngilààyi, ncyê—ncyéna nnùdyula nwènù bakàjì mpindyewu to. Kàdi, wêwè mwaniètù wa bakàjì, bààbûngì bàà ku balongeshi bàà cyena-sèminirè abu, anyì balongeshi bàà mu nkità, anyì mwônsò munùdì nucibìikila amu, bàà mwaba kampànda ewu aba, bâdi ànu bânùlekela cyanàànà nwendela mu bintu byà mafi abi. Bible mmwambè ne bàvwa bampofo, bàlombola bampofo. Ncilelèlè.

⁹⁰ Mpindyewu, nénku Yesù, pa kumònà cyôcì eci, ne mumanyè ne yìmwè yà ku èkèkeeziyà yà Mishòonyì ayi yìvwa mwà kuya buludi too ne ku ciibi cyà Bukénkè, kàdi kukùdimuka kuya. Yesù, mu Maatààyi 24.24, mmwambè ne nebìlkale ànu, mufwilakanyi ne Kilistò ûvwa mwà kufwànançana ànu bikolè ne mulelèlè, mu mùshindù wà mufwànyìne kuseeswisha ne Basungula mene, bu byôbì mwà kwenzeka.

⁹¹ Mpindyewu, nwamònù's, cyena-Loomò, cyena-Kàtòlikè, kaa, ncitutè bàmwè bàà kunùdì nwénù beena Mishòonyì aba cintu ku mutù. Kàdi, muntu udikù nànsha ne ndambù mukesè wa ngâsà, ndambù... mumanyèku ànu ndambù pa Bible, yéyè's neànyeemè ne neèpukè abi. Ncyà bushùwà. Dikòkiibwa dyàcì ndifiike bwèndè yéyè; mmumanyè ne kacyèna ne bwà nsongo to, bintàkanyì byônsò bìdibo bàlongesha abi. Kabyèna ne Mufundù nànsha wùmwè to; ku musangu ne ku musangu, bàdi bàlenga ndambù cyanàànà.

⁹² Mafi matàmbe bunènè àkaadìku mambìibwe, àvwa ànu ne Bulelèlà bwàbûngì munda mwàwù. Ncyà bushùwà. Ne a kumpàla, Sàtaanà ùyiikilangana ne Evà, wàkamba Bulelèlà bwàbûngì. Kàdi ùvwa bu ne, pansiù pààwù apu, ùvwà ne mafi àvwa àpìlsha mukàjì awu, ne àkanyangakaja lukòngò lujimà, bufùkì bujimà. Ncyà bushùwà.

⁹³ Bìkèngela nütangilè aci. Bìkèngela cìlwe Bulelèlà *apa* ne Bulelèlà *apa*, Bulelèlà *apa* ne Bulelèlà *pààpa*. Kantu kààcì kônsò, Bulelèlà; bilondàngànè ànu byà mwomùmwè, too ne ku ndekeelu.

⁹⁴ Ne mùshindù mwinè wùdì bantu mwà kumònà èkèleeziyà wa ku cibangidilu kwàka ne ùvwa muteemesha ne citèèkedi cyà mwêndù, ne pashiishe lwà *apa* bàmònà cintu cìmwècimwè cyàkenzekà kwàka aci cyènzechka, ne Dîyì dyà Nzambì dyàmba ne cìvwa mwà kwikala “Yesù Kilistò umwèumwè awu makèèlèlà, leelù too ne kashidi.” Kàdi kucìbènga? Bidi bileeja ne mbabènge Bukénkè, ne bëndela mu mìdimà; ki cintu cìmwèpelè cìdì cishààle.

⁹⁵ Ncilelèlà's, mwanèètù wanyì. Ncyêna ngamba nànku bwà kuleeja dimanya to. Nzambì mmumanyè nànku. Yéyè mmumanyè mwoyi wànyì. Ndi ne mudimu wà bwambi, ne byàbûngì bicikàle kumpàla kwànyì. Ne mumanyè ne dìngà ditükù, ku Cibàsà cyà Cilumbulwidi, nêndubululè bwà bintu ebi. Ncyà bushùwà menemene. Ndi mufwànyìne kusanganyiibwa mwikàle mushiminyangananyi wa maalu, mulongeshi wa mashimi, dìbà adi Nzambì mufwànyìne kumpìlsha. Ncyà bushùwà. Kàdi mêmè mumanyè cyà bushùwà Bulelèlà bwà bintu ebi, kàdi ncìyi nnwàmbila to, Yéyè neàmpìlshè dìbà adi, bushùwà menemene.

⁹⁶ Wàkambilà nsentedi ne: “Tàngilà! Wêwè mupangìle kudìmwija, dìbà adi Nê—Nênkubadilèci. Kàdi wêwè mudìmwìje cyà bushùwà, ne bôbò batìngùnùke ànu bënda bàya, nebàfwe mu mpèkaatù wabò, kàdi Ncyàkukubadilacì to. Kwèbè ku mwelè kakwàkwikala mashi to.”

⁹⁷ Pa nànku tudi baswè kwikala badìmùke bwà tùmanyè cìdì Bulelèlà, bilondèshile Bible. Kàdi mùshindù mwinè wàkabangà cikondo aci, ne cyàkenzàbo, ne leelù ewu kumònà èkèleeziyà wa Mishòonyì ànu pansiù menemene.

⁹⁸ Tàngilààyi kùneeku. Bìvwa pa ciibidilu ne, kùkaadi ntàntà mule, ne nwénù beena cijila aba, bìvwa bibì bwà nwénù bantu bakàjì kukòsa nsukì yènù. Ncinyì cìdì cilwè pa bwalu abu? Pàdì Bible mwambè ne... mukàjì yéyè mukòse nsukì yèndè, bàyendè ùdi ne bukenji bwà kushipa nendè dibàkà. Dilongesha dyà kadìyi bundù, kàdi aci's m'Bible.

⁹⁹ Ne nwénù bakàjì, nupàtuka apa nukòsa mashindà mu bulà bwènù, bavwàle cinsàlàbeetà, ne bivwàlù byà bantu balùme. Kàdi Bible mmwambè, Nzambì wa Bukolè bwônsò awu mmwambè ne: "Mukàjì wavwàla civwàlù cìdì eikùmbànyìne mutu mulùme, ncinyangu, bukooyà ku mêsù kwà Nzambì." Kàdi wêwè's udi ucýènza.

¹⁰⁰ Ne udi unwà mfwankà, uya ku majà ne ku myaba yà bikàsa, cibì mwikàle ànu wà mu èkèleeziyà. Udi uleeja ne udi mwangàte cintu cyà mùshindù kampànda; kwêna mutwibwe cimanyinu mu Dyulu nànsha, Nyumà Mwímpè. Paanyimà pàà katanci netùbwelè mu cyôci aci, ne tunùleeja bishìllàngàne ne aci. Mpindyewu, aku kàdi ànu kaacintu kakesé cyanàànà.

¹⁰¹ Ne nwénù bantu balùme, ubwela mu èkèleeziyà, wenda upweka ne mùsèèsù mwikàle ne cifwankà ku mishiku, byenzè bu—bu ngombe mupakula wa ku Texas, mutùùla nsèngù. Ne wangata... Ncyêna ngamba nànkú bwà kwela bilèlè to. Ncitu ngiitabuuja dyeleta dyà bilèlè mu cyambilu nànsha. Ndi ngamba ne m'Bulelèlè. Upweka ne mùsèèsù, ne wènda ûsòmba mu myaba kampànda, ne ushima, ne wiba, ne nwibilangana mutu ne mukwèndè, biinè abu balami mu kasùmbù kàà balami kàà èkèleeziyà.

¹⁰² Nudi nubwela mu maèkèleeziyà nunàya manàyì a kale a mibèlè aa, àdi ànu manàyì a PMU à ciipanshì, a ciibidilu aa. Ncyà bushùwà. Nudi rubyènza, ne pashìshe nwela lubilà bwà mufidi wa bipeta byà manàyì. S'nudi pèènù ànu babì, mu èkèleeziyà yènù amu, nwénù ba-Méthodistes, ba-Baptistes, beena Mpenta, nànsha biikàle banganyì bàdì bènza nànkú awu abu. Ncyà bushùwà's. Ne nwénù's nudi bamanyè ne mbulelèlè. Kàdi ncinyì aci? Nwénù's nudi nwenda nubànda ànu bu maman wenù wàwa. Cintu ànu cyôci cimwècimwè aci menemene, ne lwestu lwà mishìlà kalwènakù mwà kupenda mbìdikà wa diipikila kàfè mùdiye mufilke to. Nènku nyumà wa bintu abi's ki yéyè awu.

¹⁰³ Kàdi ncyêna mbèngangana ne beena Kàtòlikè mu kantu nànsha kàmwè to. Ncyêna mbèngangana ne ba-Méthodistes, anyì ba-Baptistes, anyì ba-Presbytériens mu kantu nànsha kàmwè to. Nzambì ùdi ne bantu, Mamiinu a Abraham, muntwamu. Kacyêna cibèngangana ne bantu nànsha. Ncitàngile èkèleeziyà yàbò, yìdì yìdivwijà malongolodi muntwamu ayi, ne bôbò bàdi bàkuukwila èkèleeziyà pamutù pàà Nzambi. Kaa, nwénù beena Mishòonyì kanùtu baswè kwitabuuja aci to, kàdi

nwênu's ki cinùdì nwenza, nànsha nàndu. Nêngambè ne, "Wêwè udi mwena Kilistò anyì?"

¹⁰⁴ Èè, mwab'ewu ànu àbìdì aa, Mwanèètù Bosworth kwelayè nsongààkàjì kampànda lukonko, wàmaba ne: "Udi mwena Kilistò anyì?"

¹⁰⁵ Awu ne: "Mwena Kilistò? Ndi muswè ùmanyè ne, mêmè ntu nteemesha kàndeyì bufukù ne bufukù bwônsò ebu!"

¹⁰⁶ Èè, mpindyewu nwênu beena Mishòonyì nutu nwela meeji ne aci ncintu kampànda anyì? "Wêwè udi mwena Kilistò anyì?" "Ndi muswè bwà ùmanyè ne, mêmè ndi Méthodiste," anyì "Baptiste." Èè, aci's cìdi cyùmvwija ànu ne udi tuyè mupàtuke mu ditükù dyà ngâsà, wêwè mwinè, bwànyì mêmè; ncyà bushuwà, piìkalàbi ne ki cyônsò cyûdì, ànu Méthodiste anyì Baptiste. Wêwè kùyi mwena Kilistò mu èkèleeyiyà wa ba-Méthodistes, anyì wa ba-Baptistes, anyì wa Kâtòlikè amu to, udi mujimìnne. Ncyà bushuwà. Pa nàndu's ki cimanyinu cyènù ncyôcì aci menemene.

¹⁰⁷ Bimanyinu byônsò bìbìdì abi mbyà nyumà. Mpindyewu nênnùjaadikilèci ne Bible. Bimanyinu byônsò bìbìdì abi mbimanyinu byà nyumà.

¹⁰⁸ Bantu bààbûngì bàvwa bèla meeji ne: "Nebànyungulukè kàdi kukutàpa lusàlù kampànda mu mpàlà mwèbè amu, ne kukutàpa lusàlù kampànda mu cyanza." Twâsangànyì, makèlèlè dildòlò awu ne, aci civwa mmafi. Èyowà's, mukalenge. Aci ncyà mafi. Ncimanyinu cyà nyumà. Nci—ncisokòmè ànu menemene. Kàbidi, tàngilàayi, misangu yàbûngì...

¹⁰⁹ Mpindyewu ndi mumanyè ne eci cìdi mwà kunùfìkisha munda, ne cìdi—cìdi—cìdi cyùmvwika cishilè. Kàdi ne—ncyołolanganèku bu twêtù ànu... ne kupèeshakù Nzambi mpungà mukesè. Ncyêna—ncyêna ne meeji a kwikalà ne ngaakwilù mukàyàbâle to, kàdi ndi—ndi ànu nteeta bwà kwambaku bwalu kampànda, ne mwoyi wànyì wônsò.

¹¹⁰ Pààkamònà Yesù Kilistò èkèleeyiyà wa Mishòonyì awu ûlènduka ùmuka ku èkèleeyiyà wa Kâtòlikè awu kuntu kwàka, ne ûpàtuka kàdi kwalukilamù buludì, ûkùdimuka cyàkàbìdì ànu mwàkenzàbo amu, Yéyè wàkamba ne: "Nyumà awu neàtambè kufwànangana, mu mùshindù wà yéyè mufwànyìne kuseeswisha ne Basungula mene..."

¹¹¹ Nukààvwakù bajingùlùle, nwênu balundà bàànyì beena Kilistò, bwà ne mufwilakanyi ne Kilistò awu, ncimanyinu cyà nyama wa lwonji anyì? Mufwilakanyi ne Kilistò awu, muntu kanà yônsò's mmumanyè ne mufwilakanyi ne Kilistò mwaba awu, aci ki cimanyinu cyèndè, cìdi... cyà bukolè bwèndè. Nènku, nwamònù's, nnyama, ùdi mbukolè. Kudi bukolè bwà èkèleeyiyà wa Kâtòlikè. Kudi bukolè bwà èkèleeyiyà wa ba-Méthodistes.

¹¹² Mvwa tuyè, àbìdì aa, kùdì muntu kampnda mukàlàngà wa dikèma. Mêmè nciyi mutùpàkàne to, yéyè awu mmusòmbè kaaba aka mu èkèleeyiyà emu dilòòlò edi. Ne Edith Wright mwànà ne bakwàbò bátu bálwà mu disangisha kaaba aka mene, mu ntàntà wa kàyi mupite kilòmètè makùmi àsàtù ne yibidì ne kaaba aka to. Nènku, twétù, bantu... Mvwà nyiisha ànu cyanàànà Èvànjeeliyò wa lupàndu. Bivwa bìkèngela bwà twétù kwendela pampàla pa màshinyi bwà kubwela muntwamu. Kàdi dilòòlò adi, mpaasàtà kumbìikilayè bantu bônsò biteèlèja, wàmба ne: “Ùmfwìlèku luse bwà dikwambila, Révérend Branham. Kàdi mbangambile ne bádi ne babèèdì ndambù bádi balwè muntu mwàmwa, kàdi mulombodi wetù wa dìstriki mujuukè e kulwa kwamba ne: ‘Kakwènzeki dyondopa dyà kùdì Nzambì mu èkèleeyiyà wa ba-Méthodistes to.’ Pa nànku nebìkengelè bwà wéwè kubànda pa cibùmbà cyà ku cyambilu, kulaya bantu, ne kushiya disangisha edi.” Ncyà bushùwà.

¹¹³ Bwà cinyì? Bukolè bwà èkèleeyiyà wa ba-Méthodistes. Ki bukòòkeshi bwà nyama wa lwonji mbwôbù abu. Èkèleeyiyà wa ba-Baptiste byà mwomùmwè; ba-Campbellites, ne ba-Luthériens, ne mikwàbò yônsò ayi, ne beena Mpenta, babì mwomùmwè. Ncyà bushùwà. Ndi mupetè beena Mpenta... Ne Assemblées de Dieu bákaadi bakabwelè mu nsangilu wa maèkèleeyiyà, udi bu—bu... Mbawìkàkànàngàne mwab’ewu, ne “maamù” ndumbà wa kale awu. Pa nànku bulongolodi bwônsò bwà èkèleeyiyà mbuumùkile ku Loomò. Ki maamù wabù nyéyè awu. Ne mêmè ncyêna munsantu wa Ditùkù Dishiìshe, anyì wa Ditùkù dyà Mvùla Mushiìshe, anyì cyônsò cinùdi nucibììkila aci to. Ncitu muswè... Ncyênakú wa ku byà nànku awu to.

¹¹⁴ Kàdi ndi njinga kwamba nùnku ne, bìvwa bìkèngela bwà balùme ne bakàjì kwikalabò badìshikàmìnne mu Kilistò Yesù, bwà kwendela mu Bukènkè. Ne bìvwa bìkèngela bwà èkèleeyiyà ne èkèleeyiyà yônsò kwikalayè mùshindù wùmwèwùmwè awu. Aci ncilelèlè.

¹¹⁵ Mpindyewu, mònaayi eci, mùdì Bible... Umvwàyi aci. Bulongolodi abu, vùlukààyi ne, mwômò amu mmùdìbù bùsanganyiibwa, mwômò amu mene. Nènku tudi tusangana ne, èkèleeyiyà wa Kàtòlikè pàákabangaye kale wáwa, bávwà ne dibàtiiza dyà mafi dyàkapàtukàbo naadi, bàmyaminangana mâyì pamutù pàà kubàtiizangana. Kakwèna Mufundù nànsha wùmwè mu Bible bwà cyôci aci to. Ne kakùyi ànu aci nkààyaaci to, kàdi Nyumà Mwîmpè, ne dibàtiiza dyà mu mâyì, ne bintu byà kwísukwísù, ne myânzù, ne bikwàbò byônsò, ànu bwà kuseka cyà cilelèlè. Ne kakwènakù mwambi nànsha umwe mu ditùnga emu, udi mwà kundeeja mwaba wùkaadìku aci cyenjìlbwe mu èkèleeyiyà wa ku cibangidilu to. Ncyà bushùwà. Kacyèna mu Bible to. Kàdi bôbò mbààkapàtukà naaci, ki pèètù kuciìtaba. Nudi bamònè kutùdì twenda twalukila buludì aku anyì?

¹¹⁶ Kàdi leelù ewu ki nwêñù kudïkonka bwà cinyì katwèna bapetè ditàbuluja. Cïdiku ncyôcì aci's, mwanèètù. Cïdï citükëngelà leelù ewu nditàbuluja dîmpè, dyà cyena-kale, dyà Pôlò Munsantu adi, ne Nyumà Mwîmpè wa mu Bible awu mwalûkile cyàkàbìdì mu ditunga. Ki cïdï citükëngelà ncyôcì aci. Mpindiyewu . . .

¹¹⁷ Nènku kwangatabò “cimanyinu cyà nyama wa lwonji,” anyì “dileetà dyà dînà dyèndè,” mu mùshindù wà ne bààkamwenzela cimfwànyi. Cimfwànyi aci cìvwa mbulongolodi bufwànàngànè menemene ànu ne èkèleeziyà wa Kâtòlikè. Bâvwa bamuvwijè bulongolodi ne benzè cimfwànyi cyà èkèleeziyà wa Kâtòlikè. Èkèleeziyà wa ba-Méthodistes ngudi cimfwànyi cyèndè; èkèleeziyà wa ba-Baptistes, èkèleeziyà wa ba-Presbytériens, èkèleeziyà wa beena Mpenta, èkèleeziyà wa beena Cijila, ba-Pelérins de la Saintêté, anyì m'Bânà bêtètù Basanga anyì? Yônsò wâkadivwija bulongolodi awu, mmutentula pôpò apu. Kacya kacivwakù mu Bible wa Nzambì to. Neyà bushuwâ. Malongolodi; bâdïvwija malongolodi!

¹¹⁸ Nzambì ngudi mulombodi. Cyângàtaayi nwàlukilè nûye naaci too ne kule kwônsò kunùdì baswè aku. Tàngilààyi Izàlèèlâ, pâvvâye ùpâtuka mu Èjiipitù.

¹¹⁹ Ne ba-Moàbà bônsò abu biimàne kwàka, ne maalu ànu mùdiwu mafunda, bâlambula milàmbù; byoshelu mwandamatekète, mwandamatekète bìy-... mìkòòkò mwandamatekète, byàmba bwà dilwa dyà Kilistò; ngombe mwandamatekète, mulàmbù musukula. Ànu mwaba awu mene, mupròfetà wendè munène mwimàne mwaba awu, Baalàmà, bwà kwela Izàlèèlâ mulawu. Nènku ki Izàlèèlâ wàwa . . . Ki Moàbà wàwa, ditungà dinène. Ki beena Amòlà bàba ne bônsò abu, ditungà dinène, badìlongòlôle pàmwè bu ditungà.

¹²⁰ Kàdi Izàlèèlâ ùvwa mutangàlakàngànè mu mpâtà mwônsò amu ne musumbà wà ntentà. Bâvwa “beena lwendu ne beenyi, bënda bàkèbangana ne Cimenga cìcìvwà cìlwa,” ànu menemene bàà kabàyì bàsungulujangana bilondeshile màngumba to. Kàdi cyàkenzàbo ncinyì? Bâvwa ne bimanyinu ne maalu a kukèma bìbàfila. Aba bôbò kabàvwà naabì to; nènku bâvwa bùmvwila bàba nàka mukàwù. Bintu abi bìvwa nnyumà.

¹²¹ Nzambì ùtu wàngata muntu Wendè, kàdi kàtu wàngatakù nyumà wendè to. Wàkangata Eliyà, kàdi nyumà Wendè wàkalwa pa Elishà, bidimu nkàmà yàbûngì paanyimà, wàkalwa pa Yone Mubâtiji, mmudyànjila kwamba cyàkàbìdì bwà mu ditukù dyà ndekeelu.

¹²² Dyabùlù ùtu wàngata muntu wendè, kàdi kàtu wàngatakù nyumà wendè to. Mulongeshi umwèumwè wa maalu a ntèndeeluu wâkapiìsha Yesù Kilistò bwà bishimà Byèndè ne maalu a kukèma, ne kupangakanayè Nendè pa Mifùndu awu, ùvwa wa ciipanshì menemene bwà kulwayè kuMwambilaci.

Nyumà umwèumwè awu ùdi ne mwoyi mene too ne mu mulongeshi wa butènedeedi leelù ewu...?...mulongolola kùdì Nzambì bwà kulwayè kubwela mu dipìila adi. Ki cìdì Bible mwambè. “Bantu bàà kale, badyànjila kulongolwela dipìila edi, bwà kukùdimuna ngásà wa Mukalenge wetù mu masandi makolè.” Ncyà bushùwà menemene. Mu Yudà, mvensà mwi3—mwi3 wa—wa Yudà, nudi mwà kucipeta. Ncyà bushùwà.

¹²³ Mònaayi bintu byônsò abi biikàle bijaadika mwaba awu ne, ki cimanyinu cyà nyama wa lwonji ncyocì aci. Ki mwaba wùdici ngwówù awu. Pa nànkú paùdì unyeemakana eku ne eku mwaba ewu wamba ne: “Èè; mêmè nénkuleejé pààlwà cimanyinu cyà nyama wa lwonji aci,” wadìmuka’s ní ukàadi mananè kucipeta. Ne bôbò bâdì naacì nànkú awu abu, nebànyookiibwè mu kapyà ne soufre, bipòngolola mu lupànzà lwà ciiji cyà Nzambi, bwà kukèngeshiibwabò muunyà ne bufuku, kashidi ne kashidi. Ncintu cyà dísù dikolè. Mpindyewu dipànduka dyèbè nedììkalè munyì?

¹²⁴ Nekùlwé cikondo, cìdi munkacì mwà kulwa mpindyewu mene. Mònaayi, ne mu bulongolodi bùdì bwènda buyà... Mpindyewu lekèlaayi nnùpèeshèku kantu kakesè kàà kukwacisha naaku dyumvwa dyènù kaaba aka. Mu bulongolodi bùdì bwènda bùpwekà mìshindù awu abu, kùlwalwa cikondo cyàkèngelàbi bwà nwènù kwikala bàà mu bulongolodi abu bwà cyanàànà kanwèna mwà kusùmba anyì kusùmbisha to; anyì kwikala ne cimanyinu cyà dipàmbuka, cyà èkèleeziyà aci. Bikèngela nwikalè bàà mu bulongolodi kampànda bwà cyanàànà kanwèna mwà kusùmbisha to.

¹²⁵ Nènku, tèèléjààyaaku, nwènù bâdì bamanyè cìdi Bulelèlè abu. Ncyéna ngamba ne umùkaayi mu èkèleeziyà wenù to. Ncyéna ne bwalu bubì bûndì ngamba bwà wenù... bwènù nwènù anyì bwà bidimba byènù nànscha. Ndi ngamba bwà ciimamwèndè wa bukalenge, kale wàwà pààkavwijàbo cintu aci bulongolodi, ne kucyènzabò ne: “Netwìkalè mwà kwenza cikampànda. Netwìkalè mwà kwenza cikansanga.” Ki kushikikabò kanungu kàdì kakàyi mwà kushintuludiibwa aku. Kàdì Nzambì ùdi ùcisùnsula, ne ùpàtulamù Èkèleeziyà Wendè; ùtu wènza misangu yônsò ànu nànkú.

¹²⁶ Tàngilààyi mu lwendu lwà bânà bàà Izàlèèlè. Bàvwa bàkwàcisha mudilu. Bàvwa bàshààla bufùkù ne bufùkù. Dikunji dyà Kapyà dìvwa dilembèlè kumutù kwàbò. Kadi dîbà dyà mundaamuunyà anyì dyà bufùku dìvwa Dikunji dyà Kapyà adi dyùmuka nànscha diikàle dîbà kaayì, mpungi yìvwa yìdila ne Izàlèèlè ùvwa ùjuula citùùdilu ne wàsa lwendu ùya. Ní civwa ndîbà mundankùlù, ní ndîbà ibìdì wa mapingaja, cikondo cyônsò cìvwàku aci, bàvwa bàjuula citùùdilu bâlonda Dikunji dyà Kapyà adi. Ncyà bushùwà anyì? Bâvwa bâlonda Kapyà aku.

¹²⁷ Èè, Martin Luther pààkamònaye Kapyà kàà Nzambì kàpàtuka, Martin Luther wàkapàtuka, wènda ûlonda Kapyàaku pambèlù pàà cyena-Kàtòlikè. Kàdi wàkiibaka mwinshì amu ne wàkavwija èkèleeziyà wendè awu bulongolodi, kàdi kààkapeta mwà kuya kumpàla to.

¹²⁸ Kapyàaku kààkapàtuka buludì, ne Wesley wàkaKàmònna, ne ki yéyè udi wasa lwendu wènda ùKàlonda wàwa. Ncyà bushùwà. Kapyà kàà Nzambìaku kààkashiya Luther musòmbe. Pashìishe, katancì aka, Wesley kwibakilayè mwinshì mwà Kò amu, èkèleeziyà wa ba-Méthodistes bàà cyena-Wesléy.

¹²⁹ Ki pashìishe kulwakù Alexander Campbell, John Smith ne ba-Baptistes, ne bikwàbò byà nànku awu, ne Moody, ne bônsò abu. Pashìishe, katancì aka, kubangabò kulwa beena mishìngà, ne buumàkàne, ne bakwàtè mashìkà, pààkafwà baprófetà bàà kale abu, ne bikwàbò. Musùmbà mupyamùypyà ewu kulwawù ànu ne dilonga dyà túlaasà dyà mu sèminêrè cyanàànà, ki pashìishe, katancì aka, kuzabikabò byanza mu nsebelà ne kucítampakajabò ne bukooyà.

¹³⁰ Ki Nyumà Mwîmpè kupàtuka Yè, ne beena Mpenta ku Mumònabò ne ki bôbò bàyaayà bàba; cyà bushùwà, kupàtukabò buludì, kushìyabò ba-Méthodistes ne ba-Baptistes, ne bikwàbò. Mpindyewu cintu cyà cítacisha mu bwalu abu, kàdi bwà kuuja Dîyì dyà Nzambì, beena Mpenta kudìvwijabò bulongolodi, ne biikàle bakwàtè mashìkà ne balondi bàà mishìngà ànu mùvvà bakwàbò abu amu. Kàdi, tàngilààyi, kakwàdyàkwikalakù cikwàbò cikondo cyà èkèleeziyà nànsha. Cikondo cyà ndekeelu n'Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Laòdikìyà, cìdì kaciyi nî nku mashikà nî nku luuyà. Ànu ntèndeleelu bûngì bukùmbàne cyanàànà, pàdì mìjikì yimba apu, bwà kuja maja bâbànda bâpweka ne kajila, ne pashìishe kusòmba pansi, bààlukila mu mààbò ne bàjààna mwena mutumba naabò.

¹³¹ Cìdì cítùkèngelà leelù ewu nditàbuluja dyà cyena-kale, dyà Nyumà Mwîmpè, dyà kapyà ditùma kùdì Nzambì, dyànùlädikà batwè mpàla pansi nwela mbilà, mundaamuunyà ne bufuku, nudila myadi nutwà mikèmù, ne nutùngunuka, bwà mpèkaatù yà bàà pa buloba. Netùbwelèmu. Ncyà bushùwà.

¹³² Kàdi's ki bôbò abu. Ànu pôpò apu ki patùdì bafikè, bàà civùmvù. Nzambì mmwambè ne: "Cidi cìNgendesha ànu ku mwoyi ne cìNgenza bibì mu cifù! Nênnùtwilè ànu mukana Mwànyì" Ki èkèleeziyà nyéyè awu's, èkèleeziyà wa Mishòonyì, mubèngìibwe. Èkèleeziyà wa Mishòonyì mmubèngìibwe; kuumukila ànu ku Mpenta too ne ku Luther, kantu ne kantu kàà Cyôcì aci. Ki mùdì Dîyì dyà Nzambì dyàamba.

¹³³ Kàdi mu yônsò wa ku yôyì èkèleeziyà ayi, Yéyè mmupàtùle Musungula. Mmupàtùle Mamiinu mu yônsò wa ku yôyì, mu ba-Méthodistes, mu ba-Baptistes, mu ba-Presbytériens, mu

ba-Luthériens, mwônsò amu, mu Kàtòlikè, ne bônsò abu. Mmupâtûle bàshààdilè, mupâtûle cisàmbà.

¹³⁴ Mùneemu emu ànu àbìdì aa, inăbànzà mutekète uvwa mulààdika ànu mu Louisville emu, mwena Kàtòlikè, ùpunga ne lufù. Mêmè kuyakù. Ki nsaserdòsè kwambayè ne: "Lukutukutu's, ciinè cintu eci!"

Kàdi bàyendè kwambayè ne: "Shiya mwaba. Mulekelè ábwelè."

¹³⁵ Mêmè kubwelamù. Nènku bìvwa bimanya ne mukàjì awu ùvwa ne cyà kufwà mu dìndà dyà pàvvàbu bùcyà. Mêmè munkaci mwà kumusambidila, cikéenà-kumònà kubwayikaci, cyàmba ne: "EMU MMÙDÌ MUKALENGE WÀMBA." Ncyà bushùwà. Dìndà dyà pààkacyàbu... Kumwambila bûngì bwà mèbà àvvà mwà kwikalà, ànu pyòpyopyò, dîbà dìvvàye mwà kwalukila kwèndè kumbèlu musàngàle. Kusekabò cyôcì aci, byà bàdyombola. Kàdi ànu dîbà mene dìvvà Nyumà Mwîmpè mwambè adi, kwalukilayè mwèndè musàngàle, ne ùdi ne mubidi tumatuma leelù ewu. Ùvwa mwena Kàtòlikè. Bôbò bàvwa beena Kàtòlikè. *Bàvwa* beena Kàtòlikè.

¹³⁶ Paùdì upeta Bukénkè... Mu Dipungila Dikùlukulu.... Lekèlaayi nnùleejè cimwènenu mpindyewu. Tèèlejààyi ne ntèmà, pashìishe nênye buludi ku cyena-bwalu cyànyì. Tàngilààyi, mu Dipungila Dikùlukulu, pàvvà mupika ùsanganyiibwa ku bupika, ne pashìishe mwikàle ne... Ùvwa musumbìibwe kuntwaku, ku mushinga kampànda. Ùvwa ne cyà kukwàcila mfùmwèndè awu mudimu too ne ku cidimu cyà budishikaminyi. Nènku pàvvà cidimu cyà budishikaminyi cilwa, kùvvwa mpungi uvwa wediibwa.

¹³⁷ Nènku pàvvà mupika awu kuntwaku, yéyè ne bânà bèndè, ne mukàjèndè ne bônsò abu bàjinga bwà kwalukila ku buloba bwàbò bwà kale abu. Bàvwa bënda bâtwà mikùmà mu madimi amu, kàdi benzejanganyi bàà midimu ku bukolè bàbàtuuta, ne mu *nùnku* ne mu *nàka*. Ki pashìishe pàvvà mwakwidi wa cibilù cyà disànska ùvvilapù, wènda wèla mpungi, ne mwakwidi awu wèla mpungi, ne muntu awu ùmvwa mpungi awu. Ùvwa mwà kulekelela lukàsù lwèndè pansi, ùvwa mwà kulekelela cyônsò cìvvàye munkaci mwà kwenza aci, ùtàngila mwenzejanganyi wa midimu ku bukolè awu mumpàla, wàmba ne: "Kwêna mwà kuntuuta musangu mukwàbò nànsha wùmwè to. Ndi mudishikàmìnè." Wàsa lwendu buludì nènku nyéyè udi walukila kwàbò wàwa. Bwà cinyì? Kùdi mwadi wà mpungi wà cibilù cyà disànska, púmvüye mwadi awu apu.

¹³⁸ Nènku ki Èvànjeelìyò nyéyè awu, cibilù cyà disànska, cyà ne wêwè washààdi mudishikàmìnè ku mpèkaatù. Udi mudishikàmìnè ku biibidilu byônsò byà bukooyà ne bintu bìdi bàà pa buloba bapâtûle kaaba aka mu dînà dyà ntèndeleelu, mu bukòòkeshi ne bwà Mishòonyì ne bwà Kàtòlikè, mwinshi

mwà cimanyinu cyà nyama wa lwonji. Ncyà bushùwà. Udi mudishikàmìne.

¹³⁹ Kabyèna ànu bikèngela bwà wêwè kwikala nànku to. Kàdi dîbà adi bu muntu awu mwà kubènga bwa kwakidila aci, dîbà adi muntu awu bàvwa bàmwangata mwaba awu bàya nendè ku dikunji dyà ku cyoshelu cyà èkèleeyiyà, ne bàmutwà cimanyinu, bàmutùbula disòsò mu dici. Nènku ùvwa ûshààla musadidi wa mfumwèndè awu matùkù éndè ônsò a mwoyi.

¹⁴⁰ Nènku paùdì ubènga bwà kwitaba Bukénkè bwà Èvànjeeliyò pàdì Ye ùyiishiibwa mu Bukolè bwà Nyumà Mwîmpè, ku Bible, udi mwà kuditwisha wêwè mwinè citampì bwà kwèbè kwà Cyendèlèèlè kûyaayà. Amen.

¹⁴¹ Mpindyewu tàngilààyi, kakwàbò kantu kàmwèpelè, bu nwénù mwà kumfwilakù luse bwà dyamba dyà dîyì dingàmbì kúkaadi katancì kakesè aku adi, bwà—bwà muntu awu. Kàdi, tàngilààyi kùneeku: “Ùseeswisha ne Basungula mene . . .”

¹⁴² Mpindyewu, tudi balengè ba-Luthériens, ba-Baptistes, ne bakwàbò, ne beena Kàtòlikè, mpindyewu lekèlaayi nye kunùdì nwénù beena cijila bwà katancì kakesè cyanàànà. Nwamònù anyì? Mêmè ntu ngiitabuuja cijila. Udi ne cyà kwikala wa cijila. “Kakùyi cijila muntu nànsha umwe kààkumònakù Nzambì nànsha.” Kí ncijila cyànyì mêmè to; cijila Cyèndè Yéyè. Ne mêmè ncyêna ne cîndiku mwà kwenza mu bwalu abu to; ncîdì Ye Yéyè mwenzè bwànyì mêmè. Ncyêna ngiimana mu cyànyì sungsunga to, bwalu ncyêna mene naaci to, ncyêna nànsha nteeta bwà kucipeta to. Ncyêna nànsha nteeta bwà—bwà kwikala nànku to.

“Udi uteeta bwà kukwàta mukwàcilemù anyì, Mwanèètù Branham?” To, mukalenge.

¹⁴³ Mêmè ndi ànu ndekelela cyanàànà, ndekela bwà Yéyè ikalè mukwàte. Ncyà bushùwà. Yéyè Ki Udi mukwàte. Shààla wêwè ànu mufwè, ki cyônsò cìdì cikèngelà bwà wêwè kwenza. Ikàlè wêwè mudilamè ànu mufwè, Yéyè neàtungunukè ne kukwàta. Yéyè ngukààdi mananè kukwàta. Yéyè wàkakwàta kwôkò aku too ne mwàkambà Ye ne: “Kwàjiki.” Aci ncyàkakòsà bwalu. Nzambì ùdi ùtulekela tucyènza, mwomùmwè. Nkjikè.

¹⁴⁴ Kàdi, beena cijila, nwénù ba-Nazaréns ne ba-Pelérins de la Sainteté mpindyewu, nwavùlukaayi. Mwinshì mwà bukolè ne dipàtuka dyà mu èkèleeyiyà wa Wesley, anyì èkèleeyiyà wa ba-Méthodistes, pààkadivwijàbo bulongolodi, nwénù beena cijila bananga aba nwâkapàtuka, kwamba ne: “Twêtù netùtungunukè ne cijila.” S’bivwa bilenga be. Nwénù kutùngunuka ànu ne cikondo aci, Cikondo cyà Filàdèlèfiyà aci, too ne mwàkafikàci ku cyà Laòdikiyà. Kàdi dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè pààkalwàdi, ne bimanyinu kwalukilabi mu èkèleeyiyà, nwénù kucibììkila ne “dyabùlù.” Bwalu bààkaakula mu myakulu ne bààkiatabuuja byôbì bintu ebi, nwénù kwamba ne: “Bivwa byà dyabùlù.” Ne panwàkenzà cyôcì aci, s’nwâkapenda Nyumà Mwîmpè.

¹⁴⁵ Mmunyì mündìku mwà kwambila cyanza cyànyì ne: “Ncyéna neebè dijinga”? Pììkalàbi ne kùdi balongeshi, s’kùdi dyakula dyà mu myakulu. Pììkalàbi ne kùdi batangadiki, s’kùdi kàbidi mapà a dyondopa. Mmunyì mùdìku dikàsà mwà kwambila dísù ne: “Ncyéna neebè dijinga”? Nwamònú anyì? Wéwè, pawikàla mwànà mulela kùdì Nzambi, udi wenda ne witaba kantu ne kantu kàdì Nzambi wàmба ne nkîmpè aku. Newèndelè buludì mu Bukénkè.

¹⁴⁶ Pààkakùmbanà dìbà bwà Èkèleeziyà kutentemuka Yè, Luther's wàkatentemuka. Pààkakùmbanà dìbà bwà Èkèleeziyà kunyungisha Yè cyanza Cyéndè, Wesley's wàkanyungisha cyanza aci. Pààkakùmbanà dìbà bwà Èkèleeziyà kwakula Yè, Mpenta's wàkabwela mu cyalu. Aci ncyà bushùwà. Kàdi, mpindyewu, mònaayi.

¹⁴⁷ Nwénù nudi nwamba ne: “Kàdi cifwànyikijilu?” Nudi nwamba ne: “Kùdikù cifwànyikijilu cyà cyòcì aci anyì?” Èyowà’s, mukalenge.

¹⁴⁸ Nudikù nujingulula ne Yudààsà Mpóngoloki awu, mufwìlakanyi mulelèlà ne Kilistò awu, ùvwa muntu mutèndeeli wa dikèma anyì? Nukààvwakù bajingùlùle aci anyì? S’bàvwa nendè ne dyeyemena dyàbùngì, kùdì bânà bëètù abu, mu mùshindù wà ne wákashààla too ne mulami wa cibùcilu cyà èkèleeziyà.

¹⁴⁹ Ne Yudààsà Mpóngoloki awu wakabingishiibwa ku diitabuuja, mwikàle mwitàbùuje Mukalenge Yesù Kilistò.

¹⁵⁰ Wákajidiibwa ku Dìyì. Ebèlù 17.17... Ndi njinga kwamba ne, Yone Munsantu 17.17: “Bàjidilè, Taatù, ku Bulelèlè; Dìyì Dyèbè m’Bulelèlè.” Ne Yéyè ùvwa Dìyì.

¹⁵¹ Ne bôbò bààkapèèbwa bukolè bwà kuyabò kaiyiisha Èvànjeeliyò, ne kwipata baadémons, ne kwondopa babèèdì. Yudààsà Mpóngoloki awu, Maatààyì 10, s’wàkabadiibwa munkaci mwàbò amu. Nènku kupàtukabò e kuyabò kiipata baadémons, ne kuiishabò Èvànjeeliyò mu mùshindù wà ne bangènzàmpèkààtù bààkanyingalala ne demons yàkuumuka. Ki kwalukilabò bènda bàcyònkomoka ne bëèla mbilà, ne bàpicila mu cikondo cyà dicyònkomoka, cyenzè bu disangisha dikesè dyà mu citùùdilu, dyà beena cijila. Ne Yudààsà’s ùvwa ànu naabò kalamandindi. S’ncyà bushùwà menemene, mwikàle ànu naabò.

¹⁵² Kàdi pààkalwà dìbà dyà ne ki Mpenta nyéyè ewu, Yudààsà’s wàkaleejà cìvwàye.

¹⁵³ Apu’s ki pààkaleejà èkèleeziyà wa beena cijila cìvwàye, mwaba awu mene, ne kukùdimukabò e kuvilabò Nyumà Mwímpè mwinè uvwa ubàlombola bwà kubwèlabò mu mâyì matàmbe kwikala a ndòndò awu, bôbò kukùdimuka buludì e kuMuvilabò.

¹⁵⁴ Ndi mumanyè ne bàdi ne dikolesha dyà maalu bûngì cyanààn... Mêmè ncyêna mwena Mpenta to. Kacya ncitukù mwikàle wa mu bulongolodi bwà beena Mpenta to, kacyapù. Ntu mwimàne pankaci. Mêmè ncyêna mwena Mpenta, Méthodiste, Baptiste nànscha. Mêmè ntu ànu mwena Kilistò wa mu Bible awu. Kwajiki. Mêmè ndi ngiitabuuja cìdì Dîyi dyàmba. Ne ncyêna mwà kuivila dipà dyà dyakula dyà mu myakulu nànscha; mêmè mudivilè, nêmvilè dilongesha ne dipà disonsola dikwàbò dyônsò. Aci ncyà bushùwà. Kacyà ncitukù mutwè ku cyà bâna bètù beena Mpenta pa “cileeji cimwèpelè,” cyà dyakula dyà mu myakulu aci nànscha. Ncyêna ngenzakù aci to. Mpindyewu, abi bìdi ànu bîmpè, piìkalàbo bâcìitabuuja mùshindù awu. Aci ncibâtàngile, nwamònou’s, kàdi bìdi ànu bîmpè menemene. Mêmè... Pôlò wàkamba ne: “Ndi muswè bwà nwénù bônsò nwikalè nwakula mu myakulu.” Ndi muswè kumònà muntu ne muntu mwikàle sheemàsheemà ne Nzambì mùshindù awu.

¹⁵⁵ Bôbò bàdi ne bintu bikwàtakaja bûngì cyanàànà, diitabuuja dyà mafi bûngì cyanàànà. Bàdi bâpàtuka kuntwaku, misang yabûngì, ne bènza maalu bu ne bàdi ne Nyumà Mwîmpè, bambè cíntu kampàndà cìvwà kaciyi dyakula dyà mu myakulu to. Nsòmbelu wabò ngudi mujaadìke ne cìvwa ncinyì. Kàdi kùdi kaacintu kalelèlè ne kashuwashùwàle kènzeka ànu bu ne kakwèna bwalu to, dîbà dyônsò.

¹⁵⁶ Èè, bwà cinyì dyabùlù kàyikù mufwànyìne kwela pansi cîshì cyà dyela ku ndòbò cyà dijìmija naaci dîbà, cyà cikòlolò? Ncyà bushùwà ne, mmufwànyìne kucyèla pansi, bwà kuteeta bwà kupangisha. Mmwelè pansi cíntu cìmwècìmwè aci mu beena cijila. Mmwelè pansi cíntu cìmwècìmwè aci mu ba-Méthodistes. Wàkeela pansi cíntu cìmwècìmwè aci mu ditùkù dyà Luther. Ne yeyè ùdi munkaci mwà kwela pansi cíntu cìmwècìmwè aci leelù ewu. Ne ku bukolè bwà mapà, dyà dyondopa dyà kùdi Nzambì ne dyà dijingulula, ki kwelayè pansi cíntu cìmwècìmwè aci eku.

¹⁵⁷ Kàdi cìfwèbè cìdi ne dyumvvija kaayì kûdì, piìkalàbi ne wêwè udi mwà kwakwisha nyuunyi? Nyuunyi yìdi yàmba ne: “Pândì mêmè mmònà cìfwèbè, s’ki pàà kudiìla mpôpò apu. Bimuma byà pomè byà bitàmbe bwîmpè bìdiku, s’mpabwîpi ne mwaba wûdì tubwengè tûsanganyiibwa ne wûdì bifwèbè bilembeleja.” Ncyà bushùwà.

¹⁵⁸ Kàdi nudi numònà mùdì nyumà awu mubànde buludì mwaba ewu. Ne Yesù wàkatàngila e kudyànjila kumwèna aci mu èkèleziyà wa Kàtòlikè, mu dìpàtuka amu. Kwamba Yè ne: “Kanùbïkidi muntu nànscha umwe ne ntaatù to. Kanwikadi nwenza dyambulula dìdì kadìyi ne mushinga to, bintu byônsò ebi.” Kupàtuka Yè e kwamba ne: “Mpindyewu nwadimukaayi, mufwìlakanyi ne Kilistò neìkalè mufwànàngàne menemene mu mùshindù wà ne neàseeswishè too ne Basungula mene bu ne bìvwa mwà kwenzeka.”

¹⁵⁹ Tàngilà, wêwè mwanèètù, virgò yàkayà katwìlangana ne Mukalenge yìvwa bûngì kaayì? Dikùmi. Yônsò yìvwa virgò. *Kujidila* mbwena kwamba cinyì? “Mukeyùke, wa cijila, virgò.” Yôyì dikùmi yìvwa virgò. Yitaanu kayìvwa ne Maanyì mu myêndù yàyì to. Yitaanu yìvwa ne Maanyì mu myêndù yàyì. Yitaanu *eyi* yìvwa yà cijila ne virgò ànu mùvvà *eyi* nùnku ewu amu. Kàdi *Maanyì* àdi àleeja cinyì, mu Bible, mutwâcyângàcidì makèèlèlè diloòlò, diloòlò dyà dyàbwâbwà amu? Nyumà, “Nyumà Mwîmpè” awu. Yìvwa midisukùle ne misòmbè mwaba awu, kàdi yìvwa ne bwôwà ne miimànyìne kule ne Mpokolo uvwa upòngolola Maanyì awu. Nwamònú’s, midyéñzè bulongolodi kàdi kusòmba, nènku’s ki yôyì ayi, yà civùmvù. Ki kùvvà cikondo cyà èkèleезiyà ciyè nkwohkù aku.

¹⁶⁰ Mpindyewu, mpindyewu tukààdi tukafika ku cimanyinu cyà Nzambì. Ndi ne tusunsa makùmi àsàtù, bu Mukalenge mwà kwanyisha. Mpindyewu ndi muswè bwà nùbuululèku pàmwè naanyì, dyàmbedi, bwà kujandula mùdici cyà mushinga munène, cimanyinu cyà Nzambì eci.

¹⁶¹ Vùlukààyi cìdì cimanyinu cyà nyama wa lwonji; kí n’communisme nànsha. Cimanyinu cyà nyama wa lwonji cìdi cìfùmina ku Loomò, pa buloba bujimà; cyena-Kâtòlikè, pàmwè ne cyena-Mishòonyì mbikadìswìkilemù, ntèndeelu mudyéñzè bulongolodi. Ne bôbò abu nebììkalè mwà kusanga maèkèleeziya mu mushindù wà ne nebikengelè bwà èkèleeziya ne èkèleeziya yônsò inaminè cyôcì cintu aci, yètù yìdì kayiyi yisungulujangana bilondeshile mangumba eyi mmisàkìibwe ku luseke. Ncyà bushùwà.

¹⁶² Bwàkabuulwibwà nshapità wa 9 mpindyewu. Tùbalààyi kaaba aka ne ntèmà yônsò bwà katancì kakesè cyanàànà, bu Nzambì mwà kwanyisha, bwà tûmonè cìdì Ye mwambè mu Dîyì Dyèndè. Mpindyewu...[Katùpà kàà mukàbà wà mèyì munda mutupù—Muf.]...wa—wa Bwàkabuulwibwà, ne mvensà mwi4. Tèèlejààyi eci.

Ne bààkabàtùmina dîyì (pààkamònàbo bipùpù bipòngolodiibwa) bwà ne kabènzedi bisoosà bibì anyì mici... anyì cintu cibishi cyônsò, anyì mucì kanà wônsò; ànu... bantu bàdì kabàyi ne cimanyinu cyà Nzambì pa mpàlà pààbò abu.

¹⁶³ Pàvvà bipùpù ne cyà kulwa, cintu cìmwèpelè cìvvà cikùbiìlbwe ng’aba bàvvà batwìbwé citampì mu Bukalenge bwà Nzambì. Eci ncilumbulwidi bwà kukenketa, pàdì bantu... Nènku bu Nzambì mwa kunkwâcisha, mu katancì kakesè netùcijaadìkilè ku Dîyì dyà Mukalenge ne, eci ki cikondo cyà ditwìbwà dyà citampì dyà mwaba. Ne aba bàdì bàCibènga, kakwèna cingà cintu cìdì cishààle to ànu dinyooka dyà Cyendèlèlè.

¹⁶⁴ Mpindyewu netùye mu Dipungila Dikùlukulu. Nènku tuyaayi apa nùnku, bu nwénù mwà kuswà, mu Mukàndà wà Yéhezékèlè, bu nwénù mwà kuswà, ne tûbalàayi bwà katancì mu Yéhezékèlè 9. Mpindyewu, ku dikwàcisha dyà Nzambì mpindyewu, Yéyè àtûkwàcishèku. Nènku sòmbaayi bwà dilongesha, ànu bwà tusunsa makùmi àsàtu cyanàànà tûdì tûlondà etu, bu Nzambì mwà kwanyisha. Mpindyewu eci ncitàngile, nûfundàayi aci, Yéhezékèlè 9, eci ncitàngile...

¹⁶⁵ Cintu cyà kumpàla ciwwà cikèngelà bwà twêtù kusòmbesha mpindyewu, Citampì cyà Nzambì ncinyi? [Katùpà kàà nukàbà wà mèyi munda mutupù—Muf.] Kanwènaayikù nwela meeji ne ncifwànyìne kwikala cyà mushinga munènre anyi? [Disangisha dìdi dyàamba ne: "Amen."] Bible n'Dîyî dîmpèku bwènù nwénù anyi? ["Amen."] Mpindyewu ndi mumanyè ne nudi ne aci nànku, aba bâdì bâmba ne: "Kuneemekela kwà ditùkù dyà nsabatu," kàdi kakwènakù katobà nànsha kàmwè kàà Mufundù bwà kutwà aci nyama ku mikòlò to, mu Dipungila Dipyadìpyà. Tûjandulààyaaku cìdì Citampì cyà Nzambì, mu bushùwà bwà bwalu. Buulùlaayi mu Efèsò 4.30, 4.30, ne 1.13. Cifundaayi. Efèsò 4.30 ùdi wàmبا ne:

...kanùbungamiji Nyumà Mwîmpè wa Nzambì to,
unùdì batwìbwé nendè citampì too ne ku ditùkù dyà
bupikudi bwènù.

¹⁶⁶ Mpindyewu, kutwà citampì kùdi kùùmvwija cinyì? Kutwà kwà citampì "ncimanyinu cyà dyoya." Ncyà bushùwà anyi?

¹⁶⁷ Èè, nukààdikù bamònè mupàyi wa bintu wa ku kàwulù pàdiye ùpàya bintu mu màkaadikà anyì? Neàpatukè ne neàteekè bûngì kampànda *emu*, ne bûngì kampànda *emu*. Mukòntonyonyi ùdi ùlwà, ùtápamù dísù; nènku eci cyôcì *ciikàle* citènkakana ndambù, *ciikàle* cinyungakana: "To. Ncyàkubikànga to. Bìkèngela übìsaasùlùlè ne übyenzùlùlè." Cintu cìdì cilonđà, neàteetè bwà kubipàya cyàkàbìdì; neenżè cyôcì eci bibì. Mukòntonyonyi ùlwà: "Mbibì. Enzùlùlè."

¹⁶⁸ Nènku cyôcì aci ki cìdì Nzambi wenza ne èkèleeyiyà Wendè ntàntà yônsò buleyì ewu. Neùpayè, ne uyààya mu Dyulu; udi wangata byônsò abi bwà kuya naabi. Manayì èbè a twartà awu, huh, cintu cikwàbò cyônsò cyûdì mwà kupàya mu èkèleeyiyà, wêwè udi uteeta bwà kucyàngata kuya naacì. Nzambì ùdi ànu ûcipiìsha; kwêna mudilongòlôle bwà ditwìbwá dyà citampì to.

¹⁶⁹ Kàdi pàdi Nzambì ùmònà muntu, ne nyumà munyongàme, mucibùlùke, ne meeji matòòke mu mwoyi, mutwè binù ku cyoshelu, Nzambì ùdi ùmukàngila ciibi cyà maalu a pa buloba, ne ùmutwà citampì munda amu ne dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè, ne dìdi dìshààla too ne pààlwà Yesù; kakuyì kuumukila ku ditàbuluja too ne ku dikwàbò to, kàdi, "too ne ku ditùkù dyà bupikudi bwènù."

¹⁷⁰ Pàdì ànu dìkaadìkà adi, ciibi aci, cìkàngiibwa, ne citampì cyà bukalenge cìtwìbwapù, kadyèna mwà kukàngudiibwa kabìdì to too ne pàdìdi dìkafika kwàdì kwà ndekeelu kùyaayàdi.

¹⁷¹ Ne muntu yônsò udi muledììbwé cyàkàbìdì ne mutwìbwé citampì mu Bukalenge bwà Nzambì, kàcyèna kàbìdì ne dijinga dyà maalu a pa buloba to too ne ku ditùkù dyàmubwejà Yesù Kilstò mu Bukalenge. Pa nànku wêwè ne lutàtù, kàdi wamba mûdì ne Nyumà Mwîmpè; wìkalè wa mu èkèleeziyà wa ba-Méthodostes, èkèleeziyà wa ba-Baptistes, èkèleeziyà wa beena Mpenta; wìkalè mwelè mbilà, mwakùle mu myakulu; mubàtìjììbwé cyâdì panshi, cyâdì muulu, mumyaminyììbwé mâyì; wêwè mutungùnùke ànu ne kwikala ne ntàtù yà mùshindù awu, mbímpè wàlukilè ùtangilulè dipàyà dyà bintu adi. Ncyà bushùwà. Udi wangata bintu bipitèpíté bûngì; bìdi bìtàmba kutènkakana, bìtàmba kunyungakana. Nzambì kààkubìtwa citampì mùshindù awu nànsha.

¹⁷² Pàdì lutètè lwà blé lùmata mu buloba, nànsha byôbì ne... Lutètè lwà blé alu lwôlò lufwè mu lwôlò amu, kalwèna mwà kupàtula mpoopu to, nànsha byà munyì. Lutètè lwà blé nelùkwamè ànu lutètè lwà blé, cyà bushùwà ànu bu cintu kanà cyônsò eci. Nènku piìkalàbi ne tudi bakùnyììbwé Dimiinu dyà Nzambì dìdì kadiyi dìbola adi, mmunyì mûdìDi mwà kupàtula cîngà cintu cîdì kaciyi mwoyi wà ku Mwoyi wà Kilstò?

¹⁷³ Nyumà Mwîmpè ùlombola Èkèleeziyà, ùdi ùMulombola mu Bukolè bwà dibìkà dyà ku lufù dyà Yesù Kilstò, ne wêwè udi mutwìbwé citampì too ne ku ditùkù dyà bupikudi. Aci m'Bible. "Kanùbungamiji Nyumà Mwîmpè wa Nzambì to, unùdì batwìbwé nendè citampì too ne ku ditùkù dyà bupikudi bwènù." Efèsò 4.30.

¹⁷⁴ Mpindyewu, kumpàlà mene kwà Nyumà Mwîmpè kulwa Yè, yéyè mmutwìbwé citampì kumpàlà mene kwà cikondo cyà bàà Bisàmbà byà bendè kubangaci. Mmutwìbwé citampì mwinshì mwà bítèèkedi byà myêndù byà ngôlò abi, tuvwa ne dizola, bwà kucyummwa, kale wàwa mwinshì mwà cikondo amu.

¹⁷⁵ Yéyè wàkatùngunuka ne kubàtwàla kacya ànu ku Abraham, Izàkà, Yakòbò, Davìdì, ne bônsò bàà cikondò cyônsò cyà mîdimà cìvwàbo naacì mu matùkù a Aakàbà, too, ne ku Solòmò, ne bakwàbò, too ne mwà kalwàci kupàtuka mu ngiikàdilù wa civùmvù awu. Kadi ànu pabwípì ne kwoya Yè cipungu aci, Yéyè kupèèsha beena Yudà nkààyaabò ngiikadilu munène mulenga wa Nyumà Mwîmpè ne: "Kanùyi mu njila wa bàà Bisàmbà byà bendè to, kàdi nùye kùdì mìkòòkò mijimìnè yà Izàlèèlè." Mmwômò anyi? "Yéyè wàkalwa kùdì bàà Kwàbò, kàdi bàà Kwàbò kabàkaMwakidila to."

¹⁷⁶ "Kàdi bônsò bààkaMwakidilà, Wàkabàpèèsha Bukolè bwà kulwabò bânà bàà Nzambì." Kwamba Yè né: "Ndi mbàpèèsha Mwoyi wà Cyendèlèèlè." Mwoyi wà Cyendèlèèlè wùdi wùfuma

ku mwakù wà cyena-Ngelikà “Zoe.” Zoe ngwôwò Mwoyi awu. Zoe m’Mwoyi wà Nzambì. Nènku byôbì ne Mwoyi wà Nzambì mmusòmbèle munda mwèbè, wùdi wùpâtula nsòmbelu wa difwànà dyà Nzambì ànu mùdìbi bulelèlè ne mêmè ndi mwimàne mu cyambilu emu. Ne muntu udi naaWù awu, kêna mwà kubùtuka to ànu mùdì Nzambì kàyi mwà kubùtuka amu, bwalu Nzambì ùdi munda mwà muntu awu. Amen. “Ewu udi utèèleja Mèyi Àànyì, ne wìtabuuja Ewu udi muNtùme, ùdi ne Mwoyi wà kashidi, ne kààkulwa mu dipiìla nànsha; kàdi ùdi ne Mwoyi wà kashidi.” “Ewu udi udyà mubidi Wànyì ne ùnwa Mashì Àànyì, Nêmmubìshè ku lufù ku ditùkù dyà ndekeelu.” Ki Dîyì Dyèndè ndyôdì adi. Busàmbi kaayìpu bwà mwena kwitabuuja’s wè! Ne ndipiìla kaayì bwà aba bàdì bàbèngä bwà kwendela mu Bukénkè!

¹⁷⁷ Kudi kwènda kwènza luuyà, kí mmwômò anyì? Èyo, Cìdi címpè bwènù nwènù. Mònaayi, anjì mònaayibì eci nî ncilelèlè. Mwanèètù, tudi bafwànyìne kucyàngata, ku Mufündu ne ku Mufündu, ku lumingu ne ku lumingu, ku lumingu ne ku lumingu, ne kushààla pa cyôcì eci, too... cyena-bwalu cìmwècìmwè aci, munda mwà cidimu cijimà, katùyi ànu tucipâtula mu Bible to, cyôcì cyônsò, kàdi biikàle ànu pa cintu cìmwècìmwè aci.

¹⁷⁸ Mpindyewu ànu bwà kantu kakesè cyanàànà kàà dibanga naakù mwab’ewu, netwàlukilè paanyimà bwà kujandula cidì dibèngà dyà dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè dyùmvwija bwènù nwènù, cyàkumvvijàci bwàbò bôbò mu ditùkù adi.

¹⁷⁹ Mpindyewu mu Yèhezèkèlè nshapità wa 9, mupròfetà wàkamònà Yélusàlémà. Mpindyewu vùlukààyi, tudi munkaci mwà kwakwila cyàkàbìdì mu mwaba awu, beena Yudà, ànu pabwípi menemene ne ku ndekeelu kwàbò.

¹⁸⁰ Mpindyewu tudi mu bàà Bisàmbà byà bendè, ku ndekeelu kwàbò. Pashìshe netùbwelè mu Bukalenge bwà bidimu cinunu. Èyo.

¹⁸¹ Kàdi tàngilààyi mpindyewu, nukààdi nujikija bwalu bwà beena Yuda mpindyewu. Mupròfetà ùdi ùdyàñjila kucimònà. Eci cìcidi ànu bidimu lukàmà, bidimu bitwè ku nkàmà mwandamukùlù, kumpàlè kwa dilwa dyà Mukalenge, ne cyàkambiibwa mu cipròfetà kùdì mupròfetà. Mpindyewu téèlejààyaaku ne ntèmà patùdì tubala apa.

Wàkeela kàbìdì lubilà mu macì àànyì ne dîyì dikolè,
wàmba ne: Seemjà pabwípi aba bàdì ne bujitu bwà
cimenga, ne muntu yónsò mwikàle ne cyamù cyéndè cyà
dishebeyangana naacì, anyì cyamù cyà dibùtulangana
naacì ku cyanza.

¹⁸² Mpindyewu tàngilààyi ne ntèmà mpindyewu patùdì tubala apa.

Nènku, mònaayi, bantu bàsambòmbò bààkafùmina ku... ciibi cyà kumutù, cìdì cìsanganyiibwà lwà ku nord, ne muntu yônsò ne cyamù cyà dishebeyangana naaci mu cyanza; ne muntu awu munkaci mwàbò, muvvâle bilàmbà bitòòke, muvvâle bilàmbà byà linà, mwikâle ne kalondò kàà mâyì a mukàndà kàà mufundi ku luseke lwèndè; ne bààkabwela... ne bààkiimana kumpàla, ku luseke lwà cyoshelu cyà cyamù cyà mitakù.

Nènku butùmbì bwà Mukalenge Nzambì wa Izàlèèlè bwàkabànda e kuumuka kùvvâ mukèlùbà, kwàkadiye aku, kuyabù ku cibweledi cyà nzùbu. Ne yéyè wàkeela dìyi ùbùkila muntu uvwa muvvâle bilàmbà byà linà awu, uvwa ne kalondò kàà mâyì a mukàndà kàà mufundi ku luseke lwèndè awu; (Tèèlejààyi.)

Ki MUKALENGE kumwambilayè ne: Picilà munkaci mwà cimenga, munkaci mwà Yelusàlèmà, (citùmina Yelusàlèmà), ùtwe cimanyinu pa mpàlà pàà bantu bàdi bápùmunà ne... bàdila bwà... binyangu... bìdì byènjiibwà munkaci mwàcì.

Ne pashìishe kùdì bakwàbò abu kubàmbilayè mu macì àanyì ne: Ndààyi... paanyimà pààbò nupicila mu cimenga amu, ne nutuuté: ne mèsù ènù kaèdyanganyi paanyimà, anyì kaikadi ne... luse nànsha;

Nushipè nùbutulè bakùlumpè ne bânà, ne bansongààkàjì, ... bânà batekète, ne bakàjì; kàdi kanùseemenyi pabwípi ne pàdì muntu nànsha umwe udi... ne cimanyinu nànsha; nènku yéyè wàkabangila ku mwaba wà cijila. Nènku... kubangila kùdì bakùlù bàà ku bantu bávvâ kumpàlè kwà nzùbu aku.

¹⁸³ Mpindyewu tàngilààyi mu pròfetà awu mu Nyumà, mwambwìbwe mu Butùmbi. Nzambì kwamba Yè ne: "Nénkuleejè mûNgààkòsà bwalu abu ne beena Yudà, kumpàlè kwà kulwa kùdì bàà Bisàmbà byà bendè." Balààyi mvensà awu, anyì nshapità udi mucidyànjìdile awu. Mpindyewu, pààkafikàye muntwamu, kwambayè ne: "Mêmè kumònà..." Dyàmbedi, wàkamònà mpêkaatù mu cimenga amu, mùvvâye kàiyikù mwanji kumònà kacya kwônsòaku to, nènku kumònayè Yelusàlèmà. Mpindyewu vùlukààyi ne, civwa cilongolwela ànu beena Yudà nkààyaabò, kî mbàà Bisàmbà byà bendè to; beena Yudà, ne cimenga cyàbò cikùlù, Yelusàlèmà. Ànu mùvvâbi makèèlèlè diloòlò amu, tuvwa bacilongòlwèle beena Mishòònyì; mpindyewu, diloòlò edi, cìdì bwà beena Yudà. Yéyè wàkamba ne: "Picilààyi mu cimenga amu." Ki bantu bàlwalwà aba biikàle ne byamù byà dishebeyangana naabi mu byanza, bàya bwà kashebeyabò bintu byônsò mu cimenga amu. Yéyè kwamba ne: "Mpindyewu anjì indìlaayi, kasunsa kàmwè cyanàànà."

¹⁸⁴ Ki mwômò amu kupàtukamù Muntu muvvâle bilàmbà bitòòke. Twanjàayi kwimana bwà katancì kakesè cyanàànà. “Muvwâle bilàmbà bitòòke,” bwakâne, cijila. “Muvwâle bilàmbà bitòòke,” Uvwa ne kalondò kàà mâyì a mukàndà ku luseke Lwèndè. Yéyè ne: “Anjì pìcilà mu cimenga dyàmbedi, kumpàlà kwà kulwabò, ùtwe cimanyinu pa mpàlà, cimanyinu pa mpàlà pàà muntu yônsò mulùme, mukàjì, mwânà wa balùme, ne mwânà wa bakàjì, mu cimenga amu, udi upuma ne ùdila mwadi bwà cinyangu cìdì cyènjiibwà mu cimenga, bwà mpèkaatù yà bantu.” Kubàtwa cimanyinu!

¹⁸⁵ Ki pashìshe, paanyimà pà Yéyè mumanè kujikija ne mutwè cimanyinu, Yéyè kwalukila ne kwamba ne: “Cyénjiibù.”

¹⁸⁶ Pashìshe Yéyè kutùma bantu abu, wàmaba ne: “Ndààyi, ne kanùlaminyinyi cintu nànsha cìmwè to, kàdi nùshebeyè nùbutulè cyônsò cìdì kaciyi citwà cimanyinu.”

¹⁸⁷ Tàngilà kùneeku, wêwè mwanèètù. Mutwànganyi wa cimanyinu awu kàvwa mûngà muntu to ànu Nyumà Mwímpè.

¹⁸⁸ Nènku mònaayi, bu Yéyè mwà kulwa mu Jeffersonville, dilòòlò edi, mu Branham Tabernacle, anyì mu tabernacle mukwàbò kanà yônsò ewu mu cimenga emu, anyì èkèleезiyà mukwàbò kanà yônsò ewu, nganyì udi Yè mufwànyìne kutwà cimanyinu, uvwa ne meeji matòòke menemene ne wa kweyemena kumpàlà kwà Nzambì mu mùshindù wà ùdila ne wèla mbilà, ne ùsambilà muunyà ne bufuku, bwà mpèkaatù wa cimenga?

¹⁸⁹ N’Cifwànyìne kwenza cinyì pa bayiishi bàdì bâlekelà bakàjì bâàbò bâpàtuka bavwâle bilàmbà byà dyowa naabi mâyì, ne bâdyòlolà mu tûpùtulù, ne bâbàndà bâpweka ne misèèsù; cibì bîmba mu kòrale, ne bâdilaaba bilaabu ne bènza maalu bu ba-Izàbèlà aba. Ne pàdì... Balùme pambèlu apu, bânwa mfwankà, ne bânwa maalà, ne bènza bintu byà lukutukutu, ne bânaya twartà twà mfrangà, ne bikwàbò byônsò! Ne bàdi bènza maalu bu ne bwalu kî mbubâtàngile to; bâya ku didyà dinène kampàndà dyà bâdyàngana ne nzòòlò yà bìbèmbà, anyì fêtè mu mwaba kampànda. Bâshâàla kumbèlu mu diisâtù dilòòlò munkaci mwà kubandila ntèlèviziyyô, pamutù pàà kuya mu disangisha dyà milòmbo. Mu cikondo cyà muvù wà luuyà, bâkànga èkèleeziyà, bwà masangisha. Cìdì Ye mufwànyìne kutwà citampì ncinyì?

¹⁹⁰ Cìdì cítùkèngela, dilòòlò edi, nkukwata mbutangadiki bwàbûngì bwà mu Hollywood ebu kubwela pansi! Ne kupeta ditàbuluja cyà cyena-kale, ditùma kùdì Nzambì, balùme ne bakàjì bàdì bâya katwà binù ku cyoshelu! Ne kulekela dilabulangana dyà ku byanza edi, ne dyela dyà byanza muulu, ne dibàmyamina dyà mâyì, ne dibâbâtiiiza dyà cyâdì pansi, cyâdì muulu, ne tuubintu tukwàbò twônsò twà kwísùkwísù ne tusùmbù etu. Ne kuya ku nyumà mulelèlè, munyongàme, mucibùlùke, mùdì mpèkaatù amu. Kusambakaja abi nànku, kàdi kukùtula mbilà mikolè yà cyena-kale, yà mwânà udi ufùma ku

diledìibwa ayi. Amen. Wa mùshindù awu ki udi upeta Nyumà Mwîmpè. Ncyà bushùwà.

¹⁹¹ Nànscha bôbò biikàle ba-Méthodistes, ba-Baptistes, anyì beena Kàtòlikè, anyì cyônsò cídibo aci! Pàdibo bàya kumpàlà kwà cyoshelu aku bàdila myadi, muunyà ne bufûku ne: “Éyi Mukalenge Nzambì, anjì tàngilàku ànu mpèkaatù yà cimenga eci! Mwoyi wànyì kawèna mwà kwikalakù ne diikisha to! Ncyêna mwà kwikalakù ne diikisha to, Mukalenge, pa kumònà mùdì bintu ebi byènzèka emu. Éyì Nzambì, enzàku cintu kampànda’s! Tùtùminèku ditàbuluja dyà cyena-kale,” wêwè’s udi mufikè pabwípì ne kupeta Nyumà Mwîmpè dîbà adi, mwanèètù! . . . ? . . .

¹⁹² Kàdi wêwè useemenakù ne bwalu nyawù udi mutùpìke tuyè muulu mwalùkile, anyì ne bwalu nyawù wajì maja ku mijikì, anyì ne bwalu wenjì cintu cikwàbò kampànda; ne wendì unyunguluka ne utoronoka, bu ne bwalu abu kî mbukutàngile, ne uleepesha mishiku, ne ukòkangana, ne ukashààla wa mu èkèleeziyà, ne wenda utùpika ku mwaba ne ku mwaba; aci’s cìdì cîleeja ne kacya kütukù mwanjì kupeta cintu nànscha címwè to ànu kwinè kwônsò aku.

¹⁹³ Mwanèètù, aci, aci’s mbwanga bwîmpè bukolè, kàdi bwôbù abu’s ki bwàkwakajà bîmpè. Ncyà bushùwà’s. Èyowà’s, mukalenge. Necinùpâtûle pambèlu, kakùyi muntu nànscha umwe wa butekètè munkaci mwènù to.

¹⁹⁴ Bu Môsà. Ndi muswè kutàpakù dísù mu kashèètè këndè kàà mangaaku, kàdi nwénù? Uvwa mupâtuke ne bantu miliyô yìbibì kuntwaku. Nudikù baswè kutàpa dísù mu kashèètè kàà manga kàà Môsà, cìvwâye naaci anyì? Bantu bakùlakàjì bônsò abu, ne nkàmà yà bânà bakesè bàvvâ bàlediibwà dilòòlò dyônsò, ne bantu bacibùkile pansi, ne babèèdì. Kàdi pààkapatukaye, munda mwà bidimu makùmi ànaayi amu, kamwâkiikalakù muntu nànscha umwe—umwe wa butekètè munkaci mwabò to. Bâmwè bâà kunùdì nwénù bangàngàbukà, bàdì basòmbe kaaba aka dilòòlò edi aba, kanwènaayikù baswè kumònà mu kashèètè këndè kàà manga anyì?

¹⁹⁵ Twânjaayibi kumùtâpa dísù bwà kumònà ne ncinyì cìdimu. Mpindyewu tàngilààyi paanyimà. Netùjandulè. “Mémè ndi Mukalenge udi ukwondopa.” Kwajiki. “Amen.” Ki civwàku ncyôci aci. “Mémè ndi Mukalenge udi ukwondopa.” Wamba ne nekwikalè mwânà wâlediibwa. “Mémè ndi Mukalenge udi ukwondopa.” Ùdi ne dìsaamà dyà bisùlusùlù. “Mémè ndi Mukalenge udi ukwondopa.” Ki kabèjì kàmwèpelè kàà bwanga kàvvwàyekù mwà kupèèshangana nkôkò aku. Ki kàmwèpelè kàvvwà kàmukèngela. Ki kàmwèpelè kàvvwàyè naakù. Ki cìvwà Nzambì ûmupetesha.

Mu bushùwà bwà bwalu, leelù ewu: “Kaa, twêtù katwèna twitabuuja Aci to. To, aci . . .”

¹⁹⁶ Nzambì kàtukù Ùshintuluka nànsha. Yêyè ùdi umwèumwè awu. Piìkalàbi ne nyumà ewu, wènza bintu byà lukutukutu mùshindù wùdì bantu bènza leelù ewu ewu, mu dînà dyà bwena Kilistò, mwendèshe Nzambì ku mwoyi mu cifu Cyèndè kale wàwa, piìkalàbi ne cìwva “ncinyangu” bwà bantu kwenzabò nànkù awu, s’ncinyangu leelù ewu. “Yesù Kilistò ùdi umwèumwè awu makèèlèlà, leelù, too ne kashidi.” Kaa, ngààvu kuumvwa bwena Nzambì bwàmbwedì.

¹⁹⁷ Mònaayi: “Ndà eku,” mwàkambà Ye, “Ùpìcilè mu cimenga amu ùtwe cimanyinu aba bàdì bàpuma ne bàdila myadi bwà cinyangu cìdì cyènjiibwà mu cimenga emu.” Ki pashiishe kwambaYe ne: “Paanyimà pàà Wéwè mwenzè aci,” kulekelelaYe bantu bàvwà ne byamù byà dishebeyangana naabì ebi, ki kuyabò ne kushebeyabò bintu byônsò.

¹⁹⁸ Mpindyewu, wêwè mulongi wa maalu-malonda, anjì indilàku kakesè. Yesù wàkalwa mu mubidi; Nzambì, mumwènèshìibwe mu mubidi. “Nzambì ùvwa munda mwà Kilistò, üpongisha bàà pa buloba ne Yêyè mwinè.” Nènku pààkalwàYe mu mubidi apu, Wàkaya eku ne eku wènda ùlongesha. BààkaMubìikila ne: “Beelèzèbùlà; mwena lubükù.” BààkaMwelulwila, bwà dilediibwa Dyèndè, ne bikwàbò byônsò; bààkaMubènga, bààkaMukùpa pambèlu.

¹⁹⁹ KwambaYe ne: “Ewu yônsò wâkula bibì bwà Mwânà wa muntu awu, nebàmufwilèci luse, kàdi ewu wadidìnga kwakula bibì bwà Nyumà Mwîmpè awu, kabààdyàkumufwilaci luse to, nî mmu eci cikondo nî mmu cikondo cìcìlwawà.”

²⁰⁰ Yêyè kusangisha pàmwè ndambù mukesè wa beena Yudà. Kààkaya kùdì bàà Bisàmbà byà bendè to. Yêyè wàkaya kùdì beena Yudà. Ùvwa mutùmìibwe kùdì beena Yudà; kacìwva cipungu cyà bàà Bisàmbà byà bendè to. Kàndeyì kàà ndekeelu kàvvà munkaci mwà kuteema mu cikondo cyà beena Yudà, ki kuyaYe kwôkù aku. Nènku kùvwa bantu bakesèè bààkaMwakidilà, bàvwà babìlkidiibwe bwà kupàtuka abu.

²⁰¹ Ànu menemene mùdibi leelù ewu emu. Ànu mùvvà Nyumà Mwîmpè munkaci mwà kwakwila mu Yesù Kilistò, mubàbìikila bwà kupàtuka musangu awu; ki mùdì kàbìdì Nyumà Mwîmpè munkaci mwà kwakwila mu Yesù Kilistò, ùbìikila bwa kupàtuka, leelù ewu.

²⁰² Bàvwa biìtabuuja citàmbe-mfùkilu. Bàvwa bàtàngila Mulombodi wabò. Bàvwa bàMutàngila. Bàvwa bamanyè ne Yéyè nguvwa Mfùmù wa bapròfetà. Bàvwa bamanyè cyônsò civwàYe. CivwàYe wàkula, Nzambì ùvwa ùcishìndika ne wàmba ne cìwva Bulelèlè. Bàvwa bamanyè ne bàvwa ne Bulelèlè. Bàvwa bamanyè Uvwabò biitàbùuje, ne bààkatùngunuka ne kuya ne Yesù.

²⁰³ Pashiishe kuMupoopelabò pa nkùrusè. KwambaYè ne: “Taatù, bàfwìlèku luse, kî mbamanyè nànscha cìdibò bènza aci to.”

²⁰⁴ Kàdi pààkalwà Ditùkù dyà Mpenta mu kaabujimà, kùvwa musùmbà wà tuubantu tukesè, tûdila myadi, twéla mbilà ne tutùngunuka ànu nànska. “Kàdi pààkalwà Ditùkù dyà Mpenta mu kaabujimà . . .”

²⁰⁵ Dyàkàmwè kulwakù nsaserdòsè wènda ùbànda ne mùsèèsù, mwikàle ne kashèètè kàà tuumâmpà twà kosher, kashèètè kàà kòòmunyò, kwambayè ne: “Pàtulààku ludimì mpindyewu, kàdi mêmè nénnwe mvinyo” anyì? Lukutukutu naanyi we! Kulwakù muyiishi wa beena Mishòonyì wènda ùbànda ne njila, wàmaba ne: “Netwàngatè cyanza cyà buunyânà, ne kwangata ngondo yìsambòmbò yà dikàndika” anyì? Huh! Lukutukutu’s! “Nénkumyaminè mâyi. Nénkubàtiizè. Nénkuumùshè mùshindù kampànda, nénkubwejè mu èkèleeziyà, nkwelè mwoyi ku cyanza wà buunyânà” anyì? Lukutukutu’s!

²⁰⁶ “Kàdi pààkalwà Ditùkù dyà Mpenta mu kaabujimà, dyàkàmwè kwàkafùma mu Dyulu bu cipeepèlè cikolè cyà cìvuma, ne Cyàkuuja nzùbu mujimà mùvvwàbo basòmbèle. Ndìmì mipandùlùke yàkii kila pamutù pààbò, mifwànanangànè ne kapyà.” Bâàkabanga kukukumina, ne kuzaazabala, ne kumacisha nta, ne kutwila mate, ne kutùngunuka nànska awu.

²⁰⁷ Wêwè udi wamba ne: “Nànscha!” Mêmè’s nénkujaadìkìlèci mu Bible. Èyowà’s, mukalenge. “Udi muswè kungambila ne ki cyàkenzàbo anyì?” S’ki cidi Bible mwambè.

²⁰⁸ Nuvvakù bamanyè ne Yeshààyì wàkamba cipròfetà anyì? Indilaayi nnùbadilèku kaacintu kakesè mu Yeshààyì emu, katanci kakesè cyanàànà. Yeshààyì, nshapità wa 28, kubangila ku mvensà wa 8.

Bwalu mèësà ônsò mmûle tèntè ne bilushi . . . (wàkula bwà ditùku edi’s) . . . ne bukooyà, mu mùshindù wà ne kakwèna mwaba mukezükè nànscha wùmuwè to. (Mwanèetu, piikalàbi ne aci kacivwa cimfwànyì cyà beena Yudà’s!)

Nganyì wâlongeshayè dimanya? Ne nganyì wâfikishayè ku dyumvwa dilongesha? (Tudi munkaci mwà kwakula bwà Dilongesha, dilòòlò edi.) . . . aba bàdìbo balekèèshe mabèèlé, ne bàdìbo buumùshe ku mabèèlé.

Bwalu bìdi ne cyà kwikala kanungu pa kanungu, kanungu pa kanungu; mulongo pa mulongo, mulongo pa mulongo; . . . (Ki mùshindù wùdì Èvànjeelìyò ûlwa, kuumukila ku Genèsè too ne ku Bwàkabuulwibwà.)

Bwalu ku mishikù yìdì yìkukumina ne mu mwakulu mukwàbò mmûngààkulà ne cisàmbà eci.

. . . ne *diikisha ndyôdî edi*, ditalala dîMvwà mwambè ne nedìlwe adi. Ne bwà byônsò ebi kabàvwa mwà kuumvwa to, kàdi nebùùmukè bàye, bënda bàkùpa mitù.

²⁰⁹ Ki bwalu mbwòbù abu's. S'ki cìdìYe mwambè. Aci kacìvwa dìyì dyànyì mêmè to; aci n'Diyì Dyèndè. Wéwè ùDìshintulùlè's, pawikalà ne mùshindù. KaDyèna mwà kushintuludiwbakù to. Mmwambè ne: "Kanungu pa kanungu; mulongo pa mulongo; ndambù apa, ndambù pààpa." Èvànjeelìyò yônsò mu kaabujimà ùdi ne cyà kuiishiibwa.

²¹⁰ Èvànjeelìyò mu kaabujimà ùdi ne cyà kutwàdijila mwaba ewu, ne bôbò bààkaMuyiisha. Ne pààkayiishàbo, Bukolè bwà Nyumà Mwîmpè bwàkalwa.

²¹¹ Ne beena Yudà bàvwà beelùlwile Yesù abu, kàdi bààkaseka, bàamba ne: "Ha-ha-ha! Bantu aba mbûle tèntè ne mvinyò mupyamùpyà." Bààkatwà citampì ku kwàbò kwà diya kwà Cyendèlèèlè. Bààkamba ne: "Bwà cinyì bìdi ne tudi mwà kuumvwa mu mwakulu wètù sungasunga, byenzedi byà kukèmà bìdibo bàamba? Mona's, bantu aba's mbûle tèntè ne mvinyo mupyamùpyà. Ha-ha!" Kusekabò ne kusekabò.

²¹² Ki Peetèlò, munsantu mukesè mubùnguluki wa mu malaba awu, muiishi wa mwimànyìne pa mushèètè wa nsàbangà awu, bamwenzèle cibùmbà cyà mushèètè wà nsàbangà, ûmba ùtùpikilapù, kwambayè ne: "Nwénù bantu bàà mu Yudààyà, ne nwénù bàdì basòmbè mu Yélusàlèmà, eci cimanyiibwè kunùdì, ne tèèlejàayi dìyì dyà mukana mwànyì. Kàdi eci—eci ncyàkambàbò kùdì mupròfetà Yowèlà. Bantu aba kî mbûle tèntè ne mvinyò mupyamùpyà to, munùdì nwénù nudicinkila amu, bwalu tudi pa dìbà citèmà dyà ditükù. Kàdi eci ki Cyôcì aci." Yéyè kufunkuna mu Bible. Ntu nkààdi misangu yônsò ànu mwambàbàne: "Pìikalàbi ne eci kî n'Cyôcì aci to, nênsshaalè ànu mulamè eci too ne pààlwà Cyôcì aci, pììkalàku cintu kampànda cishiìlàngànè." Cyà bushùwà. Kwambayè ne: "Eci ncyàkambàbò kùdì mupròfetà Yowèlà. Nebyènzekè mu matùkù a ndekeelu," bidimu binunu bibìdì byà ndekeelu.

²¹³ Bidimu binunu bibìdì byà kumpàla, bààkabùtula buloba ku mâyi. Bidimu binunu bibìdì biibîdi, Kilistò kulwa Yè. Mu bidimu binunu bibìdì byà ndekeelu: "Nêngìicikijè Nyumà Wanyì." Àlèluuyàh! Kî nné "NêNdongeshè ndambù wa bayiishi ne ntùma ndambù wa bansaserdòsè" to.

²¹⁴ "Kàdi Nêngìicikijè Nyumà Wanyì ûfùmina mu Dyulu; bâna bëènù balela balùme ne bakàjì nebàmbè bipròfetà; pa basadidi Bâànyì balùme ne bakàjì Nêngìicikijè Nyumà Wanyì, ne bôbò nebàmbè bipròfetà. Nêndeejè bimanyinu muulu mu maulu, ne pansiì pa buloba." Ki cìvwàaci. Aci ki cìvwà dibanjija.

²¹⁵ Ki beena Yudà abu kusekabò ne kwelulwilabò, ne kwambabò ne: “Mbûle tèntè ne mvinyò mupyamùpyà.” Aci kutwàci citampì ku kwàbò kwa diya kwà Cyendèlèlè.

²¹⁶ Mu cidimu cyà 96 cyà bikondo byètù ebi, dilwa dyà Tiitò, mu kupweka kwèndè kwà ûfumina ku citùpà aci, Yèlusàlémà ùvwà munyungulukila kùdì bilwilu. Nènku nudi bamanyè cyàkenzekà anyì? Beena Yudà abu bàákamba ne: “Mpindyewu netwàlukile ku nzùbu wa Mukalenge.”

²¹⁷ Kàdi aba bàvvà badìmwija ne buujìibwe tèntè ne Nyumà Mwîmpè...

²¹⁸ Bu mwàkambà Josèphe ne: “Bantu badi bàà minyiñì ya bantu abu, nutu nudyà mubidi wa Yesù wa ku Nazàlèètà.” Yéyè ne: “Bààkasokoka mubidi Wèndè, ne ki wütùbo bàdyà awu.” Cìvwàbò bàdyà cìvwa mmèèsà a Mukalenge. Kwambayé ne bôbò, musùmbà wà bantu awu kale wàwa ne: “Baabuludyanganyì abu.”

²¹⁹ Nuvwakù bamanyè ne bantu abu kale wàwa bâàkabiikidiibwa ne “mbaabuludyanganyì” anyì? Nutu bamanyè nànkú anyì? Nudi bamanyè cìdì *mwabuludyanganyì* anyì? Muntu kampànda udi “mupâle.” Èyowà. Tàngilààyi Pôlò munsantu.

²²⁰ Mpindyewu, nwénù aba, nwénù—nwénù ba-Baptistes nutu banangè kwamba ne: “Pôlò Munsantu, kaa, mêmè ndi mumwitàbùuje.” Nwénù beena Kàtòlikè nutu nwamba ne: “Kaa, Pôlò Munsantu,” ne nutwà mishikù ku àbìdì anyì àsàtù a ku makàsà èndè, mpingù yìdi mu Loomò mwàmwa yáya. “Pôlò Munsantu! Èyowà’s, mukalenge!”

²²¹ Mònaayi cyàkambà Pôlò Munsantu pàvvàye kumpàlè kwà Agripà. Wàkamba ne: “Mu mushindu udibò bàbìkila ne ndipàmbuka awu,” munsantu mubùnguluki wa mu malaba, “ki mushindu úndì nkuukwila Nzambi.” Amen.

²²² Mvw’ a kujingakù ngíkala mutwàngàje nendè byanza; mvwa mufwànyìne kwamba ne: “Ndi ngiitabuuja mùshindù wùmwèwùmwè awu, Pôlò! Àlèluuyàh! Èyowà’s, mukalenge, cintu ànu cìmwècimwè aci! Bidimu cinunu ne nkàmà citèèmà bikaadi bipite, Pôlò. Ncicìdi ngiitabuuja ànu cintu cìmwècimwè aci!” Ncicìdi ànu ne Nyumà Mwîmpè; bimanyinu bìmwèbìmwè abi, maalu a kukèma àmwèàmwè awu, byônsò ànu bìmwèbìmwè abi; bicikàle ànu kacya byâtùngunuka, Nyumà Mwîmpè umwèumwè awu, batùngùnùke ànu ne kutwibwa citampì too ne (dîbà kaayi?) ku ditükù dyà bupikudi.

²²³ “Èvànjeelìyò ewu neàyiishiibwè...” Cinyì? “Èvànjeelìyò!” Èvànjeelìyò ncinyì? Kî “ànu Dîyì nkààyaadì” to. Pôlò wàkamba ne: “Èvànjeelìyò mmulwè kutùdì, kî ng’anu mu Dîyì nkààyaadì to, kàdi ku Bukolè ne dileeja dyà patòòkè dyà Nyumà Mwimpè nkùdì Èvànjeelìyò mulwè.”

²²⁴ Pôlò mmwambè ne: “Kacya ncìtukù mulwè ne dilonga kampàndà dyà túlaasà dyà sèmìnérè nànsha, mulwè mwikàle nshìndumuna myakù yà túyaayi tükamònè, bwà lupàndù lwènù kwikalalù lushìndàmèène pa myakù yà ditàmbisha ne mishikù yà yìsànkishangana, ne musambu kampàndà wà Tùmbishààyi Mulopò anyì twìtabààyi wa bàpostòlò, anyì cintu cyà mùshindù awu to. Ncìtukù mulwè kunùdì nànku awu to. Kàdi ntu mufikè kunùdì mumanyè cintu ànu cimwèpelè, Bukolè bwà dibìikà dyà ku lufù dyà Yesù Kilistò, ne dileeja dyà patòòkè dyà Nyumà Mwîmpè.” Àlèluuyà! Nzambì àtùpèèshèku bàmwè ba-Pôlò biìkalà kabàyikù mwà kudyàngana mukana to, kàdì bàCyàdija mwaba awu kabàyikù . . . ? . . . kàbàyikù bavwàle gants yà sèmìnérè to. Amen. Cimanyinu cyà Nzambì! Amen.

²²⁵ Mpindyewu, tudi ne dîbà bûngì kaayì? Dyàbûngì, kî mmwômò anyì? [Disangisha dìdi dyàamba ne: “Amen.”—Muf.] Ki cîmvwà mwelè meeji. Abi mbîmpè. Mâàlabà ngwa diisambòmbò, nànsha umwe wa kunùdì kéné wènza mudimu to. Èyo. Èyo. Vùlukààyi, ànu—ànu katancì kakesè cyanàànà.

²²⁶ Sambìlaayi! Mòna, mwanèètù, eci cikondo ncyà meeji matòòke. Eci ncikondo cìvwà cìkèngelà twêtù kudibalulwìla bwalu ne bwalu. Ncyêna mwab’ewu bwà kwenza bikàsà to. Bu ne mvwa ngenza bikàsà, bìvwa bìkèngela bwà mêmè kuya ku cyoshelu ne kunyingalala. Bìdi mwà kwenzeka ne ndi bu udi wenza bikàsà bwà bàmwè bàà kunùdì, kàdi ncyêna ne meeji à kwenza nànku to. Ntu ngenza maalu bu mukùtàkàne ndambù, ku misangu; ncyêna mwà kudìpangisha kwenza nànku to. Cintu kampàndà ncìdì cìnkwàta, cingenzeja mùshindù awu, pa nànku ncyêna mwà kudìpangisha kwenza nànku to. Kàdi munda mwà mwoyi wànyì, mwanèètù, ndi nCìltabuuja ne mwoyi wànyì wônsò. Kùkaadi bidimu makúmi àbidi ne byà mu njila bìndì nyiisha Cyôcì eci ku cyambilu eku, pa buloba bujimà, ne Nzambì muCishìndìke ne bimanyinu ne maalu a kukèma. Amen. “Yesù Kilistò umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidì.” Èyowà.

²²⁷ Mpindyewu Yêyè wàkamba ne: “Ambilà bàdì ne byamù byà mvitâ abi abu bwà bâlwé kumpàla eku.” Bôbò’s bààkabèngà bwà kupeta cimanyinu aci. Ki kuyaYè, ne Tiitò kukwàtayè bimanu byà Yélusàlèmà, ne kubwelabò mu cimenga amu; kubàfwishabò ne nzala mwômò amu, mu mùshindù wà ne bààkasàbisha pêku bânà bàà muntu ne mukwèndè ne kubàdyabò. Bààkadyà bizubu byà micì, mashìndà a panshi aa. Ne pashiìshe ndekeelu wa byônsò pààkakèngelàbi bwà bôbò kulekela . . . Tiitò, pààkabwelàye mu Yélusàlèmà, wàkabùtula bùtùbùtù byônsò bìvwàmu, kushipa bakàji, bânà, bânà bàà mu mabòkò, baakwidì, ne bikwàbò byônsò, ne wàkoosha cimenga.

²²⁸ Ne Yesù wàkamba ne: “Nekùlwé cikondo cììkalàku kakùyi kushààle dibwe nànsha dìmwè to.”

²²⁹ Bààkamba ne: “Tàngilààyi kàtèdralè kètù kanène kàka. Mwanèètù, twêtù aba’s tudi ba-Baptistes, anyì ba-Méthodistes, anyì beena Mpenta, anyì nî ncinyì cyônsò.”

Yeyè ne: “Kakwàkushààla dibwe nànsha dìmwè pamutù pàà dikwàbo to.”

²³⁰ Bidi bïleeja ne “Nzambì kàtu ùsòmbela mu nzùbu myenza ne byanza nànsha.” Nzambì ùtu ùsòmbela mu myoyi yà buntu. “Bwalu Wêwè wàkàNgenzela mubidi.” Nyumà Mwimpè kàtu ùsòmbela mu nzùbu nànsha. Ùtu ùsòmbela mu mwoyi. Ki ntempèlù nyéyè awu. “Kanwèna bamanyè ne nudi ntempèlù yà Nzambì udi ne mwoyi anyi?” Amen. Kwibaka ntempèlù, kwibaka èkèleziyà, diitabuuja dyèbè dyônsò ndiibakila mu nyùngulukilu wa ntempèlù webè awu anyi wa èkèleziyà webè awu, lupìngù lwà mucì, mwikàle wàngata cimanyinu cyà nyama wa lwonji kùyi mumanyè to. Ncyà bushùwà. Nujèmbelelakù ne nujìmija dîbà dyènù, nwènù bayiishi, bwà kutwà bulongolodi bwènù nyama ku mikòlò, ne bayá naabù ànu buludì mu ifernò ne mwàbù mwônsò.

²³¹ Ndi nkwambila, mwanèètù, dîbà dyákanyì bwà bantu kutàbulukabò ne kuyiishabò Èvànjeelìyò ne Bukolè bwà Nyumà Mwimpè, pàdibi ne myaba yônsò, tubiikilààyi ba-Méthodistes, ba-Baptistes, ba-Presbytériens, beena Kâtòlikè, ne bônsò, ku nkùrusè wa Yesù Kilistò.

²³² Mpindyewu, wêwè udi wamba ne, mulami wa mìkòòkò wa kale awu ùvwa wàmbula bwîci, ùbütèèka pa lubwebwe. Pàvvà mìkòòkò yìvvà yìsaamà yìlìkà, yìvvwa yìsàngala.

²³³ Mwanèètù, mêmè ndi ne kafuku kajimà kàà tuntu tufunda kûle tèntè naabù kaaba aka, dilòòlò edi. Ne nembütèèkè pa Lubwebwe, Kilistò Yesù, nènku mìkòòkò yìdì yìsaamà yìdi mwà kùlakà ne kusàngala. Ncyà bushùwà. Mwanèètù, tèèlejà, ncyàkubütèèka pa èkèleziyà nànsha bàmba ne ngwa bìshi to. Kabwèna bwà èkèleziyà nànsha bàmba ne ngwa bìshi to. Mbwà Kilistò. Ncyà bushùwà menemene.

²³⁴ Byà kwîsùkwîsù’s! “Kaa, èyowà’s, twêtù’s tudi twitabuuja Kilistò.” Byenzedi byènù’s mbidì bijaadikà cinùdì nwitabuuja.

²³⁵ Yesù mmwambè ne: “Bimanyinu ebi,” n-e-b-ì, “nebìfilè aba bâdì biitabuujà, too ne ku ndekeelu kwà buloba. Ne mu Dînà Dyànyì bôbò nebìipatè baadémons, nebààkulè mu myakulu mipyamìpyà; bôbò bakwàte nyòka ne byanza, anyì banwè cintu cìdì cìshebeyanganà, kacyàkubènzela bwalu to. Bôbò batentékèle babèèdì byanza, babèèdì nebàsangalè.” Aci ki cyàkambà Yesù. Awu ki Mêyì a ndekeelu àkapàtukà ku mishikù Yèndè. Nènku ki kwangaciibwa Yè mu Dyulu.

²³⁶ Kàdi bantu bâdì bàya, biitabùuje ne bàyiisha dyondopa dyà kùdì Nzambì, ne makolè a Nzambì, bàà pa buloba bâdì bàbàbìikila ne “mbapâlè.” Ne Bible mmwambè ne: “Piìkalàbo

bâbììkila Mfùmù wa nzùbu ne ‘Beelèzèbùlà,’ ambààyaku tûng mwàbèngàbo kubâbììkila bôbò abu, bayiidi Bèndè?”

²³⁷ Bapiñshìibwe, ki bôbò bâdì pansi myandanda abu, bônsò bafwè ànu menemene. Kadi Josephe mmwambè ne: “Bantu abu bàvwà . . . bantu bàà mûshindù wà bwena Kilistò abu—abu, bààkuumukà mu Yélusàlémà kuya mu Yudààyà, ne bààkapànduka ku cijì cikolè cyónsò eci.” Mpindyewu abu bàvwa mbeena Yudà, ndekeelu wa beena Yudà’s.

²³⁸ Lùkàsàlùkàsà mpindyewu, bwà tusunsa tukesè tûdì tûlondà etu, tûjikijàayi bwalu bwà bàà Bisàmbà byà bendè, ne lùkàsà lwônsò. Tûbuululàayi mu Bwàkabuulwibwà ku nshapità wa 7, mutwikalà mwà kujikijila cipungu cyà bàà Bisàmbà byà bendè. Mònaayi eci nî ncÿà bushuwà nî ncÿà mafi. Aci ciwwa mwaba ùvwa mupròfetà wa Yèhezèkèlè 9 mwambè cipròfetà cyà dyoya dyà cikondo *aci*; mpindyewu ki Nyumà Mwîmpè nyewù wàmба cipròfetà cyà dyoya dyà *eci* cikondo. Tèèlejàayi ne ntèmà mpindyewu pândì mbala ne ntèmà yônsò apa.

Nènku paanyimà pàà maalu aa . . .

²³⁹ Bwàkabuulwibwà 7 mpindyewu: “Paanyimà pàà maalu aa mêmè kumònà banjèlò bânaayi . . .” Bâvwa mbabàndì bàà pa tubalù bààkapàtukà, ku nshapità mwi6, ne mwàkapàtukàbò; kabalù kàà cisengàsengà, ne kabalù kafìike, ne kabalù kakùnze, ne bikwàbò, bu mûdibi ne, babàndì bàà pa tubalù abu bâkaavwa bendèlèndèlè pa tubalù apu pa buloba kûkaavwa ntàntà mule.

. . . mêmè *kumònà banjèlò bânaayi biimànè ku ntengu yînaayi yà buloba, bakuàte mpeepèlè yînaayi . . . bwà yôyi kayituuutu pa buloba to, anyì pa mbû, anyì pa muci nànscha wùmwè.*

²⁴⁰ Mpindyewu tàngilààyi cikèènà-kumònà cyàkadyànjilàye kumònà. “Mêmè kumònà banjèlò bânaayi biimànè ku ntengu yînaayi,” myaba yînaayi mu nyùngulukilu wa buloba amu, mwanjèlò, bakuàte mpeepèlè yînaayi. *Banjèlò “mbaamisànjeelà.”* Ki mûdì Bible mwambè. Ne mpeepèlè mbwena kwamba ne “mvitâ ne dikòkangana.” Ùvwa mukwate mpeepèlè yînaayi ayi, kaaba aka, . . .? . . . Mpindyewu tàngilààyi, mvensà mwi2.

Ne ngâkamònà mwanjèlò mukwàbò ûtuùluka ûfùmina ku esètè, mwikàle ne (c-i-t-a-m-p-ì, mudimu mujikija’s, mu ngaakwìlù mukwàbò) . . . mwikàle ne citampì cyà Nzambi udi ne mwoyi; ne yéyè wàkeela lubìlà lwà dîyì dikolè kùdì . . . banjèlo, . . . bàvwà bapèèshìibwe bwà kwenzela buloba ne mbû bibì abu,

Wàmба ne: Kanwènzedi buloba bibì to, anyì mbû, anyì . . . mici, too ne patwàtwa basadidi bàà Nzambi wetù citampì pa mpàla pààbò.

²⁴¹ Tàngilààyi, némbalè too ne kwinshì.

Ne ngâkuumvwa bûngì bwà aba...bààkatwàbo citampì: ne kwàkatwibwa citampì kùdì—kùdì... bààkatwibwa citampì binunu lukàmà ne makùmi ànaayi ne bïnaayi bàà...cisàmbà cyà—cyà...cisàmbà cyà bâna bàà Izâlèelèlè.

²⁴² “Bàà cisàmbà cyà Yudà, dikùmi ne bìbìdì...” ànu nànku, ne “Beenyàmìnà,” ne “Gaadà,” ne “Luubènà,” too ne ku “Zabùlònà,” ànu nànku too ne ku bisàmbà dikùmi ne bìbìdì, ku ndekeelu kwà mvensà wa 8. Ne dikùmi ne ibìdì kuvudija ku dikùmi ne ibìdì mbûngì munyi? [Disangisha didi dyàmaba ne: “Lukàmà ne makùmi ànaayi ne ìnaayi.”—Muf.] Lukàmà ne makùmi ànaayi ne ìnaayi. “Binunu lukàmà ne makùmi ànaayi ne bïnaayi,” bwà bônsò beena Yudà. Mpindyewu, tàngilààyi.

Nènku *paanyimà pàà cyôcì eci mêmè kutàngila, ne, mònàayi, musùmbà munène, wùvvà mutu nànsha umwe kàyikù mwà kubala to, wà bifuku byônsò, myakulu yônsò, ne matùngà ônsò,...*

²⁴³ Bâvwa bafùmìne penyi? Nudi numònà’s, tudi tumònà beena Yudà abu ku ndekeelu; ne pàvvà banjèlo bapèèshìibwe bwà kuya kabùtula, mmwambè apa ne, wàkamònà ne “wàkakwàta.” Kàdi kùvvà bôbò aba bafùmìne mpenyi, bàà bifuku byônsò, myakulu, ne matùnga aba? Bâàkamwènèka mu cyalu.

...ne bisàmbà, ne myakulu, biimàne kumpàlè kwà Mwânà wa mùkòòkò, ne kumpàlè...bâvwa bavwàdika...Mwânà wa mùkòòkò, bavwàdika mìzàbì mitòòke, ne malala a mabwè mu cyanza;

²⁴⁴ Mukàjì-musèla, Mukàjì-musèla wa bàà Bisàmbà byà bendè ùkaavwa mumana kutwà citampì. Tàngilààyi.

Ne bôbò bâàkeela lubìlè lwà dîyì dikolè, bàamba ne: Lupàndù kùdì Nzambi wetù udi musòmbe pa nkwaswa wa butumbi, ne kùdì Mwânà wa mùkòòkò.

Ne—ne...banjèlò bâvwa biimàne mu nyùngulukilu wa nkwaswa wa butumbi,...bakùlù,...nyama yìmaayi ayi, ...bâàkapòna batwé mpàla pansi kumpàlè kwà nkwaswa wa butumbi, ne bâàkakuukwila Nzambi,

Bàamba ne:... (Tèèlejààyi, eci cyôcì kacìyi cyùmvwika bu disangisha dyà Nyumà Mwîmpè to!) Né... Mabènesha, amen, butumbi,...lungènyì,... kusàkidila,...luumù,...bukolè,...ngulu, biìkalè kùdì Nzambi wetù kashidi ne kashidi. Amen.

²⁴⁵ Bwànyì mêmè, aci kacyèna cyùmvwika bu disangisha dyà baccalauréat wa mushìngà wà mùshindù kampàndà nànsha. Aci’s cidi cyùmvwika bu diicikija dyà cyena-kale, dyà Nyumà Mwîmpè’s, bwànyì mêmè. Bantu abu bâvwa mu mwaba kampàndà; bâàkamanya cyà dyenza pààkamònàbo Mwânà wa mùkòòkò musòmbe pa Nkwasa wa butumbi apu.

Ki umwe wa ku bakùlù abu . . . kungambilayè ne: Aba mbanganyì . . . ne bavwàdika mìzàbì mitòòke aba? ne bàdi bàfùma penyì?

²⁴⁶ Mpindyewu uvwa mumanyè beena Yudà bônsò, kàdi aba mbafùme penyì, “bàà bifuku byônsò, myakulu, ne matÙngà” aba? Tàngilààyi.

Ki mêmè kumwambila ne: Mukalenge, wêwè's udi mumanyè. (Yone wàkamba ne: “Ncyêna mumanyè to.”)
Ki kungambilayè mêmè ne: . . .

²⁴⁷ Aba mbàvvà bapetè Cyôcì aci, ngeela meeji. Èyo.

...Aba mbàdì bapàtùke mu dikèngà dinène, (bàbììkidiibwa ne “mbansantu babùnguluki bàà mu malaba,” bààkeelulwilàbo, kubàkèngesha, kubàseka) . . . bapàtùke mu dikèngà dinène, ne basukùle mìzàbì yàbò, ne bayivwijè mitòòke mu mashi a Mwânà wa mukòòkò. (Tàngilààyi!)

...bàdi kumpàlà kwà nkwasà wa butùmbi wa Nzambi, . . .

²⁴⁸ Mukàjì ùtu ùshààla penyì? Mukalenge-mukàjì ùtu ùshààla penyì? Awu's m'Mukàjì-musèla's, Mukàjì-musèla wa bàà Bisambà byà bende.

...ne bàdi bámukwàcila mudimu muunyà ne bufuku mu ntempèlù: . . .

²⁴⁹ Mukàjàànyì's ngudi unkwàcila mudimu kumbèlu, muunyà ne bufuku. Nwamònù anyì? Awu's m'Mukàjì-musèla wa Yesù; awu's m'Mukàjì-musèla wa bàà Bisàmbà byà bendè.

...ne ewu udì musòmbe pa nkwasà wa butùmbi neàsombè munkaci mwabò.

Kabààkwikala kàbìdì ne nzala nànsha, . . .

²⁵⁰ Àlèluuyà! Midimu yà ku ditùkù ne ku ditùkù ayi mmijikè. Èè, twêtù tutu bapangilepàngile byàkudyà byàbûngì, kàdi katwàkupangilakù didyà nànsha dìmwè Kwàka to. Amen.

²⁵¹ Ndi mumanyè ne mààmù wanyì mukesè, mukwàtè ne byà luse, mukùlakàjì awu mmusòmbe kaaba aka dilòòlò edi. Ne nkààvwakù mumumònémòne ùjuuka ku mèèsà. Tuvwa tunwà kàfè ne mâmpà mûme. Ùvwa ùkàpòngolwelapù, wèlapù nsùkaadì. Kàdi kabìvwakù bûngì bukùmbànè byà bitùkùmbana to; bânà bàvwa bààsa myadi, ne bàjuuka bàya. Kàdi katwàkwenza nànnku Kwàka to! Tààtù wanyì mukùlakàjì awu wàkalààlì mu mabòkò àànyì emu, dìnsambù dyà mùsèèsù dyàadyà, kuntu kwàka, ne kufwàye, mwikàlé ne nzala.

²⁵² Kàdi katwàkucyènzakù kàbìdì to. Àlèluuyà! To, mukalenge. Byà dyumvwa nzala abi kàbìdì to.

Bôbò *kabààkuumvwa nzala kàbìdì to, anyì bôbò kabààkuumvwa nyòòtà . . . anyì muunyà kawàkubòòsha to, . . .*

Bwalu Mwânà wa mùkòòkò udi munkaci mwà nkwaswa wa butumbi awu neàbàdìishè, ne neàbàlombòlè mu mpokolo yà mâyì yìdì ne mwoyi; ne Nzambì neàbàkùpùlè . . . binsònji byónsò ku mèsù.

²⁵³ S’mbifwànyìne kukèngela bwà kudilabò ne kwenzabòku ndambù wa maalu a bantu bàseka, pàdì Nyumà Mwîmpè ûlwà’s. Kàdi Nzambì neànùkùpùlè binsònji byónsò ku mèsù.

²⁵⁴ Tàngilààyi, yéyè wàkamòna “banjèlò bànaayi biimàne ku ntengu yìnaayi, bakwàte mpeepèlè yìnaayi.” Lùkàsàlùkàsà mpindyewu. Dibà dyànyì dyàjikì, kàdi lekèlaayi nnufikìshileku kaabwalu aka, kumpàlè kwà kujikija. Tàngilààyi, yéyè wàkamòna banjèlò bànaayi abu. Wàkamòna ndekeelu wa èkèleeziyà wa beena Yudà, mùshindù wàkabàmònaye bàlwà mùshindù wùmwèwùmwè awu; bàlwà biikàle ne byamù byàbò byà dishebeyangana naabì, cilwilu aci’s.

²⁵⁵ Mpindyewu tàngilààyi. Ncimanyinu cyà mùshindù kaayì cyàkapetàbo kùdì Èkèleeziyà wa Nyumà Mwîmpè, bu cimanyinu pa mpàlè pààbò? Civwa ncimanyinu cyà mu nyumà. Nyumà Mwîmpè ngwâkabàtwa cimanyinu aci. Ncyà bushùwà anyì? Yéyè kààkabâtàpakù nsàlu ku mitù to, mmwômó anyì? To.

²⁵⁶ Kabàvwakù bapiìshìlbwe kùdì ditùngà kampàndà dyà dibènga ntèndeelu nànsha. Bààkabàpiisha kùdì bààbò sungasunga. Nudi bumvwè cîndì muswè kwamba aci anyì? Èkèleeziyà mulelèlè wa Nzambì udi ne mwoyi neàpiishiibwè kùdì Kàtòlikè ne Mishòonyì, bwalu bôbò aba nebàdísangè. Bôbò bàkaadi bamanè kwikalà pàmwè bu umwe, bu maamù ne mwanèndè wa bakjài.

²⁵⁷ Kàdi aba nùnku, *apa*, kabàvwa nànku to. Pashìlshe, tàngilààyi cyàkenzàYe. KwambaYe ne: “Twà cimanyinu pa mpàlè pààbò.” Civwa ncimanyinu cyà mùshindù kaayì? Mêmè nênnùbadilèci, Byenzedi 2. “Bàvwa bônsò ne díyì dimwè mu mwaba wùmwè. Ne dyàkàmwè kwakalwa cyonà, Mwanjèlo awu ùtùüluka mu Dyulu.”

Wêwè udi wamba ne: “Mwanjèlo awu ùvwa cyonà anyì?”

²⁵⁸ Civwa ncinyì, cyàkendà kumpàlè kwà Davìdì aci ncinyì, pààkuumvwàye mutooyi wa mabèjì, mabèjì a micì yà mûriers, bufùku abu pàvvwàye ne bwôwà bwà kuya ànu kumpàla apu? “Bààkuumvwa cyonà cìfùma mu Dyulu cyenzè mùdì cipeepèlè cikolè cyà cìvuma amu,” Nzambì nguyààya kumpàlè kwàbò awu.

²⁵⁹ “Ne dyàkàmwè kubamwènekelakù Nyumà Mwîmpè ne Bukolè.” Bôbò kupàtuka e kuyabò mu misèèsù, bënda bëèla bidya bàtùpika, ne bààkula mu myakulu, ne mishikù yìkukumina, ne bëèla mbilà, ne bènza maalu bu bakwàcike

maalà, ne muntu ne muntu mwikàle ànu ùcyònkomoka ne ùtùmbisha Mukalenge Nzambì. Kî mmwômò anyì?

²⁶⁰ Ki mùshindù wùdì Nzambì wènza pàdìYè ùtùma Bukolè Bwèndè pa buloba ku dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè. Ki kukwàtaBù mudimu buludì mwômò amu, ne Mukenji kuyaWù! Àlèluuyàh! Ki kwelabò mbilà ne kwelabò mikunda, ne kwakulabò mu myakulu, ne kupàtukabò kwàka. Ne aci cìvwa ncimanyinu cyà Nzambì citwà bantu abu. Ncyà bushùwà anyì? Nzambi nguvwa mutwè cimanyinu, ne ki mùshindù wà cimanyinu ciìkàla Nzambì mwà kutwà bantu Bèndè leelù ewu. Cimanyinu cìmwècimwè cyà Nzambì cyàkabàtwàbò kuntwaku aci, ku dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè, cìvwa ncitampì cyà Nzambì.

²⁶¹ Ndi muswè nnùkonkèku cintu kampànda, nwêñù èkèleeyìyà. Bible ùdi wàmba ne cimanyinu cyà Nzambì, mu ditùkù adi, cìvwa ndibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè. Citampì cìvwa pa bantu, bwà kubàvvija bashìllàngànè ne bakwàbò, cìvwa ndibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè. Mmwômò anyì? Dipungila Dipyadipyà ndyambè, mu Efèsò 4.30 ne, Nyuma Mwîmpè ki citampì cyà Nzambì, bwà bantu mu matükù a ndekeelù, too ne kwèñù kwà Cyendèlèèlè kunùyaayà. Mmwômò anyì? Nènku Nyumà Mwîmpè ùvwa mubingè.

²⁶² Mpindyewu, tudi bapetè cikondo cyà ba-Méthodistes, tudi bapetè cikondo cyà ba-Baptistes, tudi bapetè dibingishiibwa, tudi bapetè dijidiibwa. Tudi bapetè bintu byônsò ebi, bilwè byènda bilondangana.

²⁶³ Ne kùkaadi bidimu bitwè ku makùmi ànaayi, dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè dyàkalongiibwa bwà musangu wà kumpàlè mu États-Unis. Mmwômò anyì? Kùkaadi bidimu bitwè ku makùmi ànaayi, kùdì bantu babangè kupeta . . .

²⁶⁴ Mpindyewu, bàvwa kale wàwa bàcìbìkila ne mmudimu mwibidì wà cyà bushùwà wà ngâsà, dijidiibwa adi. “Dijidiibwa,” ndyà cyà bushùwà.

²⁶⁵ DibÙngù bâdi ne cyà kwanji kudyàngata, kudyàmbula. Ndyûle dyônsò ne bitoci. Ndibingìshìibwe, bwalu mu—muntu awu wâdyàmbùlù.

²⁶⁶ Cintu cìdì cilonjà, bìdi bìkèngela bwà—bwà bâdìsukùlè ne kudikùpula ne kudyùmisha. Mwakù *kujidila* mbwena kwamba ne “musukula, ne mutèèka ku luseke bwà mudimu.” Kàdi “mutèèka ku luseke bwà mudimu” kî mbwena kwamba ne wêwè udi *mu* mudimu nânsha.

²⁶⁷ Ne pashiìshe Yesù wàkamba ne: “Nudi babènèshìibwe panùdi ne nzala ne nyòòtà yà bwakàne, bwalu nenùùjiibwè.” Nwamònu’s, Nyumà Mwîmpè wàkalwa pa mwena kwitabuuja mujidila, wa cyà bushùwà, mulelèlà, mujidila. Ne bimanyinu ne maalu a kukèma byàkabanga kudìmwènesha pààkenzekàbi ànu

ne dibungu dijidila adi dyàkadìlongolola, ne Nyumà Mwîmpè wàkabwelamù. Nudi numóna cíndì njinga kwamba aci anyì?

²⁶⁸ Kwêna mwà kupàtula màfutà mu mìlàngì wàwa pììkalàmu kamùyi màfutà to, nànscha mìlàngì awu mwikàle musukula bishi. Kwêna mwà kupàtula dyakula dyà mu myakulu, ne dyondopa dyà kùdi Nzambì, ne Makolè a Nzambì, mu cintu mùdì kamùyi cintu nànscha címwè to. Bivwa bikèngela bwà Nyumà Mwîmpè àtwadiibwè, dìbà adi.

²⁶⁹ Tàngilààyi, kùkaadi bidimu bitwè ku makùmi ànaayi... Twànjààyi kupingajaa meeji paanyimà. Tudi tukènzakana, eku ne eku... Tàngilààyi ne ntémà. Kwàkapàtuka mulombodi munène, wa mu Mvità yà Kumpàlà yà Buloba bujimà; bwà musangu wà kumpàlà mu maalu-malonda ônsò a pa buloba, mvità yà buloba bujimà. Yéyè ùvwa ùbangila penyi? Übwela buludi mu Àlèmanyè. Cyàkenzekà ncinyì? Bwalu bwà dikèma, muntu nànscha umwe kí mmumanyè to, too ne ku leelù, mwakiimanàyi. Muntu nànscha umwe kí mmumanyè to. Balààyi *Dyenda Dijika Dyà Mvità Ya Buloba Bujima*. Mupimbu ne mupimbu wônsò, mêmè ndi muwùbalè. Kakwèna muntu nànscha umwe... Cintu cìmwèpelè cìdìbo bamanyè, kwàkalwa dìyì ditùma ne: "Lekèlaayi mvità!" Muntu nànscha umwe kí mmumanyè ne wâkatùma dìyì adi nganyì to. Bwà cinyì?

²⁷⁰ Éyì Nzambì! Nenùmbìkile ne "munsantu mubùnguluki wa mu malaba," nànscha bishi, pa nànku's mbipiciìbwé ne mêmè mwenzè bilondeshila mûndi ndyumvwa's. Tàngilààyi! Mùshindù mwinè wûndì ne kusàkidila kùdi Nyumà Mwîmpè bwà kwikala ku cyambilu eku, bwà kusokolola's wè.

²⁷¹ Mònaayi. Tàngilààyi. Bààkaya, lupeepèlè lwônsò lùvvà lùlwà pa buloba, bingoma byà cyena-leelù, bwà kubùtula bùtùbùtù bintu byônsò mu mvità yà buloba bujimà. Kàdi, dyàkàmwè, kwimanayì. Bwàkabuulwibwà nshapità wa 7, mmwambè ne: "Mêmè kumòna banjèlo bànaayi bâtùluka bambùle byamù byàbò byà dishebeyangana naabì. Kàdi kulwakù Muntu ûfùmina ku esètè, mwikàle ne citampì cyà Nzambì udi ne mwoyi; kwambayè ne: 'Kwàtaayi mpeepèlè yìnaayi ayi.'"

²⁷² "Lùkwàtè," bwà cinyì? Beena Yudà kí mbanjà kwikala mu mwaba wùdì wùkèngediibwà to. Butùmbi's wè! Beena Yudà kabèèna mu mwaba wùdì wùkèngediibwà, mwàkalayà Nzambì to. Yéyè ùvwa mubàmbile kùvvwàbo mwà kwikala, kwimana kwôkò aku. Wàkamba ne: "Panwàmònà mucì wà mfigi wèla matàmbà, nùmanyè ne cikondo cïkaadi pabwípì." Ne panùdì numòna beena Yudà bààlukila mu Pàléstinà, nùmanyè ne cikondo cïkaadi pabwípì. "Lukòngò elu kalwàkupìta to bintu byônsò ebi kabiyi byûle." Nènku, mwanèètù, mu bidimu mwandamutekètè byà ndekeelu ebi ki musangu wà kumpàlà wùkaadiku dìbèndelà dyà beena Yudà dipeepè, mu bidimu

binunu bìbìdì, kuulu kwà Yélusàlèmà; èyowà's, bidimu binunu bìbìdì ne nkàmà yìtaanu. Amen. Beena Yudà kabàvwa mu mwaba wùvvwàdi mwà kwikala dípeepa to, kàdi Yéyè kwamba ne: "Kwàtaayi! Kwàtaayi!"

²⁷³ Bwà cinyì, bwà cinyì "kukwàta"? Tàngilàayi, kùcìvvwa bàmwè bàà Bisàmbà byà bendè, pankaci pàà cikondo cyà Wesley ne cikondo cyà Mpenta apu, bàvvà ne cyà kubwela. Kumpàlè kwà Mpenta kubwelayè mu Cikondo cyà Èkèleeyiyà cyà Laòdikiyà, kùvwa "ciibi cyunzulula" citèèka kumpàlè kwà èkèleeyiyà; ciibi cyunzulula, bwà ne: "Ewu yônsò udi muswè àlwè kunwà cyanàànà ku Mpokolo wa mâyì a Mwoyi." Ciibi cyunzulula, citèèka. Kaa, ekèlekèle!

Ki kwamba Yè ne: "Lùkwàtaayi!" Bwà cinyì?

²⁷⁴ Yesù wàkamba ne: "Muntu wàkapàtuka ne kwenza mudimu. Ne mukwàbò muntu wàkapàtuka, pa dikwàbò dîbà, ne wàkenza mudimu. Mukwàbò muntu wàkapàtuka ne wàkenza mudimu. Kàdi muntu kampànda wàkapàtuka pa dîbà dyà dikùmi ne dìmwè. Kàdi pààkiimanyikàye pa dîbà dikùmi ne ùmwè apu, yéyè wàkapèësha yônsò wa kùdìbo difutu dyà mwomùmwè, pa dîbà dikùmi ne ùmwè apu."

Bôbò kudìkonka ne mbwà cinyì. "Bwà cinyì yéyè, mufikè pa dîbà dikùmi ne ùmwè, bantu bônsò bâlwà?"

²⁷⁵ Beena Martin Luther bààkenzà mudimu abu, bààkenda mu cipungu cyà Luther, kufwilabò mu ngâsà! . . .? . . .bakwàbò, ba-Méthodistes beedi bàà mbilà abu, bààkafwà mu cikondo cyà Wesley abu, bààkafwila mu ngâsà. Twêtu tudi ne mwoyi mu cikwàbò cikondo, kaciyi cyà musangu wà kale awu to. Apa! Mâàmù ùvwa ne ciibidilu cyà kwendela mu ditempu dyà ngombe, kàdi twêtu tudi twendela mu kàshinyì kàà Ford kàà modèle V-8, ciibwípì ne kàsukumiibwa kùdì kandèkè kàà jet. Ncyà bushuwà's. Twêtu tudi ne mwoyi mu cikondo cishììlàngàne, ànu menemene. Ne tudi ne mwoyi mu cipungu cishììlàngàne. Tudi ne mwoyi mu ditùkù dyà dyalujulula dyà Makolè a Nzambi, ne apa mene tumòna Bukolè bwà Nzambi mwàkenzàbo bôbò ku cibangidilu amu. Twêtu tudi ne mwoyi mu cikondo cikwàbò. Kanùtàngidi paanyimà kùdì Wesley, ba-Méthodistes, ne bônsò abu, ba-Baptistes, ne ba-Presbytériens abu to. Tàngilàayi apa kùdì Yesù Kilistò, Mubangi ne Mujikiji wa Diitabuuja dyà Bible. Àlèluuyàh!

²⁷⁶ Mpindyewu Mutàngilaayi, mwambè ne: "Shààla mucikwàte," too ne (cinyì?) pààbwelà bantu bàà pa dîbà dikùmi ne ùmwè, dibìikidiibwa dyà ndekeelu dyà bàà Bisàmbà byà bendè. Mâàmù wàkenza mudimu kwôkù *aku*; papa ne bakwàbò mbenzèlé mudimu *apa*; kaakù-mukàjì wàkenza mudimu kale *wàwa*. Eci ncyètu cikondo, dîbà dyà dikùmi ne dìmwè. Mvitâ yà Buloba bujimà ayi yàkiimana mu ngondo wa dikùmi ne umwe wa cidimu aci, ditùkù dyà dikùmi ne dìmwè dyà ngondo awu,

dibà dikùmi ne ùmwè dyà ditùkù adi, ne kasunsa kàà dikùmi ne kàmwè kàà dibà adi; bwà bantu bàà dibà dyà dikùmi ne ùmwè bààmòna mwà kubwela, (cinyì?) kupeta dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè dìmwèdìmwè dyàkapetàbo bôbò kale *apa* ku cibangidilu adi, bwà kwaluja Bukolè ne dibìikà dyà ku lufù dyà Mukalenge Yesù Kilistò, bimanyinu ne maalu a kukèma àmwèàmwè awu.

²⁷⁷ Ncinyì aci? Mvità yidi yìkòkangana *apa*, yìkòkangana *pààpa*, yìkòkangana *apa*, yìkòkangana *pààpa*, bâeteeta bwà... Maabòmbè a mushinda ne bikwàbò byônsò ki kwenjiibwabì eku, kàdi kaëna mwà kwenza bwalu abu nànsha. Kaëna mwà kwenza bwalu abu to too ne pìïkalà beena Yudà bapetè dikùmbudiibwa dyà dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè. Mwanjèlò wákamba ne: "Shààlaayi bacikwàte, too ne patwàtwà basadidi citampi," kí m'Mukàjì-musèla to. Kacya bàà Bisàmbà byà bendè kabàtukù basadidi nànsha; twêtù tudi bânà bàà balùme ne bàà bakàjì. Abu mbasadidi, beena Yudà abu. Abraham ùvwa musadidi wa Nzambì. Àlèluuyàh! Mpindyewu, beena Yudà binunu kuvudija ku binunu kuvudija ku binunu. Nzambì wàkapapisha mwoyi wà Pálò, bwà kubènzeja bwà kuyabò ku Pàlèstinà. Nzambì mmupapishe mwoyi wà Hitler, mwoyi wà Mussolini, mwoyi wà Staline. Ùdi munkacì mwà kubàsàka ku bukolè, mu Pàlèstinà, kàyi mumanyè cidiye munkacì mwà kwenza to, mwikàle ànu ùkwàta mudimu mu byanza byà Nzambì.

²⁷⁸ Binunu lukàmà ne makùmi ànaayi ne bìnaayi abu nebììkalè biimàne kuntwaku. Ne dìmwè dyà ku matùkù aa, mupròfetà kampànda wa Nzambì, wa cijila, mwela maanyì wa Nzambì neàye kuntwaku mwikàle ne bimanyinu ne maalu a kukèma. Beena Yudà abu nebàmbè ne: "Cìndì mêmè nkèba's ki cyòcì aci." Èyowà's, mukalenge. Ne Nzambì neàbatiizè beena Yudà binunu lukàmà ne makùmi ànaayi ne bìnaayi.

²⁷⁹ Ne Dyambwibwa nedìlwé; cikondo cyà bàà Bisàmbà byà bendè necìjkè. Bòmbè bwà mushindà nebùtaayikè ne nebùkwatè bàà pa buloba. Ne Èkèleeyìyà wa bàà Bisàmbà byà bendè neikalè mwambwibwe, bwà kushààla mwimàne mwàmwa mu Bwikadi bwà Nzambì. "Aba mbanganyì bàdì bápàtukà mu dikènga dinène? Mbasukùle mìzàbì yàbò mu Mashi à Mwânà wa mùkòòkò. Bàdi kumpàlà kwà Nzambì, kabàyi katobà to." Amen.

²⁸⁰ Cimanyinu cyà nyama wa lwonji, nsangilu; maèkèleeziyà, cyena-Kàtòlikè, byônsò abi biswìkakaja pàmwè, bìbwela mu cimvundù cinène. Bàshààdìlè, Mukàjì-musèla wa Nyumà Mwîmpè.

²⁸¹ Nènku bantu leelù ewu bàdì bàsekà dyakula dyà mu myakulu abu, bàdì bàsekà dyondopa dyà kùdì Nzambì abu, bàdì bàsekà cipròfetà abu, bàdì bàsekà dìmwèneshiibwa dyà Nyumà abu; ne nyumà umwèumwè wâkakòòkesha beena Yudà bàà kale abu, bâkappendà Nyumà Mwîmpè kale wàwa, ne kufwìlabò mu

dilumbulwisha dyà Nzambì awu. États-Unis ewu ùdi ne cyà kupìcila ku cilumbulwidi cyà Nzambì, ku Bukolè bwà Nyumà Mwîmpè. Mbatùpìlshe, batwélùlwile, batùkèèke, ne batùbìkile “bansantu babunguluki bàà mu malaba” ne bikwàbò byônsò. Kàdi dîbà’s ndyedì dyákànyì, dyàpòngololà Nzambì dinyooka Dyèndè dyà Nzambì. Amen.

²⁸² Wêwè ikàlà mudìlongòlòle. [Katùpà kàà mukàbà wà mèyi munda mutupù—Muf.] . . . Mwaba wùmwèpelè wà dikùbiibwa leelù ewu mmu Kilistò Yesù. Nzambì àkubènèshè. Wêwè kùyi munda to, lwangànà mvità too ne paùdì ubwela. “Aba bàdì mu Kilistò Yesù Nzambì neàlwè naabò pàmwè Nendè ku Dilwa dyà cyàkàbìdì.”

²⁸³ Pa kuumusha citampì cyà Nzambì, cìdì dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè aci, nsangilu wa dipàmbuka awu ki udi cimanyinu cyà nyama wa Iwonji. Aci ng’EMU MMÙDI MUKALENGE WAMBA. Nudi bamònè cìdì njinga kwamba aci anyì? Kàdi balongeshi bàà ntèndeleeleu aba mbaswè kucyèla mu communisme, mpàdibo kabàyi bàjingulula ne cìdi munkaci mwà kukwàta mudimu ànu munkaci mwàbò bôbô biinè mene. Yéyè wàkamba ne: “Nebììkalè bampofo balombodi bàà bampofo.” Wàkamba ne: “Nebììkalè ne mêsù, kàdi kabàyi mwà kumònà to.” Yéyè ne: “Nwènù, ne mu биле byènù, nudi nwamba dilongesha dyà bantu, nukwàtakaja mèyi matùma a bantu, nuvwija mèyi matùma a Nzambì kaàyi ne bwenzeji nànsha bukesè to.”

²⁸⁴ Nwènù’s nenùsekè beena Kàtòlikè bwà kwenza kwàbò kwà kàtèshismù, kàdi bantu bènù’s bàyaaya ku cisangilu kampàndà cyà muyikí kuntweku anyì cintu kampànda, bàkaswìka dîyì bwà ne bàdi mwà kwakidila dyondopa dyà kùdì Nzambì, anyì dibàtiiza dyà Nyumà, ne bintu ebi. Bàdi bàCipìlshe ne bàCibènga. Kàdi nuseka beena Kàtòlikè. Kanwènakù ne bukenji bwà kuseka beena Kàtòlikè nànsha. Bwalu, pììkalàbi ne yéyè awu ùdi “MUKÀJÌ WA MASANDI,” Bible’s mmwambè ne nwènù nudi “NDUMBÀ,” mu yéyè nsangilu umwèumwè awu.

²⁸⁵ “Pàtukàayì munkaci mwèndè, bantu Bâànyì! Ikàalaayi batàpùlùke,” mùdì Nzambì wàmба, “ne Mêmè nênnwâkìdilè kündì Mêmè mwinè.” Ncyà bushùwà’s.

²⁸⁶ Kaa, bwà cinyì Branham Tabernacle ewu kàyikù mwà kupàtuka mu mufudi wètù ewu? Ndi muswè kumanya nwènù bantu bàà mu nyìngulukilu emu aba ní nudi nwitabuuja Èvànjeeliyò ewu. Ne Yéyè mmuyiishiùbwe, ne nwènù baMumònè, bimanyinu ne maalu a kukèma, ne bishìndikìùbwe. Ne byônsò bìdì Mukalenge mwambè, mbyenzèke. Dîbà adi, mbwalu kaayì ebu mu nyìngulukilu emu, pândì ngumvwa ne kùdi mapangakanangana a bafìkìlàngànè ne munda munkaci mwènù, pândì ngumvwa ne kùdi dikòkangana? Ndi muswè bwà ùfundè cìdi kaciyi cyènda bìmpè kûdì, cìdi pa mwoyi wèbè apu aci, ucítèèkè pa cyambilu apa, mààlabà dilòòlò.

²⁸⁷ Ndi muswè kumònà bwà cinyì èkèleeziyà ewu kénàku mwà kusaluka ne Bukolè bwa Nzambì, ne dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè, ne bimanyinu ne maalu a kukèma. Mbwalu kaayì ebu's? Mpaaasàtà wenu's ùdi ùCììtabuuja. Nwénù's nudi nuCììtabuuja. Pa nànku, ncinyì cìdì kaciyi cyènda bîmpè kaaba aka? S'kùdì cintu cìdì kaciyi cyènda bîmpè. S'bivwa bikèngela bwà mwab'ewu kwikalawù kàleyì kàà bukénkè kàà buloba bujimà. S'bivwa bikèngela bwà mwab'ewu kwikalawù wùdì Makolè a Nzambì, ne myadi ne mbilà, ne dikèbà dyà Nzambì, biikàle byènzekà, muunyà ne bufuku. Bwà cinyì katwèna mwà kwikala naabi?

²⁸⁸ “Ndi muswè, kàdi wêwè ngudi kùyi muswè to,” mwàkambà Yesù. “Kwêna muswè to. Lwâ ùsumbè kûNdì.”

²⁸⁹ “Ndi mumanyè ne wêwè udi wàmба,” mwàkambà Ye, “ne udi ‘mubanji, kùyi ukèngela cintu nànsha cimwè to,’ ” wàmbila maékèleeziyà. Yéyè ne: “Wêwè udi wamba ne: ‘Ndi mubanji, ne ncýéna nkèngela cintu nànsha címwè to. Twétù mbàdi bulongolodi butàmbe bunène.’ Ne kwêna mumanyè to, kàdi udi mukèngeli wa luse, mupèlè, mukèngi, mpofo, ne butakà, kàdi kùyi mucimanyè to.” Muntu yéyè mu lukutukutu lwà mùshindù awu kàdi mucimanyè, s’neàdipâtùlè mu bwalu abu. Kàdi, wêwè mu mùshindù awu, “kàdi kùyi mucimanyè to!” Kàdi Kilistò mmwambè ne èkèleeziyà mu ditùkù edi yìvwa mwà kwikala mu mùshindù awu, kàdi kayiyi micimanyè to.

²⁹⁰ Kàma buumùntù bwèbè bwà nyumà, munanga wanyì, mwanèètù munanga. Twa musùkà wèbè cizàdi, mutùdì mwà kwamba, ne disambila, wamba ne: “Mukalenge Yesù, nkenkètèku. Enzàku bwà mbalululè maalu àànyì dilòòlò edi, kumpàlè kwà mêmè kuya kalààla, bwà njandùlè ne ncinyì cìdì kaciyi cyènda bîmpè naanyì. Ndi njikula kwénjì bidimu, kàdi ncíyi mmòna bintu byàkambà Yesù ebi to. Bwà ne Yéyè ùvwa mwà kwikala naanyì, ne bintu ebi bìvwa mwà kutungunuka ne kwenzeka, nyewù ncíyi mbìmòna to. Ncinyì cìdì kaciyi cyènda bîmpè, Mukalenge Yesù?”

²⁹¹ Ikàlà wa kweyemena. Ikàlà ne meeji matòòke. Lwâ ùtwe binù wàkulè Nendè, bu udi wakùla ne mwanèènù wa balùme mpàla ne mpàla. Yéyè neàkusokòlwèlè. Yéyè neàkwambilè. Pandùlùlì musùkà wèbè tupese tupese, ùwàdijè mwaba awu. Ambà ne: “Mukalenge Yesù, bu ne bìvwa bìndòmba díkù dyànyì, bu ne bìvwa bìndòmba mwoyi wànyì, bu ne bìvwa bìndòmba mudimu wànyì, bu ne bìvwa bìndòmba buumambàlè bwànyì, bu ne bìvwa bìndòmba kaneemu kàdòbo bămpà mu cimenga emu, nêndondè njila pàmwè ne banyààbanyà badyombola bàà Mukalenge.”

²⁹² Mpindyewu vùlukààyi, Yesù wàkambà ne: “Mushikù wà mbèlu mmubùmbàkàne, ne njila mmubùlakàne, ne kùdi ànu bakesè bààmupetà. Bwalu mwalàbàle nnjila udi ufila ku kabütù.” Mùliyô mukwàbò mujimà mu cidimu cyà 54,

“Mwalàbàlè mmushìkù wà mbèlu wùdì wùfila ku kabùtù, ne kùdi bààbùngì bàdì bâbwelelakù.” Neyà bushùwà. “Ewu wajìmija mwoyi wèndè bwà bwalu Bwànyì neàwùpetè. Ewu udi munangè tatwèndè, mamwèndè, mwanààbò wa bakàjì, mwanààbò wa balùme, anyì nî ncinyì cyônsò, kuntàmba Mêmè, kî mmukùmbànyìne kubìkidiibwa ne Ngwanyì nànsha. Ewu watèèka cyanza ku ditempu dyà nkàsu kàdi kukùdimuka e kutàngila paanyimà, kî mmukùmbànyìne cikondo nànsha.” Mwanèètù!

²⁹³ Dìmwè dyà ku matùkù àdì pansi aa, diiyiisha dyà ndekeelu dyà Èvànjeeliyò mulaaba maamyì wa Nyumà Mwîmpè nedìyiishiibwè. Dìmwè dyà ku matùkù àdì pansi aa, cingoma cyà ndekeelu necitutè. Dìmwè dyà ku matùkù àdì pansi aa, musambu wà ndekeelu newìmbiibwè. Dìmwè dyà ku matùkù àdì pansi aa, disambila dyà ndekeelu nedìyenjiibwè. Dìmwè dyà ku matùkù àdì pansi aa, biibi byà tabernacle nebikangiibwè bwà musangu wà ndekeelu, Bible neàbwikiidiibwè pa cyambilu. Ne newikalè mwimàne mu Bwikadi bwà Nzambì, bwà wêwè kulumbulula bwà biwàtèeleji dilòòlò edi ebi. Bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi? Bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi? Pààbuuludiibwà Mukàndà munène awu, bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi? Dilòòlò edi pààlwàdi bu bujaadiki, bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi? Kaa, müdì musambu wàmba ne:

Bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi?
 Pààbuuludiibwà Mukàndà munène awu, bwalu
     nebwìkalè cinyì dîbà adi?
 Piìkalà bàdi babènge Musùngidi leelù ewu
     abu,
 Pààbàlòmbàbo bwà kufilabò kabingìlà—Bwalu
     nebwìkalè cinyì dîbà adi?

²⁹⁴ Mudimu wèbè nyawù wùvwa mukucyàmàkàne mu njila. Baledi bëèbè nyawù bâvwa bakucyàmàkàne mu njila. Mulundà webè mulùme nyawù ùvwa mukucyàmàkàne mu njila. Mulundà webè mukàjì nyawù ùvwa mukucyàmàkàne mu njila. Èkèleезiyà webè nyawù ùvwa mukucyàmàkàne mu njila.

Bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi? Bwalu
     nebwìkalè cinyì dîbà adi?
 Pààbuuludiibwà Mukàndà munène awu,
     bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi?
 Piìkalà bàdi babènge Mukenji dilòòlò edi abu,
 Pàwìkalà, pààbàlòmbàbo bwà kufilabò
     kabingìlà—Bwalu nebwìkalè cinyì dîbà adi?

²⁹⁵ Ciwènzà ncinyì pa bwalu abu? S’udi mumanyè cìdì cimanyinu cyà nyama wa lwonjì. S’udi mumanyè cìdì citampì cyà Nzambì. Abu bùdi ànu mbwèbè.

Mukalenge ànùbènèshèku, patùdì tujuukila kuulu apa.

²⁹⁶ Taatù wa mu Dyulu wa musàngeelu, luse Lwèbè ne mabènesha bììkalèku pa bantu aba. Nyumà Webè àkwatèku mudimu. Ne Nyuma Mwímpè Webè àpwékèku pa bantu aba, ne àbàpèèshèku, Mukalenge, dibàtiiiza dyà Nyumà. Swàku bwà mulùme yónsò ne mukàjì yónsò, mwânanà wa balùme ne wa bakàjì, mwab'ewu, bììkalèku basalula dilòòlò edi, kùdì Nyumà Mwímpè, mu mùshindù wà bafika ku dyamba ne: “Nzambì, angàtàku byônsò bîndì mêmè naabi. Angàtàku cyônsò cîndì mêmè aci. Kàdi, enzàku bwà Nkusadilè, Mukalenge wanyì. Nêntekè byônsò ku luseke. Nêndilekèlè mêmè mwinè. Nêndekelè maditàmbishi. Nêndekelè èkèleeziyà. Nêndekelèlè byônsò.”

²⁹⁷ Kí nnè nebikengelè bwà kupàtukabò mu èkèleeziyà wabò to, Mukalenge, kàdi bìdi bikèngela bwà bàpatukè mu ngiikàdilù udibò bàsanganyiibwamu ne mwoyi awu. Ëyì Nzambì, alùjàku ba-Méthodistes ku èkèleeziyà wabò, biikàle bàlakuka kapyà, bwà kuyiishabò Èvànjeeliyò; alùjàku ba-Baptistes, alùjàku ba-Campbellites, alùjàku beena Kàtòlikè. Mukalenge Nzambì, túmakù muntu kampàndà wa mu Branham Tabernacle emu, umwaluji mu tabernacle ewu, mwikàle ne nyumà mupòle, mudipwekèshe, wikalakù mwà kuya ne kwakula, ne kunanga, ne kuteeta mwà kufikishakù cyàkàbidi bantu mu díyi dìmwè, bwà Nyumà Mwímpè wàmònakù mwà kubwela ne kukwàta mudimu ne bantu. Tùmakù bimanyinu binènè ne maalu a kukèma. Laabàku mwena kwitabuuja yónsò maanyì. Fwàkù luseku mpèkaatù ne mpèkaatù yónsò.

²⁹⁸ Ëyì Nzambì, tudi tumòna bimanyinu bìmwèka. Tudi tumòna mucì wà mfigi wèla ntòngà. Tudi tumanya ne cikondo cïkaadi pabwípì. Tudi tumòna bômbè abu kuntu kwàka mu byanza byà muntu mwinè úvwà mwambè ne ki udi mupèèshiibwe bwà kubùtula buloba awu.

²⁹⁹ Ëyì Nzambì wa yààyà, mmunyì mutùdìku mwà kutùngunuka kàbidi ne kubènga's? Mmunyi's? Pàdìbi ne, tudi tuumvwa Èvànjeeliyò Webè mubènesha awu wèla kangonga kajikùke, kajikùke bikolè, tuumvwa Nyumà Mwímpè ùlombola; tumòna Nyumà Mwímpè ûfila bimanyinu ne maalu a kukèma; wòndopa babèèdì, ùtàbaja mësù mafofòme, wàlujulwila bafwè mwoyi; maalu a kukèma manène ne bimanyinu; Èvànjeeliyò munkaci mwà kuyiishiibwa kùdì bantu bàdì kabàyi bamanyè mukàndà, bapangi, ùyiishiibwa mu Bukolè ne dileeja dyà patòòkè dyà Nyumà Mwímpè; bimanyinu ne maalu a kukèma biikàle bifila èkèleeziyà. Bikwàbò biinè bûngibì's wè!

³⁰⁰ Wêwè wâkamba ne: “Bu ne nuvwa bamanyè Môsà, nùnku nudi bamanyè ditükù Dyànyì.” Àléluyayà! Ki mùdìbi kàbidi nànkú leelù ewu, Mukalenge. Bâdi bàmòna bimanyinu byà mishindù yónsò, byà mvità ne ntàtu, ne bintu byônsò. Enzàku bwà bàbuululè mabèjì a Bible munanga wa kale ewu, ne bamòne

mwaba wùdì dikunji dyà ntàntà ðisanganyiibwa. Tukààdi ku ndekeelu kwà cikondo.

³⁰¹ Éyì Nzambì, nyùkushàku Nyumà Webè kumutù kwà bantu aba. Ne pàdìbo bùmuka mwaba ewu apa, dilòòlò edi, swàku bwà Nyumà Mwímpè àye naabò.

³⁰² Nènku mààlabà dilòòlò, Mukalenge, patwàfikà ku dibìikila dinènè dyà ku cyoshelu ditùkaadi tudìlongolola bwà kwenza edi, tudi tulòmba bwà byoshelu bììkalè byûle tèntè ne bantu badyüngwìjekù, bibambalu byà masambila bììkalè byûle.

³⁰³ Ne swàku, bwà mu dyàlumingu mu dìndà, Mukalenge, ne mu dyàlumingu dilòòlò, twikalè ànu tubàtiiza bantu mwab'ewu bilondèshile Dîyì dyà Nzambì. Swàku bwà Nyumà Mwímpè ikalè ànu ùpweka pa mâyì awu, ne wènza bimanyinu ne maalu a kukèma. Enzàku nànku, Taatù.

³⁰⁴ Bèneshàku mpaasàtà wetù munanga ewu. Bèneshàku bidimba. Bèneshàku beenyi bàdì batwéndèle. Swàku bwà twàlukilè mu mèètù dilòòlò edi ne kwelangana kwà meeji pa bintu ebi mu myoyi yètù; twalukila mààlabà dilòòlò, twenda tucyònkomoka, tulwa ne bisàkisaki. Tudi tulòmba mu Dînà dyà Yesù Kilstò. Amen.

³⁰⁵ Mukalenge Yesù Kilstò àbeneshèku yônsò wa kunùdì. Labùlàngànaayi ku byanza muntu ne mukwèndè. Nwàlukilààyi mààlabà dilòòlò, ulwa ne dilòmbà dyèbè ne cyûdì muswè aci, nènku ùcítèèkè pa cyambilu. Nzambì ànùlaabèku, ikalè neenù! Amen. Nzambì ànùbènèshè.

CITAMPI CYÀ NZAMBI LUA54-0514
(The Seal Of God)

Diyiisha edi dya Mwaneetu William Marrion Branham dyakayiishiibwa bwa musangu wa kumpala mu Anglais mu diitânù mu mapingaja, mu matûkù a ngondo 14 a ngondo mwitânù, cidimu cyà 1954, mu Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A. Ndyumusha pa mukaba wa mèyì ne dituuta ku cyamu mu kaabujima kààdì mu Anglais. Nkudimwinu wa mu Ciluba ewu mmutuuta ku cyamu ne mwabanya kùdì Voice Of God Recordings.

CILUBA

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Dîyì dya bwena-cintu

Makenji ônsò tudi badilaminyine. Mukanda ewu udi mwa kutuuciibwa pa mabeji ne cyamu cya kwebe kumbelu bwa mudimu webe wêwè anyi bwa kupeeshangana, kabiyi bya mfranga to, bu cintu cya kutangalaja naaci Evanjeeliyo wa Yesu Kilisto. Mukanda ewu kawenaku mwa kusumbishiibwa, kuvudijiibwa bya bipitepite, kwediibwa mu cibànzà cya lüntândalà, kulamiibwa mu cikàlwîlà, kukudimunyibwa mu myakulu mikwabo, anyi kulombesha naawu mpetu kakuyi mukanda wa cishimbi-dîyì wa dikwanyishila mukufundila kudi Voice Of God Recordings® nansha.

Bwa kumanya maalu makwabo anyi kupeta bîngà bintu bitudi naabi, anyisha webeje:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org